ДЕПАРТАМЕНТ ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ ТА АДАПТАЦІЇ ДО ЗМІНИ КЛІМАТУ ВИКОНАВЧОГО ОРГАНУ КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ (КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ)

Зміни до «КОМПЛЕКСНОЇ МІСЬКОЇ ЦІЛЬОВОЇ ПРОГРАМИ ЕКОЛОГІЧНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ МІСТА КИЄВА НА 2026-2028 РОКИ»

ЗВІТ ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ

Київ, 2026

Звіт про стратегічну екологічну оцінку підготували:

Заступник директора Департаменту – начальник управління бухгалтерського обліку та планово-економічної роботи – головний бухгалтер Департаменту захисту довкілля та адаптації до зміни клімату виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації)

(підпис) Віталія СІДІЧЕНКО

Начальник управління розвитку природно-заповідного фонду та зеленого господарства Департаменту захисту довкілля та адаптації до зміни клімату виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації)

(підпис) Дмитро БРОВКО

Начальник відділу зеленого господарства управління розвитку природно-заповідного фонду та зеленого господарства Департаменту захисту довкілля та адаптації до зміни клімату виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації)

(підпис) Галина БОЙЧУК

Кандидат сільськогосподарських наук, директор комунального підприємства «Дарницьке лісопаркове господарство»

(підпис) Михайло ЯВНИЙ

Кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри ботаніки, дендрології та лісової селекції Національного університету біоресурсів і природокористування України

(підпис) Олександр СЕРЕДЮК

Кандидат біологічних наук заступник директора Національного ботанічного саду ім. М.М. Гришка Національної академії наук України(за згодою)

(підпис) Микола ШУМИК

ЗМІСТ

1	Зміст та цілі Змін до Комплексної міської цільової програми екологічного благополуччя міста Києва на 2026–2028 роки, зв'язок з іншими документами державного планування	7
2	Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено	10
2.1	Географічне розташування та кліматичні особливості території	10
2.2	Кліматична характекристика	16
2.3	Стан атмосферного повітря	20
2.4	Характеристика стану водних ресурсів	37
2.5	Стан геологічного середовища, земельних ресурсів	49
2.6	Лісові ресурси міста Києва та біорізноманіття	53
2.7	Стан тваринного світу	70
2.8	Природно-заповідний фонд	86
2.9	Характеристика стану здоров'я населення	131
2.10	Прогнозні зміни стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, якщо документ державного планування не буде затверджено	133
3	Характеристику стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу	134
4	Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом	136
5	Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються змін до Програми	140
6	Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності - 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків	142
7	Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання Програми з внесеними	144
8	Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки)	145
9	Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення	149
10	Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення	151
11	Резюме нетехнічного характеру інформації, розраховане на широку аудиторію	152
12	Використана література	155

Умовні скорочення

АЗС – автозаправна станція

ДДП – документ державного планування

ГДК – гранично допустима концентрація

ГДКм.р. – гранично допустима концентрація максимальна разова

ГДКс.д. – гранично допустима концентрація середньодобова

ІЗА – індекс забруднення атмосфери

КМДА – Київська міська державна адміністрація

КМВА Київська міська військова адміністрація

ОВД – оцінка впливу на довкілля

ПЗС – прибережна захисна смуга навколо (вздовж) водного об’єкту

ТПВ – тверді побутові відходи

ЦГО – Центральна геофізична обсерваторія імені Бориса Срезневського

ВСТУП

Стратегічна екологічна оцінка (далі — СЕО) є невід'ємною складовою сучасного стратегічного планування та важливим інструментом екологічної політики. Вона спрямована на системне врахування екологічних міркувань при розробленні, затвердженні та реалізації стратегій, програм, планів та інших документів державного планування. СЕО дає можливість на ранніх етапах прийняття рішень провести всебічний аналіз ймовірного впливу планованої діяльності на довкілля, у тому числі на здоров'я населення, і використати результати такого аналізу для запобігання, мінімізації або компенсації негативних екологічних наслідків.

На відміну від оцінки впливу на довкілля (ОВД), яка застосовується до конкретних проектів і об'єктів, стратегічна екологічна оцінка працює на рівні документів планування. Це дозволяє враховувати кумулятивні, синергетичні та довгострокові ефекти, які важко оцінити на рівні окремих заходів, а також інтегрувати екологічні пріоритети безпосередньо в процес формування політики та розподілу ресурсів.

Основна ідея СЕО базується на простому, але принципово важливому підході: запобігати негативним впливам на довкілля значно ефективніше та економічно доцільніше на стадії планування, ніж виявляти та усувати їх наслідки вже під час реалізації стратегічних ініціатив. Саме тому СЕО розглядається як превентивний інструмент, що сприяє переходу до сталого розвитку та підвищенню якості управлінських рішень.

Міжнародно-правовою основою стратегічної екологічної оцінки є Протокол про стратегічну екологічну оцінку до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція Еспо), ратифікований Верховною Радою України (Закон України № 562-VIII від 01.07.2015). Протокол є частиною національного законодавства і встановлює мінімальні вимоги до проведення СЕО документів, які можуть мати значний вплив на довкілля, у тому числі в транскордонному контексті.

В Україні здійснення стратегічної екологічної оцінки регулюється насамперед Законом України «Про стратегічну екологічну оцінку» від 20 березня 2018 року № 2354-VIII. Закон визначає сферу застосування СЕО, порядок її проведення, вимоги до звіту про стратегічну екологічну оцінку, процедуру громадського обговорення, а також обов'язки замовника, органів влади та інших учасників процесу. Додатково враховуються положення Бюджетного кодексу України, законів України «Про засади державної регіональної політики», «Про місцеве самоврядування в Україні», а також нормативно-правові акти, що регулюють діяльність у період воєнного стану.

Об'єктом даної стратегічної екологічної оцінки є Зміни до Комплексної міської цільової програми екологічного благополуччя міста Києва на 2026–2028 роки (далі — Програма, Зміни до Програми). Програма є документом державного планування місцевого рівня, розробленим виконавчим органом Київської міської ради (Київською міською державною адміністрацією). Вона спрямована на забезпечення екологічної безпеки, покращення стану довкілля, збереження та відтворення природних ресурсів, підвищення екологічної

свідомості населення та формування сприятливих умов для сталого розвитку столиці.

Програму та зміни до неї розроблено з урахуванням запровадження правового режиму воєнного стану відповідно до Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», законів України «Про правовий режим воєнного стану», «Про засади державної регіональної політики», а також з урахуванням особливостей формування та виконання місцевих бюджетів у період воєнного стану (постанова Кабінету Міністрів України від 11 березня 2022 року № 252) та управління публічними інвестиціями (постанова Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2025 року № 527).

Актуальність проведення стратегічної екологічної оцінки Змін до Програми зумовлена кількома ключовими факторами. По-перше, місто Київ як столиця України та один із найбільших мегаполісів країни стикається зі складним комплексом екологічних викликів: забрудненням атмосферного повітря, проблемами поводження з відходами, деградацією зелених зон, ризиками для водних ресурсів, шумовим навантаженням, а також додатковими впливами, пов'язаними з наслідками збройної агресії та необхідністю відновлення інфраструктури. По-друге, реалізація Програми передбачає залучення значних фінансових і матеріальних ресурсів, що вимагає попередньої оцінки екологічної ефективності та ризиків запропонованих заходів. По-третє, відповідно до чинного законодавства, документи державного планування, які можуть мати значний вплив на довкілля, підлягають обов'язковій стратегічній екологічній оцінці.

Метою проведення цієї СЕО є забезпечення високого рівня захисту довкілля та здоров'я населення шляхом інтеграції екологічних міркувань у процес підготовки та затвердження Змін до Програми. Завданнями стратегічної екологічної оцінки є:

- аналіз відповідності Змін до Програми цілям сталого розвитку, екологічному законодавству України та міжнародним зобов'язанням держави;
- ідентифікація та оцінка ймовірних впливів реалізації Програми на компоненти довкілля (атмосферне повітря, водні ресурси, ґрунти, біорізноманіття, клімат, ландшафти) та здоров'я населення;
- виявлення кумулятивних і синергетичних ефектів;
- визначення альтернативних варіантів реалізації Програми та оцінка їх екологічних наслідків;
- розроблення рекомендацій щодо запобігання, мінімізації та компенсації негативних впливів;
- забезпечення інформування та участі громадськості, а також врахування зауважень і пропозицій заінтересованих сторін;
- формування основи для подальшого моніторингу впливу реалізації Програми на довкілля.

Таким чином, стратегічна екологічна оцінка Змін до Комплексної міської цільової програми екологічного благополуччя міста Києва на 2026–2028 роки є важливим етапом забезпечення екологічно обґрунтованого та відповідального управління розвитком столиці в умовах сучасних викликів.

1. Зміст та цілі Змін до Комплексної міської цільової програми екологічного благополуччя міста Києва на 2026–2028 роки, зв'язок з іншими документами державного планування

Об'єктом даної стратегічної екологічної оцінки є Зміни до Комплексної міської цільової програми екологічного благополуччя міста Києва на 2026–2028 роки (далі — Програма зі змінами, Програма). Програма є документом державного планування місцевого рівня, розробленим і виконуваним Департаментом захисту довкілля та адаптації до зміни клімату виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації).

Програма зі змінами визначає систему взаємоузгоджених цілей, пріоритетних завдань, заходів, очікуваних результатів та індикаторів виконання, спрямованих на забезпечення екологічного благополуччя міста Києва. Вона охоплює комплекс взаємопов'язаних питань, що стосуються охорони та відтворення довкілля, підвищення екологічної безпеки території та населення, раціонального використання природних ресурсів, благоустрою міських територій, утримання домашніх тварин, регулювання чисельності безпритульних тварин гуманними методами, а також формування безпечного, доступного та комфортного публічного простору.

Головною метою Програми зі змінами є формування екологічно збалансованого, безпечного та комфортного міського середовища шляхом впровадження сучасних і інноваційних підходів до охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів, підвищення рівня екологічної безпеки населення, забезпечення гуманного ставлення до тварин та створення умов для свідомого і відповідального ставлення мешканців столиці до довкілля та публічного простору. Реалізація Програми спрямована на підвищення якості життя киян, зменшення негативного антропогенного впливу на компоненти довкілля, адаптацію міста до зміни клімату та зміцнення екологічної стійкості столиці в умовах сучасних викликів, у тому числі пов'язаних із правовим режимом воєнного стану.

Досягнення зазначеної мети забезпечується через реалізацію трьох основних оперативних цілей:

- запобігання зміні клімату та поліпшення якості атмосферного повітря;
- збереження та відтворення екосистем, поліпшення стану навколишнього природного середовища;
- упорядкування та розвиток публічного простору, у тому числі з урахуванням питань утримання домашніх тварин та регулювання чисельності безпритульних тварин гуманними методами.

Строк виконання Програми зі змінами — з 01 січня 2026 року по 31 грудня 2028 року.

Напрями, пріоритетні завдання та програмні заходи Програми розроблено на основі аналізу статистичної інформації, результатів моніторингу стану довкілля міста Києва, підсумків реалізації попередніх міських цільових програм екологічного спрямування, актуальних екологічних проблем і тенденцій, а також з урахуванням потреб населення та особливостей функціонування міста в умовах воєнного стану.

Програма зі змінами узгоджена з ключовими документами державного, регіонального та місцевого планування і базується на положеннях чинної нормативно-правової бази України, зокрема:

- Закону України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року»;
- Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища»;
- Закону України «Про охорону атмосферного повітря»;
- Закону України «Про охорону земель»;
- Водного кодексу України;
- Земельного кодексу України;
- Закону України «Про тваринний світ»;
- Закону України «Про рослинний світ»;
- Закону України «Про екологічну мережу України»;
- Закону України «Про благоустрій населених пунктів»;
- Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження»;
- Закону України «Про відходи» (у чинній редакції);
- Закону України «Про засади моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів»;
- Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку»;
- Закону України «Про оцінку впливу на довкілля»;
- Державної стратегії регіонального розвитку на 2021–2027 роки (в редакції, затвердженій постановою Кабінету Міністрів України від 13 серпня 2024 року № 940);
- Стратегії розвитку міста Києва до 2027 року (рішення Київської міської ради від 15 грудня 2011 року № 824/7060 у редакції рішення Київської міської ради від 05 грудня 2024 року № 414/10222);
- Плану дій «Зелене місто» для міста Києва (рішення Київської міської ради від 02 листопада 2023 року № 7286/7327);
- Програми економічного і соціального розвитку м. Києва на 2024–2026 роки (рішення Київської міської ради від 04 грудня 2023 року № 7530/7571 із змінами та доповненнями);
- Прогнозу бюджету міста Києва на 2026–2028 роки (схваленого розпорядженням виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 25 листопада 2025 року № 96).

Крім того, Програма враховує міжнародні зобов'язання України у сфері охорони довкілля, зокрема положення Конвенції про охорону біологічного різноманіття, Рамкової конвенції Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату, Паризької угоди, Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція Еспо) та Протоколу про стратегічну екологічну оцінку до неї.

Програму та зміни до неї розроблено з урахуванням особливостей правового режиму воєнного стану, запровадженого Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», положень законів України «Про правовий режим воєнного стану», «Про засади державної регіональної політики», «Про внесення змін до розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Бюджетного кодексу України та

інших законодавчих актів України», статті 75² Бюджетного кодексу України, а також постанов Кабінету Міністрів України від 11 березня 2022 року № 252 «Деякі питання формування та виконання місцевих бюджетів у період воєнного стану» та від 28 лютого 2025 року № 527 «Деякі питання управління публічними інвестиціями». Урахування зазначених актів забезпечує адаптацію програмних заходів до умов обмежених ресурсів, пріоритетів безпеки та потреб відновлення території міста.

Забезпечення доступу та врахування думки громадськості та органів виконавчої влади під час розроблення проєкту Програми зі змінами

У рамках процедури стратегічної екологічної оцінки була підготовлена Заява про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки. З метою забезпечення прозорості процесу, реалізації принципу участі громадськості та одержання зауважень і пропозицій від заінтересованих сторін Заяву про визначення обсягу СЕО було оприлюднено 24 червня 2026 року на офіційних веб-ресурсах:

- сайті Департаменту захисту довкілля та адаптації до зміни клімату виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) за адресою: https://ecodep.kyivcity.gov.ua/kompleksna-miska-tsilova-prohrama-ekolohichnoho-blahopoluchchia-mista-kyieva/kompleksna-miska-tsilova-prohrama-ekolohichnoho-blahopoluchchia-mista-kyieva-na-2026-2028-roky;
- Єдиному реєстрі стратегічної екологічної оцінки.

Протягом строку, встановленого статтею 10 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», звернень, зауважень чи пропозицій від громадськості та інших заінтересованих сторін щодо Заяви про визначення обсягу СЕО не надходило. Це свідчить про належне інформування громадськості на етапі визначення обсягу оцінки та створює передумови для подальшого ефективного громадського обговорення звіту про стратегічну екологічну оцінку та проєкту Програми зі змінами відповідно до вимог чинного законодавства.

2. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнозні зміни цього стану, якщо зміни до Програми не буде затверджено

2.1. Географічне розташування та кліматичні особливості території

Київ — столиця та найбільше місто України, політичний, економічний, науковий, освітній і культурний центр держави. Відповідно до Конституції України та Закону України «Про столицю України — місто-герой Київ» місто має спеціальний статус у системі адміністративно-територіального устрою країни.

Фото 1. Місто Київ з висоти пташиного польоту

Місто розташоване в центрі Східної Європи, у середній течії річки Дніпро (у межах Канівського водосховища), у північній частині Наддніпрянщини. Географічні координати центральної частини міста становлять приблизно 50°27′ пн. ш. та 30°31′ сх. д. Площа території Києва в межах міської смуги становить 836,0 км². Протяжність міської території з півночі на південь і зі сходу на захід майже однакова і сягає близько 42 км, що створює певні мікрокліматичні відмінності між окремими частинами міста.

Офіційна чисельність постійного населення становить близько 2,95 млн осіб. Фактична присутність населення (з урахуванням внутрішньо переміщених осіб та інтенсивної щоденної маятникової міграції) оцінюється на рівні 3,5–3,7 млн осіб. Висока щільність населення та інтенсивне антропогенне навантаження істотно впливають на стан компонентів довкілля.

Своєрідність і різноманітність природних умов Києва пов'язані з його розташуванням на межі фізико-географічних зон: лісостепової та мішаних

лісів. Північна частина міста розташована на Поліській низовині, південно-західна (правобережна) – на Придніпровській височині, південно-східна (лівобережна) – на Придніпровській низовині.

Основною природною віссю міста є річка Дніпро, яка поділяє його територію на правобережну та лівобережну частини і справляє визначальний вплив на формування міського середовища, розселення, транспортної інфраструктури та рекреаційних зон.

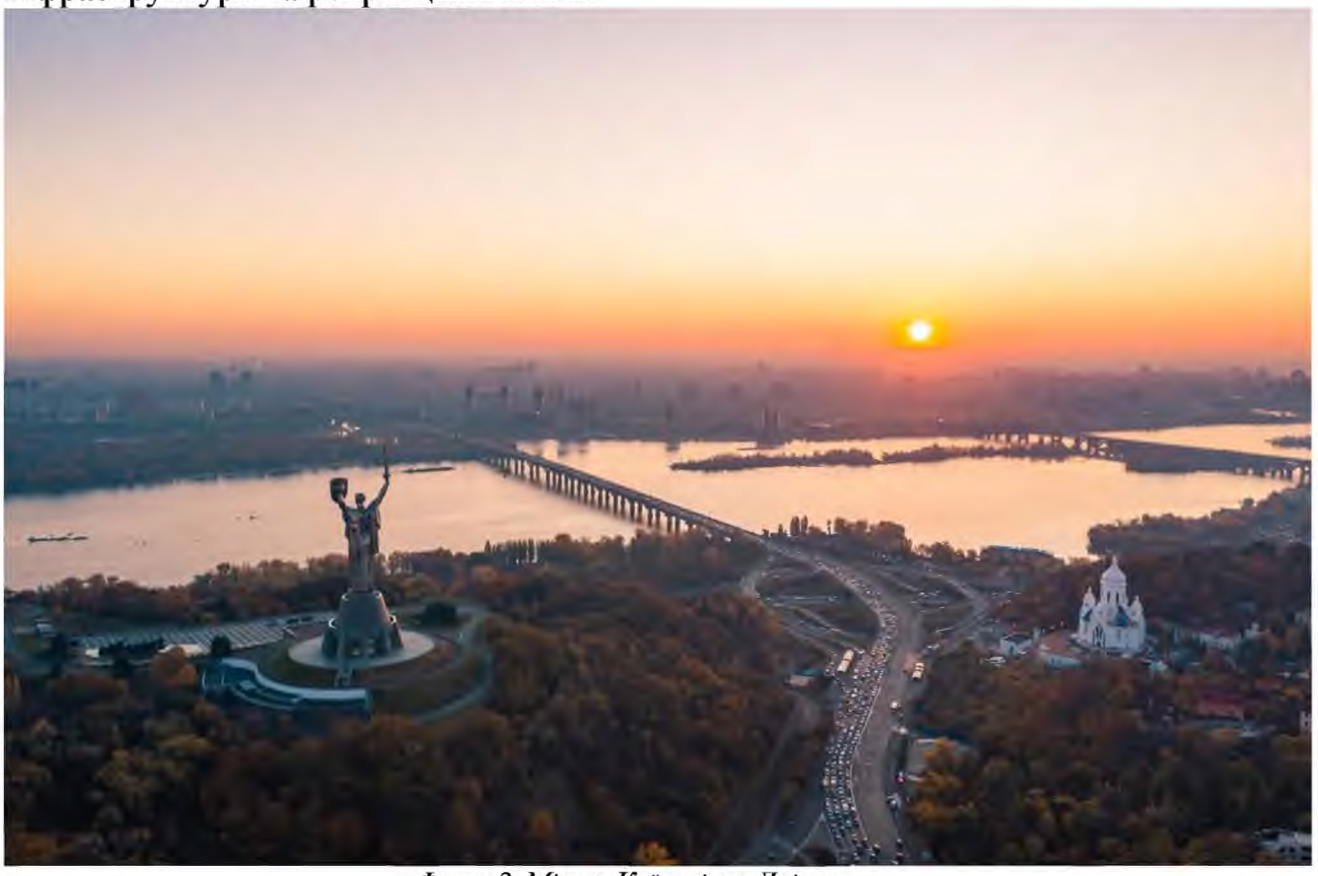

Фото 2. Місто Київ, річка Дніпро

Правобережна частина являє собою підвищену платоподібну рівнину, інтенсивно розчленовану ярами, балками та долинами невеликих річок. Характерними формами рельєфу є пагорби, які традиційно називають «київськими горами». Найвищою точкою міста є Печерська височина (площа Слави) — 197,7 м над рівнем моря. Інші значні висоти: Старокиївська гора (близько 188 м), Батиєва (176 м), Хоревиця (174 м), Багринова (170 м), а також Щекавиця, Замкова, Звіринецька, Чорна, Черепанова та Лиса гори. Найнижчі ділянки території відповідають рівню води в Дніпрі — близько 92 м над рівнем моря. Перепад абсолютних висот у межах міста перевищує 100 м, що створює умови для розвитку ерозійних процесів. На правобережжі налічується близько 50 ярів, довжина найбільших з яких сягає 2–3 км, а глибина — 45–50 м (Бабин, Протасів, Реп'яхів, Звіринецький, Кмитів, Юрківський та інші). Поширені також балки з меншою крутістю схилів (Сирецька, Совська, Наводницька, Мишоловська).

Лівобережна частина міста являє собою переважно низовинну алювіальну рівнину з менш розчленованим рельєфом.

У геологічному відношенні територія Києва розташована в зоні стику двох великих регіональних структур — північно-східного схилу Українського кристалічного щита та південно-західного борту Дніпровсько-Донецької

западини. Межею між ними слугує Дніпровська зона розломів північно-західного простягання. Тектонічна обстановка є відносно спокійною, що позитивно впливає на інженерно-геологічні умови забудови.

Основною особливістю Києва є наявність великої гідрографічної «осі» – річки Дніпро, яка поділяє територію міста на дві частини – правобережну і лівобережну.

Своєрідність і різноманітність природних умов Києва пов'язані з його розташуванням на межі фізико-географічних зон: лісостепової та мішаних лісів. Північна частина міста розташована на Поліській низовині, південно-західна (правобережна) – на Придніпровській височині, південно-східна (лівобережна) – на Придніпровській низовині.

Поверхня правобережної частини міста – підвищена платоподібна рівнина, розчленована ярами та балками, долинами невеликих річок, лівобережної – низовинна рівнина. Характерні форми рельєфу правобережжя – пагорби, які кияни називаються горами, зокрема, Печерська (її висота найбільша – 197,7 м над рівнем моря (площа Слави), Старокиївська (188 м), Батиєва (176 м), Хоревиця (174 м), Багринова (170 м), Щекавиця, Замкова, Звіринецька, Чорна, Черепанова, Лиса.

Значну відмінність висотного положення окремих частин міста спричинила доволі значну ерозію земної поверхні – передусім на правобережжі. Наслідком стало поширення ярів, яких налічується близько 50. Довжина найбільших ярів сягає 2-3 км, глибина 45-50 м. Найвідоміші яри – Бабин, Протасів, Реп'яхів, Звіринецький, Кмитів, Юрківський та інші. Чимало в місті й балок з дещо меншою крутістю схилів: Сирецька, Совська, Наводницька, Мишоловська.

Найнижчі ділянки міста відповідають рівню води в Дніпрі – близько 92 м над рівнем моря.

У геологічному відношенні місто Київ з прилеглими до нього територіями розташований у зоні стику двох регіональних структур північно-східного схилу Українського кристалічного щита та південно-західного борту Дніпровсько -Донецької западини. Межею між ними слугує Дніпровська зона розломів північно-західного простягання. Завдяки цьому Київ знаходиться у досить спокійній тектонічній зоні.

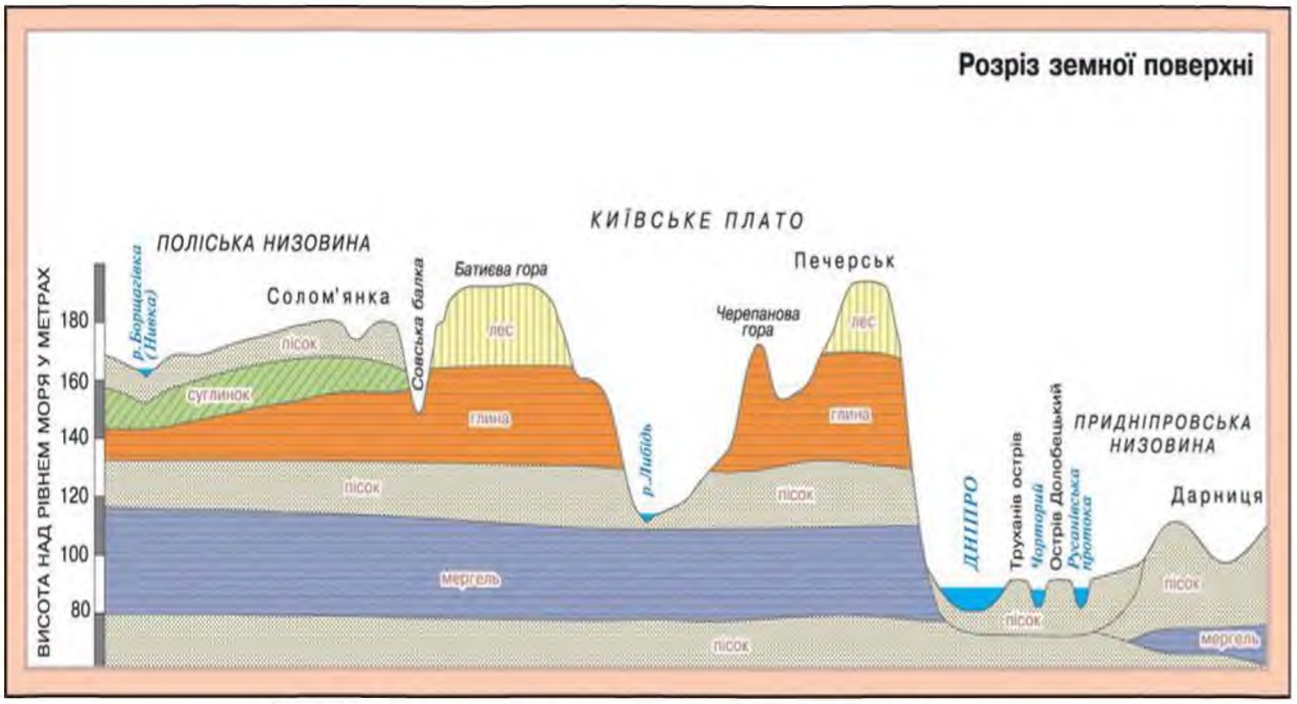

Рис. 1. *Розріз земної поверхні на території міста Києва*

Ґрунтовий покрив Києва є вельми строкатим і відображає різноманітність природних умов території. На північних околицях міста, що тяжіють до Полісся, переважають дерново-підзолисті ґрунти, сформовані переважно під хвойними та мішаними лісами. На правобережній високій частині домінують чорноземи, утворені на лесових відкладах. У лісопаркових зонах поширені темно-сірі лісові ґрунти, що сформувалися під пологом широколистяних лісів. Значна частина ґрунтів у межах міської забудови є суттєво трансформованою внаслідок антропогенного впливу (ущільнення, забруднення, зняття родючого шару, насипні ґрунти).

Київ характеризується значними запасами поверхневих і підземних вод. Гідрографічна мережа представлена Канівським водосховищем (р. Дніпро), річками його басейну (Десна, Либідь, Нивка/Борщагівка, Сирець, Горенка, Віта, Котурка та інші), численними озерами, ставками, болотами та штучними водними об'єктами. Дніпро та його долина мають істотний вплив на природні умови міста, мікроклімат, розселення та розміщення промислових і рекреаційних об'єктів.

Характерним для режиму річок є чітко виражена весняна повінь, низька літня межень та підвищення рівнів восени через сезонні дощі. Живлення річок змішане з переважанням ґрунтового. Водні об'єкти міста виконують важливі екологічні, рекреаційні, господарські та естетичні функції, водночас зазнаючи значного антропогенного навантаження.

Гідрографічна мережа району представлена Канівським водосховищем (річка Дніпро), річками його басейну (Десна, Либідь, Борщагівка (Нивка), Сирець, Горенка, Віта, Котурка), озерами, болотами, ставками і каналами. Дніпро і його долина мають істотний вплив на природні умови Києва і дислокацію елементів його житлово-промислової агломерації.

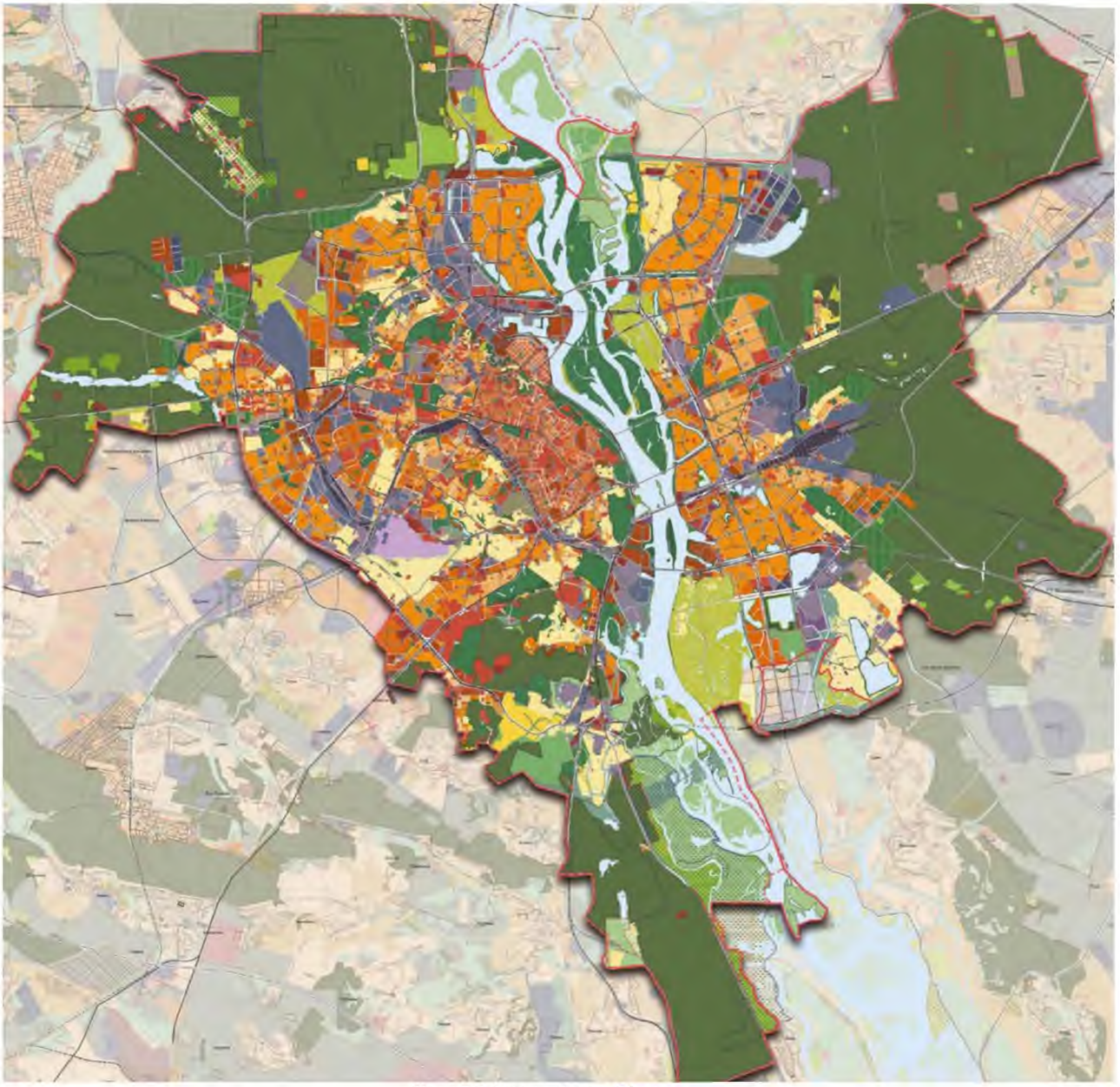

Рис.2 Мапа міста Києва

Характерним для режиму всіх річок є чітко виражена весняна повінь, низька літня межень, дещо підвищені рівні восени через сезонні дощі. Живлення річок змішане з переважаючим живленням ґрунтовими водами.

Місто Київ характеризується помірно континентальним кліматом з теплим літом і м'якою зимою, оптимальною зволоженістю. Відчутний вплив на клімат Києва має Канівське водосховище. Велика рухома водна площа сприяє формуванню бризового перенесенню повітря: вдень різниця температур між водою та суходолом створює потоки свіжого вологого повітря до міста. Протягом року переважає антициклонічна діяльність, якій властива доволі стійка, малохмарна погода.

Існування та орієнтація долини Дніпра впливає на напрямок вітру. Останнє засвідчують дані спостережень на метеостанції Вишгород, що розташована саме в цій долині – на греблі Київського гідровузла. Тут доволі значною є повторюваність північного вітру, який за напрямком збігається з орієнтацією річкової долини. Місто Київ відноситься до І кліматичного району (Північно – західний – Полісся, Лісостеп).

Взимку в Києві утворюється сніговий покрив, середня висота покриву в лютому 5-10 см, максимальна – 84 см (1940).

Рівень сумарної сонячної радіації взимку порівняно невеликий – близько 300 МДж/м^2, протягом весни збільшується і може сягати 1340 – 1500 МДж/м^2. Влітку відбувається подальше збільшення притоку тепла і в липні – серпні він становить близько 1720 МДж/м^2. Восени надходження сумарної радіації помітно знижується, у жовтні – листопаді її рівень в 1,5 – 2 рази менший, ніж навесні. Середня місячна температура повітря +9,2^{0}С.

Київ належить до районів України із достатнім рівнем зволоження, з характерною кількість опадів за рік 500 – 600 мм. Близько 70% усієї кількості опадів випадає в теплий період, 30% припадає на холодні місяці року.

За кліматичною нормою 1991–2020 рр. (дані Центральної геофізичної обсерваторії імені Бориса Срезневського):

- середньорічна температура повітря становить +9,0 °C;
- середня температура січня — –3,2 °C;
- середня температура липня — +21,3 °C;
- річна кількість опадів — 618 мм, з яких близько 70 % випадає в теплий період року.

Порівняно з попереднім стандартним кліматичним періодом 1961–1990 рр. середньорічна температура повітря зросла на 1,3 °C. Найбільш відчутне потепління зафіксовано взимку (січень потеплішав на 2,4 °C) та влітку (липень — на 2,0 °C). Середня температура літнього сезону підвищилася на 1,7 °C, зимового — на 1,5 °C, весни — на 1,2 °C, осені — на 0,7 °C. Річна сума опадів зменшилася на 32 мм; найбільш помітний дефіцит опадів спостерігається влітку, тоді як осінь стала дещо вологішою. Тривалість літнього сезону збільшилася приблизно на 11 днів, зимового — скоротилася на 13 днів.

Зазначені зміни клімату мають важливе значення для планування заходів з адаптації міста, управління зеленими зонами, водними ресурсами, якістю атмосферного повітря та зниженням ризиків екстремальних погодних явищ.

Таблиця 1

Різниця між нормами середньої місячної температури повітря (°C), місячної кількості опадів (мм) у Києві по сезонах та їх тривалість

Показники	Сезони	Зима	Весна	Літо	Осінь	Рік
Температура	1991-2020	-2,5	9,4	20,4	8,7	9,0
	1961-1990	-4,0	8,2	18,7	8,0	7,7
	відхілення	*1,5*	*1,2*	*1,7*	*0,7*	*1,3*
Опади	1991-2020	123	147	198	150	618
	1961-1990	147	141	230	133	650
	відхілення	*-24*	*6*	*-32*	*17*	*-32*
Початок / Закінчення	1991-2020	29.11-28.02	01.03-10.05	11.05-15.09	16.09-28.11	
	1961-1990	01.12-15.03	16.03-14.05	15.05-08.09	09.09-30.11	
09.09-30.11 Тривалість	1991-2020	92	71	118	74	
	1961-1990	105	60	107	83	
	відхілення	*-13*	*11*	*11*	*-9*	

Іншим важливим параметром, що впливає на клімат – кількість опадів. Подібно до температури повітря, тут також сталися певні зміни.

Річна сума опадів у столиці за період 1991-2020 рр. стала на 32 мм меншою ніж у період 1961-1990 рр. Серед місяців липень став сухішим на 20 мм, а травень поряд з тим став вологішим на 12 мм. Аналізуючи сезони року, літо найбільш зазнало впливу дефіциту опадів, а осінь стала більш вологою в останні роки.

Зважаючи на потепління в останні роки тривалість сезонів року у Києві за період 1991-2020 рр. дещо знінималась. Так, літо стало довшим на 11 днів, поряд з цим зима стала коротшою на 13 днів.

За функціональним використанням територія міста Києва поділяється на три основні зони:

- зону житлової та громадської забудови (включає як високощільну багатоповерхову забудову центральних і нових житлових масивів, так і приватну садибну забудову на периферії);
- промислову зону;
- рекреаційну зону (лісові масиви, парки, сквери, зелені насадження загального користування, об'єкти природно-заповідного фонду, водойми).

Кожна із зазначених зон характеризується специфічними особливостями впливу на навколишнє природне середовище. Висока частка забудованих територій у поєднанні зі значним рекреаційним потенціалом зелених зон визначає необхідність збалансованого підходу до планування заходів з екологічного благополуччя міста, збереження біорізноманіття, покращення якості повітря та адаптації до зміни клімату.

2.2. Кліматична характеристика

Київ – столиця та найбільше місто України. У системі адміністративно-територіального устрою України Київ має спеціальний статус, визначений Конституцією України та Законом України «Про столицю України – місто-герой Київ». Місто розташоване у середній течії Дніпра (Канівське водосховище), у північній Наддніпрянщині.

Визначальними даними щодо розмірів міста є протяжність міської території з півночі на південь і зі сходу на захід: в обох напрямках вона практично однакова і сягає біля 42 км. Теоретично це визначає деяку відмінність у температурі повітря на межах міста.

Основною особливістю Києва є наявність великої гідрографічної «осі» — річки Дніпро, яка поділяє територію міста на дві частини — правобережну і лівобережну. Міцним фундаментом міста можна вважати кристалічні породи, що залягають на глибині: вищим є залягання у правобережній частині міста і нижчим – у лівобережній. Ця відмінність відбивається у рельєфі. Територія міста така велика (836 км2), що вона розташована у межах аж трьох орографічних утворень: правобережна частина Києва розташована в межах Придніпровської височини (точніше Київського плато), північна - Поліської низовини, лівобережна – в межах Придніпровської низовини.

Найбільшу висоту, що сягає 197 – 198 м над рівнем моря, має територія у межах Печерського підняття (пл. Слави – 197,7 м та вул. Шовковична – 196,8 м). Враховуючи те, що рівень води у Дніпрі в межах міста становить близько 91,5 м, маємо, що перепад висот у Києві перевищує 100 м.

Загалом у місті є кілька десятків пагорбів, які називаються горами: Старокиївська, Багринова, Замкова, Чорна, Лиса, але їх висота дещо менша.

Існування та орієнтація долини Дніпра впливає на напрямок вітру. Останнє засвідчують дані спостережень на метеостанції Вишгород, що розташована саме в цій долині – на греблі Київського гідровузла. Тут доволі значною є повторюваність північного вітру, який за напрямком збігається з орієнтацією річкової долини. Місто Київ відноситься до І кліматичного району (Північно – західний – Полісся, Лісостеп).

Значну відмінність висотного положення окремих частин міста спричинила доволі значну ерозію земної поверхні – передусім на правобережжі. Наслідком стало поширення ярів, яких налічується близько 50. Довжина найбільших ярів сягає 2-3 км, глибина 45-50 м. Найвідоміші яри – Бабин, Протасів, Реп'яхів, Звіринецький, Кмитів, Юрківський та ін. Чимало в місті й балок з дещо меншою крутістю схилів: Сирецька, Совська, Наводницька, Мишоловська.

Ґрунтовий покрив Києва є вельми строкатим, зважаючи на різноманітність природних умов. Північним околицям міста, що тяжіють до Полісся, властиві дерново-підзолисті ґрунти, сформовані переважно під хвойними лісами. На правобережній високій частині міста панують звичні для більшої частини України ґрунти – чорноземи. Утворились вони переважно на дуже своєрідних пухких, добре провітрюваних і відносно сухих суглинках – лесові відкладення. У природних київських лісопарках поширені темно – сірі лісові ґрунти, що утворились під пологом широколистяних лісів.

Місто Київ характеризувався помірно континентальним кліматом з теплим літом і м'якою зимою, оптимальною зволоженістю.

Але, процес глобального потепління вніс корективи у кліматичні характеристики міста. Найбільш яскраво це простежується на прикладі змін температури повітря. При аналізі зміни температури за останній кліматичний період 1991-2020 рр. у порівнянні із попереднім періодом 1961-1990 рр., які є стандартними кліматичними нормами, згідно рекомедацій Всесвітньої метеорологічної організації, можна простежити наступне.

За останні 30 років січень потеплішав на 2,4°С відносно кліматичної норми 1961-1990 рр. Липень потеплішав на 2,0°С у порівнянні з попереднім періодом. Це дає можливість зробити висновок, що середня температура повітря за літо та зиму у Києві в останні роки підвищилася на 1,7°С та 1,5°С відповідно ніж у попередній 30-ти річний період 1961-1990 рр. весна та осінь у столиці потеплішали на 1,2°С та 0,7°С відповідно. Річна температура повітря зросла на 1,3°С і складала 9,0°С.

Взимку в Києві утворюється сніговий покрив, середня висота покриву в лютому 20 см, максимальна – 440 см. Рівень сумарної сонячної радіації взимку порівняно невеликий – близько 300 МДж/м^2, протягом весни збільшується і може сягати 1340 – 1500 МДж/м^2. Влітку відбувається подальше збільшення притоку тепла і в липні – серпні він становить близько 1720 МДж/м^2. Восени надходження сумарної радіації помітно знижується, у жовтні – листопаді її рівень в 1,5 – 2 рази менший, ніж навесні. Взимку забруднення атмосфери призводить до додаткового зменшення рівня сонячної радіації. Важливою характеристикою температурного режиму є дати останнього морозу навесні і

першого морозу восени. Весняні морози припиняються в середньому у третій декаді квітня. Перші осінні морози припадають всередньому на початок жовтня. Кліматичні дані по місту Києву, за даними спостережень Центральної геофізичної обсерваторії імені Бориса Срезневського, приводяться далі у таблицях.

Таблиця 2

Характеристика середньої місячної температури повітря та місячної кількості опадів у 2019 році (за даними ЦГО)

Характеристика		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Рік
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Середня місячна температура повітря (°С)	норма	-5.6	-4.2	0.7	8.7	15.2	18.2	19.3	18.6	13.9	8.1	2.1	-2.3	7.7
	2019	-4.5	0.6	5.1	10.6	17.0	23.6	19.8	20.7	15.9	11.1	4.6	2.7	10.6
	відхилення	1.1	4.8	4.4	1.9	1.8	5.4	0.5	2.1	2.0	3.0	2.5	5.0	2.9
Місячна кількість опадів (мм)	норма	48	46	39	49	53	73	88	69	47	35	51	52	650
	2019	45	34	32	48	81	67	73	45	22	13	28	33	521
	відхилення	-3	-12	-7	-1	28	-6	-15	-24	-25	-22	-26	-19	-132

Таблиця 3

Характеристика середньої місячної температури повітря та місячної кількості опадів у 2024 році (за даними ЦГО)

Характеристика	норма	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Рік
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Середня місячна температура повітря (°С)	(1991-2020)	-3.2	-2.3	2.5	10.0	15.8	19.5	21.3	20.4	14.9	8.6	2.6	-1.8	9.0
	2024	-2,6	2,9	4,8	12,8	16,3	21,5	24,3	23,1	20,6	10,9	2,7	0,0	11,4
	відхилення	0,6	5,2	2,3	2,8	0,5	2,0	3,0	2,7	5,7	2,3	0,1	1,8	2,4
Місячна кількість опадів (мм)	норма (1991-2020)	37	39	40	42	65	74	68	56	58	46	46	47	618
	2024	48	48	55	78	15	135	52	24	21	63	51	52	642
	відхилення	11	9	15	36	-50	61	-16	-32	-37	17	5	5	24

Таблиця 4

Характеристика середньої місячної та річної температури повітря по місту Києву за період 1961 – 1990 р.р. (за даними ЦГО)

Характеристика	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Рік
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Середня	-5,6	-4,2	0,7	8,7	15,2	18,2	19,3	18,6	13,9	8,1	2,1	-2,3	7,7
Найбільш низька	-15	-15,9	-6,9	2	10,4	13,9	16,9	15,5	10,2	2,2	-6	-11,9	5,1
Рік	1942	1929	1942	1929	1919	1887	1935, 1979	1884, 1926	1894	1920	1993	1890	1942
Найбільш висока	2,7	3,7	6,9	12,9	19,4	22,6	25,5	24,6	18,4	12,4	8	2,8	9,9
Рік	2007	2002	1990	1950	2003	1999	1936	2010	1909	1935	2010	1960	2007

Таблиця 5

Характеристика середньої місячної та річної швидкості вітру по місту Києву осередненої за період 1961 – 1990 р.р. (за даними ЦГО)

Характеристика	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Рік
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
(висота флюгера 10м; М-63-10м)													
Середня	2.8	2.8	2.6	2.6	2.2	2.2	2.1	2.0	2.1	2.3	2.6	2.7	2.4
Коефіцієнт варіації	0.18	0.23	0.21	0.15	0.12	0.15	0.14	0.18	0.18	0.15	0.20	0.15	0.10
Найменша	2.0	1.7	1.3	1.9	1.6	1.4	1.6	1.3	1.3	1.6	1.8	1.9	1.9
Рік	1963, 1974	1972	1978	1963	1961, 1977	1977	1963	1974	1975	1972, 1977	1975	1972	1977
Найбільша	3.9	5.0	3.9	3.4	2.6	2.7	2.8	2.8	2.9	3.0	3.6	3.4	2.9
Рік	1983	1969	1990	1981, 1987	1969, 1990	1968	1965, 1968	1966	1985	1970	1981	1988	1983
Максимальна	23а	20ф	24а	>20ф	>20ф	24а	23а	>20ф	20а	>20ф	23а	21а	24а
Рік	1986	1953, 1978	1983	1967	1966, 1970	1989	1988	1966	1964, 1982	1969, 1971	1981	1983	1983, 1989

Місто Київ розташоване в зоні достатнього зволоження, з річною кількістю опадів близько 618 мм, згідно з кліматичною нормою за період 1991–2020 років . У 2024 році загальна кількість опадів склала 642 мм, що на 24 мм перевищує норму .

Сезонний розподіл опадів характеризується переважанням їх випадіння в теплий період року: близько 70% річної норми припадає на період з квітня по жовтень, тоді як 30% — на холодний період (листопад–березень). Найменша кількість опадів спостерігається в січні та лютому (в середньому 37–39 мм), а найбільша — в липні (до 68 мм) .

У теплий період року характер опадів змінюється: переважають короткочасні, інтенсивні дощі великої крапельності, які часто мають зливовий характер. Такі явища можуть призводити до локальних підтоплень та належать до стихійних метеорологічних явищ. За агрокліматичним районуванням територія проєктування належить до територій значного теплозабезпечення та нестійкого зволоження.

Згідно з архітектурно-будівельним кліматичним районуванням території України (ДСТУ-Н Б В.1.1-27:2010 «Будівельна кліматологія») територія віднесена до І архітектурно-будівельного кліматичного району (північно-західний).

Відповідно до звітів Всесвітньої метеорологічної організації, починаючи з доіндустріального періоду (1850–1900 роки), середня глобальна температура на планеті зросла вже на **1,2 °C**. Прогноз подальших змін залежить від обсягів глобальних викидів парникових газів у найближчі десятиліття: до кінця XXI століття очікується підвищення середньої температури в межах **від 1,5 до 4,3 °C** порівняно з доіндустріальним рівнем.

Згідно з даними дистанційного зондування Землі, температура її поверхні продовжує зростати, що свідчить про прогресуючі глобальні зміни клімату. Ці зміни мають суттєвий вплив і на локальні кліматичні умови, зокрема в межах м. Києва.

Місто Київ, як і більшість мегаполісів, піддається впливу локальних техногенних факторів, які посилюють ефекти глобального потепління. До таких чинників належать:

джерела теплового забруднення (транспорт, теплова інфраструктура, промислові об'єкти);

висока щільність забудови;

значна частка штучних покриттів (асфальт, бетон, дахове покриття);

зменшення площі зелених насаджень.

В результаті цих факторів температура повітря в міських районах істотно перевищує температурні показники околиць. Особливу загрозу становлять **«острови тепла»** – локальні зони з підвищеною температурою, які формуються над транспортними магістралями, розв'язками, парковками та у промислових районах. Їх формування зумовлене тепловими викидами транспорту та обмеженою циркуляцією повітря, що погіршується ущільненою забудовою.

Найбільш інтенсивне прогрівання спостерігається в районах, де переважають штучні поверхні, а частка зелених насаджень є мінімальною. Аналіз просторового розподілу температур вказує на чітку зворотну залежність: **чим більше озеленення — тим нижча температура**. Найвищі температурні показники фіксуються на виробничих територіях, у межах промислових зон, на територіях логістичних і торговельних центрів, а також частково у щільно забудованих житлових кварталах.

Зважаючи на стійке зростання кількості транспортних засобів та розвиток міської інфраструктури, зберігається **ризик подальшого підвищення теплового навантаження** на міське середовище та формування несприятливих кліматичних умов для населення.

2.3. Стан атмосферного повітря

Моніторинг забруднення атмосферного повітря у м. Київ проводився Центральною геофізичною обсерваторією імені Бориса Срезневського на 16-ти стаціонарних постах (ПСЗ), які розташовані у 8-ми районах столиці. Для визначення забрудненості повітря у 2024 році було відібрано і проаналізовано 76754 проби. На ПСЗ №10 (вул. Межигірська), ПСЗ № 13 (Експоцентр України) та з дев'ятого лютого на ПСЗ №20 (Деміївська площа), спостереження проводились не в повному обсязі через відключення їх від електроенергії.

З сьомого травня на ПСЗ №13, який було переміщено з Експоцентру на інше місце по вулиці Горіхуватський Шлях, 7, були відновлені відбори проб атмосферного повітря на визначення основних забруднюючих домішок – завислих речовин, діоксиду сірки та діоксиду азоту. Пост залишився в радіусі 5,5 км від попереднього місцезнаходження, тому порівняння рівнів забруднення повітря на посту з даними минулих років залишаються достатньо коректними.

На 14-ти стаціонарних постах визначався вміст основних забруднюючих домішок – завислих речовин, діоксиду сірки, оксиду вуглецю і діоксиду азоту, на одному посту – вміст розчинних сульфатів. За вмістом специфічних

речовин – сірководню, фенолу, фтористого водню, хлористого водню, аміаку, формальдегіду, важких металів: свинцю, мангану, хрому, заліза, кадмію, міді, нікелю, цинку спостереження проводились на окремих постах з урахуванням викидів промислових підприємств, розташованих поблизу ПСЗ, а також у районах проходження найбільш завантажених автомагістралей міста.

Загальний рівень забруднення повітря у м. Київ за індексом забруднення атмосфери (ІЗА) у 2024 році оцінювався як високий.

Загалом по Києву перевищення середньодобових гранично допустимих концентрацій (ГДКс.д.[1]) спостерігалось з діоксиду азоту у 2,8 рази, діоксиду сірки та формальдегіду – у 1,4 рази, фенолу – у 1,1 рази (табл. А). Це речовини 2 і 3 класів небезпеки і такі, які протягом усього року найбільше забруднювали атмосферне повітря.

Протягом року середньорічні концентрації ***завислих речовин*** на постах були на рівні 0,5-0,7 ГДКс.д. Загалом по місту середньорічна концентрація завислих речовин дорівнювала 0,5 ГДКс.д. Максимальні концентрації на постах міста були у межах 0,2-0,3 ГДКм.р.

Вміст ***діоксиду сірки*** за середньорічними концентраціями перевищував рівень відповідної ГДКс.д. на всіх постах, крім ПСЗ №5 (проспект Науки, 37, поблизу метеомайданчику обсерваторії). Найбільші середньорічні концентрації діоксиду сірки спостерігались на Берестейському проспекті (ПСЗ №11) – 1,8 ГДКс.д., на Оболонському проспекті (ПСЗ №17), вулиці Олександра Довженка (ПСЗ №2) – 1,7 ГДКс.д. На інших постах середньорічні концентрації були у межах 1,4-1,6 ГДКс.д., на проспекті Науки – 0,2 ГДКс.д. Максимальні концентрації на постах міста становили 0,2-0,4 ГДКм.р

Найбільші середньорічні концентрації ***оксиду вуглецю*** зафіксовані на Бессарабській площі (ПСЗ №7), Деміївській площі (ПСЗ №20) та вулиці Семена Скляренка (ПСЗ№21) – 0,5 ГДКс.д.; на інших постах середньорічні концентрації були у межах 0,2-0,4 ГДКс.д. Загалом по місту середньорічна концентрація оксиду вуглецю становила 0,4 ГДКс.д. Максимальні разові концентрації зареєстровані в районі Гідропарку (ПСЗ №15) на рівні 2,7 ГДКм.р., на вулиці Скляренка – 1,7 ГДКм.р., на Берестейському проспекті– 1,5 ГДКм.р., на вулицях Інженера Бородіна (ПСЗ №4) та Межигірській (ПСЗ №10) – 1,1 ГДКм.р., на проспекті Науки – 1,0 ГДКм.р. Всього за рік з оксиду вуглецю зафіксовано 33 випадки перевищення ГДКм.р., що становило 0,4% від загальної кількості спостережень за цією домішкою (в 2023 р. – 0,3%). Найбільша кількість випадків перевищення ГДКм.р. зафіксована на ПСЗ №15 та ПСЗ №21 – 2,9% і 1,6% відповідно.

Вміст ***діоксиду азоту*** за середньорічними та максимальними концентраціями перевищував рівень відповідних ГДК майже на всіх постах. Найбільші середньорічні концентрації діоксиду азоту спостерігались на постах, які розташовані поблизу автомагістралей з інтенсивних рухом транспорту: на вулиці Каунаській (ПСЗ №9) – 3,9 ГДКс.д., на Галицькій площі (ПСЗ №6), Бессарабській площі та вулиці Скляренка – 3,8 ГДКс.д., на бульварі Лесі Українки (ПСЗ №8) – 3,4 ГДКс.д., на вулиці Інженера Бородіна (ПСЗ №4) – 3,2 ГДКс.д., на Берестейському проспекті – 3,0 ГДКс.д. На інших постах середньорічні концентрації були у межах 2,4-2,9 ГДКс.д., на проспекті Науки – 1,1 ГДКс.д.

Максимальні разові концентрації діоксиду азоту на рівні 3,8 ГДКм.р. відмічались на Галицькій площі, 3,5 ГДКм.р. – на Бессарабській площі, 2,5 ГДКм.р. - на бульварі Лесі Українки та вулиці Інженера Бородіна., 2,4 ГДКм.р. – на вулиці Каунаській, 2,3 ГДКм.р. – на вулиці Скляренка. На інших постах максимальні концентрації діоксиду азоту були у межах 1,3-1,9 ГДКм.р.; на проспекті Науки – 0,9 ГДКм.р. За рік з діоксиду азоту зафіксовано 1171 випадок перевищення ГДКм.р., що становило 9,7% від загальної кількості спостережень за цією домішкою (у 2023 р. – 2,4%). Найбільша кількість перевищення ГДКм.р. зафіксована на ПСЗ №7 – 26,1%, ПСЗ №9 – 24,9%, ПСЗ №21 – 23,5%, ПСЗ №6 – 22,1%.

Вміст ***фенолу***, що визначався на семи постах, за середньорічними концентраціями перевищував рівень відповідної ГДКс.д. на всіх постах у 1,1-1,2 рази. Максимальні разові концентрації були у межах 0,9 ГДКм.р.

Вміст ***формальдегіду*** у повітрі вимірювався на 12 постах. Середньорічні концентрації цієї домішки на 11-ти постах перевищували середньодобову ГДК у 1,2-1,7 рази, на ПСЗ №5 середньорічна концентрація становила 0,8 ГДКс.д. Найбільший середньорічний вміст формальдегіду спостерігався на Бессарабській площі, Берестейському проспекті та вулиця Скляренка – 1,7 ГДКс.д. Максимальні разові концентрації на всіх постах були у межах 0,3-0,5 ГДКм.р.

Середньорічні концентрації ***сірководню*** на трьох постах, де вимірювалась ця домішка становили 0,002 мг/м^3. Максимальні разові концентрації зареєстровані в районі вулиці Гетьмана Павла Полуботка (ПСЗ №3) на рівні 0,0087 мг/м3 (1,1 ГДКм.р.), на інших постах – 0,0043-0,0048 мг/м3 (0,5-0,6 ГДКм.р.).

Середньорічний та максимальний вміст інших специфічних домішок на постах міста не перевищував санітарно-гігієнічні нормативи і становив відповідно: з фтористого водню – 0,1-0,2 ГДКс.д. та 0,1-0,4 ГДКм.р., з аміаку – 0,2 ГДКс.д. та 0,1-0,2 ГДКм.р. З хлористого водню середньорічні концентрації на постах були на рівні 0,3 ГДКс.д., максимальні разові - 0,8-0,9 ГДКм.р.

Вміст ***важких металів*** був значно нижче рівнів відповідних середньодобових гранично допустимих концентрацій. Середньорічні концентрацій свинцю, мангану, хрому, заліза, кадмію, міді, нікелю та цинку на всіх постах і по місту були на рівні ≤0,01-0,1 ГДКс.д. Максимальні з середньомісячних концентрацій зі кадмію досягали 0,2 ГДКс.д. у листопаді на ПСЗ №21. Максимальний вміст свинцю, заліза та міді становив 0,1 ГДКс.д.

У річному ході середньомісячних концентрацій відмічалось зростання вмісту окремих забруднюючих домішок у теплий період року: формальдегіду – з березня по вересень, фенолу – у червні-вересні. Вміст діоксиду азоту протягом усього року коливався у межах близько 1,9 ГДКс.д., з більш високими значеннями (2,9-4,0 ГДКс.д.) у березні-вересні; з жовтня відмічалось зниження концентрацій до 1,9-2,2 ГДКс.д.

Вміст діоксиду сірки протягом усього року коливався у межах близько 1,2 ГДКс.д.. У холодний період року – з січня по березень та з листопада по грудень середньомісячні концентрації діоксиду сірки підвищувались до рівня 1,6-1,8 ГДКс.д., що пов'язано з опалювальним сезоном у місті. Вміст завислих

речовин, фтористого водню, аміаку та важких металів протягом року мав незначні коливання.

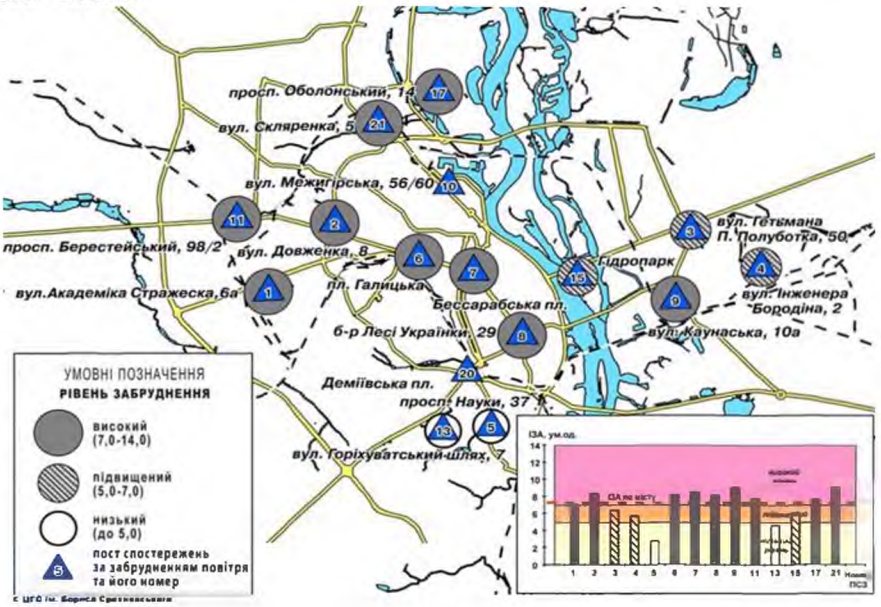

Рис.3 Рівні забруднення атмосферного повітря на постах спостережень мережі моніторингу ЦГО у м. Києві за 2024 рік (за ІЗА)

За ІЗА рівень забруднення повітря міста майже увесь рік характеризувався як високий (7,0-10,0 умовних одиниць), з найбільш високими значеннями у липні-вересні (9,6-10,0 ум. од.). Лише у січні - лютому та жовтні - грудні рівень забруднення повітря дещо знизився і характеризувався як підвищений (5,4-6,8 ум.од.).

За середньорічними концентраціями забруднюючих домішок за 2024 рік на 9-ти постах міста рівень забруднення оцінювався, як високий. Місцем з найбільшим забрудненням повітря був район вулиці Семена Скляренка. Також високим рівнем забруднення характеризувались вулиця Каунаська, Бессарабська площа, вулиця Олександра Довженка (район метро Шулявка), Галицька площа, бульвар Лесі Українки, 4, Берестейський проспект (район метро Святошин), Оболонський проспект та вулиця Академіка Стражеска (перетин з бульваром Вацлава Гавела). Підвищений рівень забруднення зафіксовано на вулиці Гетьмана Павла Полуботка (район метро Чернігівська), в районі Гідропарку та вулиці Інженера Бородіна (район ДВРЗ).

Низьким рівнем забруднення увесь рік характеризувався район вулиці Горіхуватський Шлях та проспекту Науки, 37, поблизу метеомайданчику обсерваторії – зелена зона міста (Рис.1).

Таблиця 6

Середньорічні концентрації забруднюючих речовин в атмосферному повітрі (в кратності ГДК) за 2024 рік в м. Київ та порівняння з 2023 роком

(за даними Центральної геофізичної обсерваторії імені Бориса Срезневського)

Домішки	Номери ПСЗ обсерваторії																По місту	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	13	15	17	20	21	2024	2023
Завислі речовини	0,5	0,7	0,5	0,5	0,5	0,5	0,6	0,5	0,6		0,5	0,5	0,5	0,5		0,5	0,5	0,5
діоксид сірки	1,5	1,7	1,5	1,5	0,2	1,6	1,6	1,4	1,5		1,8	1,4	1,5	1,7		1,6	1,4	1,5
оксид вуглецю	0,2	0,4	0,3	0,3	0,2	0,4	0,5	0,3	0,3	0,3	0,4	0,3	0,4	0,4	0,5	0,5	0,4	0,4
діоксид азоту	2,5	2,9	2,7	3,2	1,1	3,8	3,8	3,4	3,9		3,0	2,4	2,4	2,6		3,8	2,8	2,3
оксид азоту																		1,0
фенол	1,2	1,2						1,2	1,2					1,1		1,2	1,1	1,2
фтористий водень						0,2	0,2		0,2							0,2	0,2	0,1
хлористий водень		0,3	0,3	0,3		0,4	0,4				0,4					0,3	0,3	0,3
амiак	0,2		0,2	0,2		0,2			0,2		0,2			0,2		0,2	0,2	0,2
формальдегід	1,2	1,5	1,3		0,8	1,6	1,7	1,4	1,5		1,7		1,2	1,5		1,7	1,4	1,4
Свинець				0,0			0,1	0,0	0,0		0,1					0,0	0,0	0,1
Манган				0,0			0,0	0,0	0,0		0,0					0,0	0,0	0,0
Хром				0,0			0,0	0,0	0,0		0,0					0,0	0,0	0,0
Залізо				0,0			0,0	0,0	0,0		0,0					0,0	0,0	0,0
Кадмій				0,0			0,0	0,0	0,0		0,0					0,0	0,0	0,0
Мідь				0,0			0,0	0,0	0,0		0,0					0,0	0,0	0,0
Нікель				0,0			0,0	0,0	0,0		0,0					0,0	0,0	0,0
Цинк				0,0			0,0	0,0	0,0		0,0					0,0	0,0	0,0

У порівнянні з попереднім роком рівень забруднення атмосферного повітря міста дещо підвищився (за ІЗА з 7,1 до 7,4 ум.од.), залишився на рівні високого. Високий рівень забруднення обумовлено середньорічними концентраціями таких пріоритетних домішок, як діоксид азоту, діоксид сірки, формальдегід, фенол.

Порівняно з 2023 роком відмічалось незначне зниження середньорічних концентрацій діоксиду сірки та фенолу, поряд з цим у повітрі суттєво підвищився середньорічний вміст діоксиду азоту, дещо – фтористого водню. Вміст інших забруднюючих домішок майже не змінився.

З грудня 2020 року Департаментом захисту довкілля та адаптації до зміни клімату виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) здійснюється розбудова сучасної системи моніторингу, яка базується на основних принципах Європейських директив.

У 2024 році державний моніторинг у галузі охорони атмосферного повітря здійснюється на 7 пунктах спостереження за станом атмосферного повітря. Узагальнена інформація про стан забруднення атмосферного повітря представлена по усіх пунктах відповідно до програми спостереження.

Таблиця 7

Максимальні з разових концентрацій забруднюючих речовин в атмосферному повітрі (в кратності ГДК) за 2024 рік в м. Київ (для важких металів - максимальні з середньомісячних) та порівняння з 2023 роком

Домішки	Номери ПСЗ обсерваторії															По місту	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	13	15	17	20	21	2024	2023
Завислі речовини	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,2	0,3		0,3	0,2	0,2	0,2		0,3	0,3	0,4
діоксид сірки	0,3	0,4	0,3	0,3	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3		0,4	0,3	0,3	0,3		0,3	0,4	0,5
оксид вуглецю	0,6	0,8	0,6	1,1	1,0	0,8	0,7	0,9	0,6	1,1	1,5	0,5	2,7	0,7	0,7	1,7	2,7	4,0
діоксид азоту	1,3	1,9	1,4	2,5	0,9	3,8	3,5	2,5	2,4		1,6	1,3	1,7	1,4		2,3	3,8	1,8
оксид азоту																	0,2	0,4
сірководень			1,1	0,5												0,6	1,1	0,7
Фенол	1,0	0,9						0,9	0,9					0,9		0,9	1,0	0,9
фтористий водень						0,4	0,1		0,1							0,1	0,4	0,1
хлористий водень		0,9	0,8	0,9		0,8	0,9				0,9					0,8	0,9	1,0
Амiак	0,1		0,1	0,1		0,2			0,1		0,1			0,1		0,1	0,2	0,3
формальдегід	0,5	0,4	0,4		0,3	0,5	0,5	0,5	0,5		0,5		0,4	0,5		0,4	0,5	0,9
Свинець				0,1			0,1	0,1	0,1		0,1					0,1	0,1	0,2
Манган				0,0			0,0	0,0	0,0		0,0					0,0	0,0	0,1
Хром				0,0			0,0	0,0	0,0		0,0					0,0	0,0	0,0
Залізо				0,1			0,0	0,0	0,0		0,0					0,0	0,1	0,1
Кадмій				0,0			0,0	0,0	0,0		0,1					0,2	0,2	0,2
Мідь				0,0			0,0	0,0	0,1		0,0					0,1	0,1	0,0
Нікель				0,0			0,0	0,0	0,0		0,0					0,0	0,0	0,1
Цинк				0,0			0,0	0,0	0,0		0,0					0,0	0,0	0,0

Таблиця 8

Пункти моніторингу спостереження за станом атмосферного повітря встановлені у 6 районах міста Києва за адресами:

№ поста	*Адреса*	*Район*	*Програма робіт*
1	*2*	*3*	*4*
UA 2071922	*вулиця Турівська, 28*	*Подільський*	*Діоксид сірки (SO_2), оксиди азоту (NO; NO_2; NO_x), монооксид вуглецю (CO), озон (O_3), тверді частки (TSP; $ТЧ_{2,5}$; $ТЧ_{10}$)*
UA 2071822	*вулиця Архітектора Вербицького, 26*	*Дарницький*	*SO_2, NO; NO_2; NO_x; CO, TSP, $ТЧ_{2,5}$; $ТЧ_{10}$; O_3, аміак (NH_3), сірководень (H_2S), меркаптани*
UA 2071722	*Харківське шосе, 7/1*	*Дніпровський*	*SO_2, NO; NO_2; NO_x; CO, TSP, $ТЧ_{2,5}$; $ТЧ_{10}$*
UA 2072022	*проспект Європейського Союзу, 64Г*	*Подільський*	*SO_2, NO; NO_2; NO_x; CO, TSP, $ТЧ_{2,5}$; $ТЧ_{10}$; O_3*
UA 2072122	*вулиця Щусєва, 20*	*Шевченківський*	*SO_2, NO; NO_2; NO_x; CO, TSP, $ТЧ_{2,5}$; $ТЧ_{10}$; O_3*
UA 2072222	*проспект Берестейський, 97*	*Святошинський*	*SO_2, NO; NO_2; NO_x; CO, TSP, $ТЧ_{2,5}$; $ТЧ_{10}$; O_3, бензол (C_6H_6)*
UA 2072322	*вулиця Китаївська, 22*	*Голосіївський*	*SO_2, NO; NO_2; NO_x; CO, TSP, $ТЧ_{2,5}$; $ТЧ_{10}$; O_3, C_6H_6*

Детальна інформація про стан атмосферного повітря за кожним пунктом моніторингу включає актуальну інформацію про концентрацію забруднюючих речовин, метеорологічні параметри та значення індексу якості повітря. Інформацію про концентрацію забруднюючих речовин та метеорологічні параметри доступні для користувача уже через декілька хвилин після вимірювання.

Рівень забрудненості атмосферного повітря оцінюється за загальним індексом якості повітря (CAQI, Common Air Quality Index), який формується автоматично на основі показників.За даними якості повітря можна слідкувати у режимі реального часу на онлайн-мапі за посиланням

http://asm.kyivcity.gov.ua/ (7 автоматичних пунктів спостереження) та у мобільному застосунку «Київ Цифровий» (46 індикативних датчиків), рис. 2,3. Зазначені системи забезпечують оперативною об'єктивною інформацією про стан довкілля органи державної влади та мешканців міста.

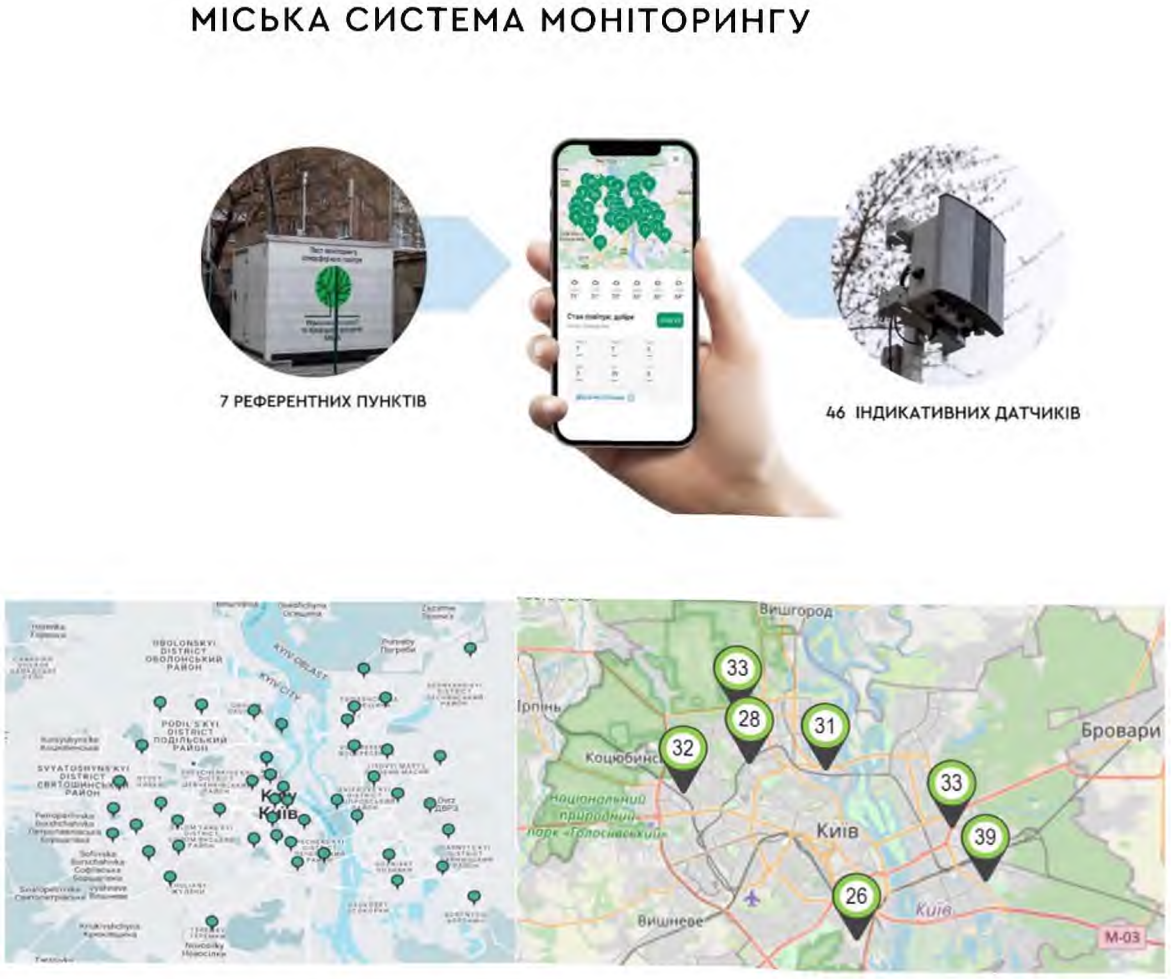

Рис.4 Індикативні давачі та пункти спостереження за станом атмосферного повітря у м. Києві

Таблиця 9

Динаміка обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря за 2025 рік та три попередніх

Показники	РОКИ			
	2022[1]	2023[1]	2024[1]	2025
Загальна кількість (одиниць) дозволів на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря, виданих у поточному році суб'єкту господарювання, об'єкт якого належить до:	88	172	112	115
другої групи	15	28	39	31
третьої групи	73	144	73	84
Викиди забруднюючих речовин та парникових газів від стаціонарних джерел, тис.т	11,32	27,82	35,6	27,8
Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел у розрахунку на км2, т	13,72	33,62	43,1	33,6
Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел у розрахунку на одну особу, кг	3,82	9,42	12,1	9,4

[1] Беручи до уваги закони України «Про правовий режим воєнного стану», «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану та стану війни», Указ Президента України від 24.02.2022 № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженого Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24.02.2022 № 2102-IX із 05 години 30 хвилин 24.02.2022 в Україні введено воєнний стан, який станом на сьогодення відповідними Указами Президента продовжено з 08.02.2025 на 90 діб та з 09.05.2025 на 90 діб та, ураховуючи ситуацію, що склалася у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України, органи державної статистики призупинили оприлюднення статистичної інформації починаючи з даних за лютий 2022 року, яка розміщується на офіційному вебсайті Головного управління статистики у м. Києві (www.kyiv.ukrstat.gov.ua). Органи державної статистики поновлять оприлюднення статистичної інформації у повному обсязі після завершення встановленого законом терміну для подання статистичної та фінансової звітності.

[2] Дані уточнені

Забруднення повітря озоном є проблемою, що пов'язана з виробничої діяльності людини. Озон – один з основних газових компонентів – забруднювачів атмосферного повітря. Атмосферний (стратосферний) озон є продуктом дії сонячного випромінювання на атмосферний (O_2) кисень. Однак тропосферний озон є забруднювачем, який може загрожувати здоров'ю людей та тварин, а також ушкоджує рослини.

При взаємодії сонячних променів з діоксидом азоту та вуглеводнями, що потрапляють в атмосферу з вихлопних газів автомобілів, утворюється фотохімічний смог. Діоксид азоту під дією ультрафіолетового випромінювання сонця розпадається, утворюючи оксид азоту та вільні атоми кисню (озон). Вони призводять до подразнення слизових оболонок очей та носоглотки у людей, а також загибелі рослинності та псування гумових виробів.

У приземному шарі атмосфери основним джерелом озону є фотохімічні реакції, в яких беруть участь оксиди азоту, леткі вуглеводні (вихлопи автотранспорту та промислові викиди) та інші речовини. Ці компоненти називаються попередниками озону.

Ознаки отруєння озоном виникають практично відразу після контакту. Потрапляючи в дихальні шляхи, він викликає подразнення в горлі, відчуття печіння, утруднення дихання, головний біль.

Результати моніторингу свідчать про постійне забруднення атмосферного повітря озоном, оксидом та діоксидом азоту.

Таблиця 10

Вміст забруднюючих речовин в атмосферному повітрі міста Києва у 2024 році за даними індикативних вимірювань

Номер та адреса місця вимірювання	Назва забруднюючої речовини, мкг/м^3							
	Монооксид вуглецю (CO),		Діоксид азоту (NO_2)		Озон (O_3)		Діоксид сірки (SO_2)	
Концентрація (С)	С сер.	С макс.	С сер.	С макс.	С сер.	С макс.	С сер.	С макс.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Дарницький район								
KV01P0047 вул. Є. Харченка, 53	293	587	21,9	68,3	19,8	52,7	24,6	42,4
KV01P009 просп. Григоренка, 20б	286	697	26,5	75,7	7,2	75,2	11,1	29,6
KV01P0035 вул. Бориса Гмирі, 3б	297	545	37,4	115	28,4	59,7	25,8	48,2
KV01P0003 вул. Бориспільська,11	364	861	24,9	83,4	22,8	58,4	7,1	84
KV01P0037 вул. Вакуленчука, 1	410	930	40,3	170	29,3	98,7	20,8	59,1

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Деснянський район								
KV01P0042 б-р В. Висоцького, 3	314	597	26,2	138	45,8	87,1	39,3	61,1
KV01P0012 вул. Пухівська, 1б	268	416	51,0	98,2	23,9	97,8	7,0	34,1
KV01P0001 просп. Черв. калини, 7б	240	605	28,9	82,0	30,4	86,1	7,5	45,0
KV01P0032 вул. Радунська, 46а	125	526	46,6	82,6	13,6	66,9	21,0	78,6
KV01P0029 вул. Путивльська, 35	273	637	33,6	95,6	16,3	51,9	23,9	83,2
Дніпровський район								
KV01P0050 просп. Броварський, 5і (Гідропарк)	390	843	31,8	75,6	51	151	38,4	82,7
KV01P0024 б-р Ігоря Шамо, 9	235	663	36,5	99,0	36,0	88,2	22,9	74,6
KV01P0017 вул. Кн. Р.Мстиславича,10	283	699	31,4	90,3	21,4	76,8	20,4	138
KV01P0005 вул. Алматинська, 39б	339	634	23,5	76,5	27,3	63,3	34,6	385
KV01P0044 просп. Воскресенський, 13а	448	1632	44,4	86,5	38,6	91,7	30,7	126
KV01P0041 просп. Л. Каденюка, 20а	314	780	36,0	123,4	35,1	98,0	28,2	56,5
Голосіївський район								
KV01P0031 вул. Ак. Заболотного, 20а	372	1042	47,8	105	22,3	63,2	8,7	51,4
Печерський район								
KV01P0028 вул. Інститутська, 14а	248	440	39,9	104	26,2	88,8	35,9	100
KV01P0033 вул. Павла Іоана II, 14/21	291	630	44,6	90,7	22,3	68,9	18,4	48,8
KV01P0016 вул. Кн. Острозьких, 39а	313	590	20,6	62,4	14,7	61,9	9,8	40,7
KV01P0026 Залізничне шосе, 41	430	1036	29,5	109	66,0	134	8,8	37,6
KV01P0010 НСК Олімпійський	331	681	43,1	183	17,6	43,4	16,7	32,0
Подільський район								
KV01P0027 просп. Європейського Союзу,84	303	712	55,3	122	43,5	79,0	19,7	108
KV01P0022 вул. Турівська, 28	234	639	47,1	160	35,7	85,7	11,0	85,3

1	2	3	4	5	6	7	8	9

Оболонський район								
KV01P0015 просп. Оболонський, 12б	368	891	33,0	94,8	10,2	35,9	18,6	56,5
KV01P0025 вул. Макіївська, 5	403	793	34,8	83,8	42,0	99,0	26,2	75,4
Святошинський район								
KV01P0030 вул. Ак. Корольова, 8б	167	383	60,8	196	50,1	141	19,7	81,6
KV01P0049 вул. Зодчих, 40а	339	686	55,4	181	34,2	169	21,7	57,4
KV01P0011 вул. Вахтанга Кікабідзе,18	312	888	31,2	90,2	40,5	96,5	8,2	27,9
KV01P0045 вул. родини Бунге, 10	394	953	34,6	72,0	17,1	74,9	38,6	71,3
KV01P0014 вул. Пшенична, 2а	526	2875	36,8	102	34,3	102	31,9	561
KV01P0019 б-р Ак. Вернадського, 8	276	856	17,8	60,5	45,1	71,1	36,2	76,4
Солом'янский район								
KV01P0023 вул. Героїв Севастополя, 3	320	903	42,6	97,5	17,8	45,5	5,1	24,9
KV01P0036 просп. Відрадний, 40	511	2139	35,0	276	22,5	101	18,5	154
KV01P0046 вул. Амосова, 10	278	699	37,4	133	12,1	52,3	7,3	28,0
KV01P0021 вул. Карела Чапека, 11	699	1795	257	515	69,7	257	6,2	141
Шевченківський район								
KV01P0013 вул. Кудрявська, 21	270	560	19,7	88,3	24,6	46,7	11,4	32,9
KV01P0007 вул. Хрещатик, 32а	335	620	49,2	109	16,5	66,5	14,6	32,1
KV01P0039 вул. Ігоря Турчина, 11	272	720	35,4	118	15,6	60,5	16,4	50,8
KV01P0048 Володимирський узвіз	365	738	39,8	61,9	21,4	58,3	37,2	68,7

Таблиця 11

Вміст забруднюючих речовин в атмосферному повітрі міста Києва у 2025 році
(за даними Центральної геофізичної обсерваторії імені Бориса Срезневського)

Назва забруднюючої речовини	Номер пункту спостереження	Середньорічний вміст, мг/м^3	Середньодобові ГДК, мг/м^3	Максимальні разові ГДК, мг/м^3	Максимальний вміст, мг/м^3
Завислі речовини	ПСЗ №1	0,06	0,15	0,5	0,18
	ПСЗ №2	0,09	0,15	0,5	0,16
	ПСЗ №3	0,06	0,15	0,5	0,11
	ПСЗ №4	0,06	0,15	0,5	0,11
	ПСЗ №5	0,06	0,15	0,5	0,11
	ПСЗ №6	0,07	0,15	0,5	0,14
	ПСЗ №7	0,08	0,15	0,5	0,14
	ПСЗ №8	0,06	0,15	0,5	0,14
	ПСЗ №9	0,07	0,15	0,5	0,11
	ПСЗ №11	0,07	0,15	0,5	0,15
	ПСЗ №13	0,06	0,15	0,5	0,11
	ПСЗ №15	0,06	0,15	0,5	0,11
	ПСЗ №17	0,06	0,15	0,5	0,11
	ПСЗ №21	0,07	0,15	0,5	0,14
Діоксид сірки	ПСЗ №1	0,071	0,05	0,5	0,136
	ПСЗ №2	0,080	0,05	0,5	0,178
	ПСЗ №3	0,074	0,05	0,5	0,149
	ПСЗ №4	0,075	0,05	0,5	0,144
	ПСЗ №5	0,010	0,05	0,5	0,075
	ПСЗ №6	0,076	0,05	0,5	0,162
	ПСЗ №7	0,077	0,05	0,5	0,152
	ПСЗ №8	0,067	0,05	0,5	0,144
	ПСЗ №9	0,073	0,05	0,5	0,145
	ПСЗ №11	0,081	0,05	0,5	0,172
	ПСЗ №13	0,068	0,05	0,5	0,137
	ПСЗ №15	0,069	0,05	0,5	0,131
	ПСЗ №17	0,079	0,05	0,5	0,165
	ПСЗ №21	0,076	0,05	0,5	0,149
Розчинні сульфати	ПСЗ №2	0,02	-	-	0,03
Оксид вуглецю	ПСЗ №1	0,9	3	5	4,4
	ПСЗ №2	1,4	3	5	3,8
	ПСЗ №3	0,9	3	5	3,7
	ПСЗ №4	1,2	3	5	6,0
	ПСЗ №5	0,6	3	5	1,5
	ПСЗ №6	1,4	3	5	8,8
	ПСЗ №7	1,7	3	5	4,3
	ПСЗ №8	1,1	3	5	10,1
	ПСЗ №9	1,3	3	5	10,9
	ПСЗ №10	0,9	3	5	2,6
	ПСЗ №11	1,2	3	5	5,1
	ПСЗ №13	0,9	3	5	4,2
	ПСЗ №15	1,5	3	5	23,6
	ПСЗ №17	1,5	3	5	3,9
	ПСЗ №20	1,9	3	5	4,7
	ПСЗ №21	1,3	3	5	8,0
Діоксид азоту	ПСЗ №1	0,09	0,04	0,2	0,23
	ПСЗ №2	0,10	0,04	0,2	0,25
	ПСЗ №3	0,10	0,04	0,2	0,22
	ПСЗ №4	0,12	0,04	0,2	0,51
	ПСЗ №5	0,02	0,04	0,2	0,20
	ПСЗ №6	0,13	0,04	0,2	0,54

Назва забруднюючої речовини	Номер пункту спостереження	Середньорічний вміст, мг/м^3	Середньодобові ГДК, мг/м^3	Максимальні разові ГДК, мг/м^3	Максимальний вміст, мг/м^3
	ПСЗ №7	0,13	0,04	0,2	0,30
	ПСЗ №8	0,12	0,04	0,2	0,37
	ПСЗ №9	0,12	0,04	0,2	0,40
	ПСЗ №11	0,11	0,04	0,2	0,31
	ПСЗ №13	0,08	0,04	0,2	0,18
	ПСЗ №15	0,09	0,04	0,2	0,32
	ПСЗ №17	0,10	0,04	0,2	0,27
	ПСЗ №21	0,13	0,04	0,2	0,37
Сірководень	ПСЗ №3	0,001	-	0,008	0,003
	ПСЗ №4	0,001	-	0,008	0,003
	ПСЗ №21	0,001	-	0,008	0,003
Фенол	ПСЗ №1	0,002	0,003	0,01	0,004
	ПСЗ №2	0,002	0,003	0,01	0,005
	ПСЗ №8	0,002	0,003	0,01	0,004
	ПСЗ №9	0,002	0,003	0,01	0,005
	ПСЗ №17	0,002	0,003	0,01	0,005
	ПСЗ №21	0,002	0,003	0,01	0,004
Фтористий водень	ПСЗ №6	0,001	0,005	0,02	0,002
	ПСЗ №7	0,001	0,005	0,02	0,002
	ПСЗ №9	0,001	0,005	0,02	0,002
	ПСЗ №21	0,001	0,005	0,02	0,003
Хлористий водень	ПСЗ №2	0,07	0,2	0,2	0,15
	ПСЗ №3	0,07	0,2	0,2	0,17
	ПСЗ №4	0,07	0,2	0,2	0,16
	ПСЗ №6	0,07	0,2	0,2	0,17
	ПСЗ №7	0,07	0,2	0,2	0,17
	ПСЗ №11	0,07	0,2	0,2	0,16
	ПСЗ №21	0,07	0,2	0,2	0,17
Аміак	ПСЗ №1	0,01	0,04	0,2	0,04
	ПСЗ №3	0,01	0,04	0,2	0,01
	ПСЗ №4	0,01	0,04	0,2	0,02
	ПСЗ №6	0,01	0,04	0,2	0,06
	ПСЗ №9	0,01	0,04	0,2	0,01
	ПСЗ №11	0,01	0,04	0,2	0,06
	ПСЗ №17	0,01	0,04	0,2	0,01
	ПСЗ №21	0,01	0,04	0,2	0,02
Формальдегід	ПСЗ №1	0,004	0,003	0,035	0,013
	ПСЗ №2	0,004	0,003	0,035	0,015
	ПСЗ №3	0,003	0,003	0,035	0,029
	ПСЗ №5	0,002	0,003	0,035	0,009
	ПСЗ №6	0,005	0,003	0,035	0,015
	ПСЗ №7	0,005	0,003	0,035	0,015
	ПСЗ №8	0,004	0,003	0,035	0,014
	ПСЗ №9	0,005	0,003	0,035	0,014
	ПСЗ №11	0,005	0,003	0,035	0,015
	ПСЗ №15	0,004	0,003	0,035	0,014
	ПСЗ №17	0,005	0,003	0,035	0,014
	ПСЗ №21	0,005	0,003	0,035	0,014
Кадмій	ПСЗ №4	$0{,}002 \times 10^{-3}$	$0{,}3 \times 10^{-3}$	-	$0{,}00 \times 10^{-3}$
	ПСЗ №7	$0{,}002 \times 10^{-3}$	$0{,}3 \times 10^{-3}$	-	$0{,}00 \times 10^{-3}$
	ПСЗ №8	$0{,}002 \times 10^{-3}$	$0{,}3 \times 10^{-3}$	-	$0{,}00 \times 10^{-3}$
	ПСЗ №9	$0{,}002 \times 10^{-3}$	$0{,}3 \times 10^{-3}$	-	$0{,}00 \times 10^{-3}$
	ПСЗ №11	$0{,}004 \times 10^{-3}$	$0{,}3 \times 10^{-3}$	-	$0{,}02 \times 10^{-3}$
	ПСЗ №21	$0{,}032 \times 10^{-3}$	$0{,}3 \times 10^{-3}$	-	$0{,}07 \times 10^{-3}$
Залізо	ПСЗ №4	$0{,}50 \times 10^{-3}$	$40{,}0 \times 10^{-3}$	-	$0{,}97 \times 10^{-3}$
	ПСЗ №7	$0{,}61 \times 10^{-3}$	$40{,}0 \times 10^{-3}$	-	$2{,}14 \times 10^{-3}$
	ПСЗ №8	$0{,}56 \times 10^{-3}$	$40{,}0 \times 10^{-3}$	-	$1{,}97 \times 10^{-3}$

Назва забруднюючої речовини	Номер пункту спостереження	Середньорічний вміст, мг/м^3	Середньодобові ГДК, мг/м^3	Максимальні разові ГДК, мг/м^3	Максимальний вміст, мг/м^3
	ПСЗ №9	$0,35x10^{-3}$	$40,0x10^{-3}$	-	$0,94x10^{-3}$
	ПСЗ №11	$0,91x10^{-3}$	$40,0x10^{-3}$	-	$1,68x10^{-3}$
	ПСЗ №21	$0,95x10^{-3}$	$40,0x10^{-3}$	-	$1,88x10^{-3}$
Манган	ПСЗ №4	$0,01x10^{-3}$	$1,0x10^{-3}$	-	$0,03x10^{-3}$
	ПСЗ №7	$0,02x10^{-3}$	$1,0x10^{-3}$	-	$0,05x10^{-3}$
	ПСЗ №8	$0,01x10^{-3}$	$1,0x10^{-3}$	-	$0,02x10^{-3}$
	ПСЗ №9	$0,01x10^{-3}$	$1,0x10^{-3}$	-	$0,02x10^{-3}$
	ПСЗ №11	$0,02x10^{-3}$	$1,0x10^{-3}$	-	$0,04x10^{-3}$
	ПСЗ №21	$0,02x10^{-3}$	$1,0x10^{-3}$	-	$0,05x10^{-3}$
Мідь	ПСЗ №4	$0,01x10^{-3}$	$2,0x10^{-3}$	-	$0,04x10^{-3}$
	ПСЗ №7	$0,06x10^{-3}$	$2,0x10^{-3}$	-	$0,41x10^{-3}$
	ПСЗ №8	$0,01x10^{-3}$	$2,0x10^{-3}$	-	$0,04x10^{-3}$
	ПСЗ №9	$0,01x10^{-3}$	$2,0x10^{-3}$	-	$0,03x10^{-3}$
	ПСЗ №11	$0,02x10^{-3}$	$2,0x10^{-3}$	-	$0,04x10^{-3}$
	ПСЗ №21	$0,03x10^{-3}$	$2,0x10^{-3}$	-	$0,06x10^{-3}$
Нікель	ПСЗ №4	$0,01x10^{-3}$	$1,0x10^{-3}$	-	$0,04x10^{-3}$
	ПСЗ №7	$0,01x10^{-3}$	$1,0x10^{-3}$	-	$0,03x10^{-3}$
	ПСЗ №8	$0,01x10^{-3}$	$1,0x10^{-3}$	-	$0,04x10^{-3}$
	ПСЗ №9	$0,01x10^{-3}$	$1,0x10^{-3}$	-	$0,03x10^{-3}$
	ПСЗ №11	$0,01x10^{-3}$	$1,0x10^{-3}$	-	$0,04x10^{-3}$
	ПСЗ №21	$0,01x10^{-3}$	$1,0x10^{-3}$	-	$0,04x10^{-3}$
Свинець	ПСЗ №4	$0,02x10^{-3}$	$0,3x10^{-3}$	-	$0,04x10^{-3}$
	ПСЗ №7	$0,01x10^{-3}$	$0,3x10^{-3}$	-	$0,02x10^{-3}$
	ПСЗ №8	$0,01x10^{-3}$	$0,3x10^{-3}$	-	$0,03x10^{-3}$
	ПСЗ №9	$0,02x10^{-3}$	$0,3x10^{-3}$	-	$0,09x10^{-3}$
	ПСЗ №11	$0,02x10^{-3}$	$0,3x10^{-3}$	-	$0,05x10^{-3}$
	ПСЗ №21	$0,01x10^{-3}$	$0,3x10^{-3}$	-	$0,03x10^{-3}$
Хром	ПСЗ №4	$0,01x10^{-3}$	$1,5x10^{-3}$	-	$0,01x10^{-3}$
	ПСЗ №7	$0,01x10^{-3}$	$1,5x10^{-3}$	-	$0,01x10^{-3}$
	ПСЗ №8	$0,00x10^{-3}$	$1,5x10^{-3}$	-	$0,01x10^{-3}$
	ПСЗ №9	$0,00x10^{-3}$	$1,5x10^{-3}$	-	$0,01x10^{-3}$
	ПСЗ №11	$0,01x10^{-3}$	$1,5x10^{-3}$	-	$0,02x10^{-3}$
	ПСЗ №21	$0,01x10^{-3}$	$1,5x10^{-3}$	-	$0,01x10^{-3}$
Цинк	ПСЗ №4	$0,02x10^{-3}$	$50,0x10^{-3}$	-	$0,07x10^{-3}$
	ПСЗ №7	$0,08x10^{-3}$	$50,0x10^{-3}$	-	$0,40x10^{-3}$
	ПСЗ №8	$0,04x10^{-3}$	$50,0x10^{-3}$	-	$0,07x10^{-3}$
	ПСЗ №9	$0,02x10^{-3}$	$50,0x10^{-3}$	-	$0,06x10^{-3}$
	ПСЗ №11	$0,08x10^{-3}$	$50,0x10^{-3}$	-	$0,24x10^{-3}$
	ПСЗ №21	$0,07x10^{-3}$	$50,0x10^{-3}$	-	$0,13x10^{-3}$

* - середньодобові ГДК (ГДКс.д.) стосуються тривалої дії забруднюючих домішок і з цими ГДКс.д. порівнюються середньомісячні концентрації; максимально разові ГДК (ГДКм.р.) відносяться до випадків відбору проб протягом 20 хвилин і з цими ГДКм.р. порівнюються разові концентрації домішок.

** - для важких металів надається максимальна з середньомісячних концентрацій і порівнюється вона з ГДКс.д. Для важких металів встановлені тільки ГДКс.д.; для сірководню – ГДКм.р.; для розчинних сульфатів – ГДК відсутня.

Таблиця 12

Основні забруднювачі атмосферного повітря за 2025 рік

№ з/п	Назва об'єкта	Частка викидів забруднюючої речовини			Частка оснащення джерел викидів газоочисними установками (ГОУ), %	Ефективність роботи ГОУ, %	Зменшення обсягів викидів за рахунок впровадження природоохоронних заходів, т/рік *	
		усього викидів, т/рік	до загального обсягу викидів об'єкта, %	до загального обсягу викидів населеного			очікуване	фактичне
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	*ТОВ «ЄВРО-РЕКОНСТРУКЦІЯ» ДНІПРОВСЬКИЙ*	*18680,3*	*100*	-	-	-	-	-
2	*СВП «КИЇВСЬКІ ТЕЦ» КП «КИЇВТЕПЛОЕНЕРГО» ТЕЦ-5*	*3619,4*	*100*	-	-	-	-	-
3	*СВП «КИЇВСЬКІ ТЕЦ» КП «КИЇВТЕПЛОЕНЕРГО» ТЕЦ-6*	*3072,9*	*100*	-	-	-	-	-
4	*ФІЛІЯ «ЗАВОД «ЕНЕРГІЯ» КП «КИЇВТЕПЛОЕНЕРГО»*	*404,8*	*100*	-	-	-	-	-
5	*Державне підприємство (ДП) «Антонов»*	*127.1*	*100*	-	-	-	-	-

* Графи 8, 9 заповнюються тільки щодо виконаних заходів.

[1] Беручи до уваги закони України «Про правовий режим воєнного стану», «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану та стану війни», Указ Президента України від 24.02.2022 № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», та, ураховуючи ситуацію, що склалася у зв'язку з військовою агресією рф проти України, органи державної статистики призупинили оприлюднення статистичної інформації починаючи з даних за лютий 2022 року, яка розміщується на офіційному вебсайті Головного управління статистики у м. Києві (www.kyiv.ukrstat.gov.ua).

Органи державної статистики поновлять оприлюднення статистичної інформації у повному обсязі після завершення встановленого законом терміну для подання статистичної та фінансової звітності.

Таблиця 13

Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря за видами економічної діяльності (секція за КВЕД) у 2025 році[1]

№ з/п	Види економічної діяльності	Обсяги викидів за регіоном (забруднюючі речовини і парникові гази)	
		тис.т	відсотків до загального підсумку (% до 2023)
1	2	3	4
Усього		27,8	100,0
1	За видами економічної діяльності, у тому числі:		
1.1	Сільське, лісове та рибне господарство	0,1	0,2
1.2	Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	0,0	0,1
1.3	Переробна промисловість	1,0	3,4
1.4	Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	25,6	92,2
1.5	Водопостачання; каналізація, поводження з відходами	0,4	1,5
1.6	Будівництво	0,0	0,0
1.7	Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	0,2	0,7
1.8	Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	0,2	0,7
1.9	Тимчасове розміщування й організація харчування	0,0	0,1
2.0	Інформація та телекомунікації	0,0	0,1
2.1	Фінансова та страхова діяльність	0,0	0,1
2.2	Операції з нерухомим майном	0,1	0,3
2.3	Професійна, наукова та технічна діяльність	0,1	0,3
2.4	Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	0,0	0,0
2.5	Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування	0,0	0,0
2.6	Освіта	0,0	0,0
2.7	Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	0,0	0,1
2.8	Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	0,0	0,0
2.9	Надання інших видів послуг	0,1	0,2

[1] Інформація сформована на основі фактично поданих підприємствами звітів (рівень звітування становив 93,0%). Дані можуть бути уточнені.

Таблиця 14

Виконання заходів щодо скорочення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря відповідно до дозволів на викиди за звітний період*

№ з/п	Назва об'єкта та фактична адреса промислового майданчика	Код виробничого та технологічного процесу, технологічного устаткування (установки)	Найменування заходу	Строк виконання заходу	Номер джерела викиду на карті-схемі	Зменшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря після впровадження заходу, т/рік
1	2	3	4	5	6	7
1	ТОВ «ЄВРО-РЕКОСТРУКЦІЯ», м. Київ, Дніпровський район, вул. Гната Хоткевича, 20	1А.1а. Енергетичні галузі промисловості. Установки для спалювання.	Заміна існуючих апаратів мокрого очищення димових газів на електрофільтри (установка К-9 при роботі на твердому паливі) з метою досягнення перспективних технологічних нормативів викидів речовин у вигляді суспендованих твердих частинок недиференційованих за складом – 20 мг/м^3 *(І етап - Реконструкція системи газоочисних установок на вул. Гната Хоткевича, 20 у Дніпровському районі м. Києва (4-а черга будівництва електр офільтру котла №9. 1 пусковий комплекс БМР).*	31.12.2028	3	- *
2	АТ «АНТОНОВ», м. Київ, Святошинський район, вул. Мрії, 1	130102	1. Використання високоякісного мало сірчистого мазуту, з вмістом масової частини сірки не більше ніж 1% для досягнення викидів діоксиду сірки (діоксид та триоксид) у перерахунку на діоксид сірки на виході не більше 350 мг/м^3. 2. Використання високоякісного мазуту, з вмістом	31.12.2027	320 (рідке паливо)	26,1**

			золи в паливі не більше 0,06% для досягнення викидів речовин у вигляді суспендованих твердих частинок недеференційованих за складом на виході не більше 30 мг/м^3			

* - Станом на 01.01.2026 року розроблено проект реконструкції системи газоочисних установок на вул. Гната Хоткевича, 20 - 4-а черга будівництва електрофільтру котла №9 (виконання 1 пускового комплексу).

** - Станом на 01.01.2026 року роботи виконані частково, в частині використання високоякісного малосірчистого мазуту.

2.4. Характеристика стану водних ресурсів

Місто Київ є багатим на воду: існують значні запаси підземної води; окрім цього, великою є кількість поверхневих водних об'єктів: річок, озер, ставків. Загалом водні об'єкти на території міста займають 6,7 тис. га, або 8,0 % території.

На території міста Києва розташована 421 водойма різного типу (інформація надана в таблиці 14), з них 44 штучних водойм. Це озера, системи ставків, малі ріки, а також р. Дніпро, яка нижче м. Києва утворює Канівське водосховище. Для кожної водойми характерні свої гідрологічні характеристики та антропогенне навантаження різного ступеня інтенсивності.

Таблиця 15

Кількість поверхневих водних об'єктів

Озера	137
Ставки	100
Водойми	38
Затоки	27
Канали	32
Річки	10
Малі річки	7
Протоки	3
Струмки	32
Джерела	35

Протяжність річок по території міста складає 104,28 км. Найбільшими так званими малими річками Києва, що течуть на території міста та впадають у Дніпро, є Либідь, Сирець, Нивка і Віта в правобережній частині столиці, а також Дарниця – в Лівобережній.

Таблиця 16

Основні характеристики малих річок на території Києва

Назва річки	Куди впадає	Довжина, км	Площа водозбору, км^2	Стік води, млн. м^3
Віта	Дніпро	13,9	244	18
Дарниця	Оз. Тельбін, Дніпро	21,1	133	8,5
Либідь	Дніпро	16,0	66,2	3,8
Нивка	Ірпінь	19,7	94,0	5.4
Сирець	оз. Опечень, Дніпро	12,3	24,4	1.4
Сіверка	Віта	29,2	129	9.8

В основному київські річки є водоприймачами поверхневих стоків, при цьому живлячись за їх рахунок. Окремі з них приймають також зворотні води від деяких підприємств. Ці фактори призводять до того, що більшість малих річок Києва є забрудненими. Вода малих річок міста досить забруднена нафтопродуктами, біогенними та органічними речовинами. Переважна частина річок і струмків закуто у колектори й бетонні жолоби. Певною мірою це пов'язано з поширенням у долинах малих річок, передусім у правобережній частині Києва, приватної забудови, гаражів, станцій технічного обслуговування автомобілів. Досить часто на схилах долин і берегів малих річок влаштовують смітники та звалища. У малих річках міста значно вища ніж у Дніпрі, мінералізація води, в т.ч. як наслідок використання солі для боротьби зі снігом.

Спостереження за станом забруднення р. Дніпро (Канівське водосховище) в районі м. Київ у 2019 році проводились ЦГО за гідрохімічними та гідробіологічними показниками.

Якість води р. Дніпро в районі Києва визначалась у 3-х створах (1,5 км вище міста, у межах міста та 6 км нижче міста), 9 вертикалях і 18 горизонтах по більш ніж 45 фізико-хімічних показниках. Серед них розчинений у воді кисень, основний сольовий склад – кальцій, натрій, магній, сульфати, фосфати, хлориди, гідрокарбонати, а також основні забруднювальні речовини - сполуки азоту, феноли, нафтопродукти, сполуки важких металів, хлорорганічні пестициди. Проби води на гідрохімічні показники відбирались щомісячно. Оцінка якості води проводилась до норм рибогосподарського призначення.

За даними гідрохімічних спостережень вміст розчиненого у воді кисню був достатнім і знаходився у межах 10,63 - 11,20 мгO_2/дм^3.

Величина біохімічного споживання кисню по ($БСК_5$) знаходились на рівні 0,9 гранично допустимої концентрації (ГДК) за середніми значеннями, 1,5 – 1,7 ГДК – за максимальними величинами.

Середня мінералізація води була на рівні 336 - 351 мг/дм^3.

Концентрації азоту амонійного (за середнім вмістом) знаходились у межах 1,1 – 1,6 ГДК, максимальним – 1,7 – 5,1 ГДК, азоту нітритного – 0,6 – 2,4 ГДК та 2,2 – 18,9 ГДК відповідно. Максимальний разовий вміст сполук азоту нітритного з перевищенням ГДК у 18,9 рази (рівень високого забруднення - ВЗ[1]) зафіксовано у створі 6 км нижче міста Київ.

Вміст важких металів – сполук мангану, цинку, хрому шестивалентного перевищував відповідні нормативи. Середньорічні концентрації цих речовин коливались в діапазоні: за сполуками цинку від 1,7 до 2,0 ГДК, мангану – від 2,3 до 3,3 ГДК. Середній вміст сполук хрому шестивалентного досягав 6,0 ГДК, значення сполук міді були на рівні ГДК.

Межі забруднення нафтопродуктами складали 0,08 – 2,6 ГДК (максимальна концентрація відмічалась у нижньому створі міста). Середній вміст фенолів досягав рівня ГДК.

У пункті контролю концентрації заліза загального, синтетичних поверхнево-активних речовин, хлорорганічних пестицидів відповідали нормативним вимогам.

Порівняно з попереднім роком у воді Канівського водосховища в районі Києва в усіх створах спостережень дещо зменшились концентрації сполук заліза

---

[1] Під високим забрудненням поверхневих вод прийнято рівень, який перевищує ГДК у 10 разів, для нафтопродуктів, фенолів, іонів міді – у 30 разів; зниження розчиненого у воді кисню від 3 до 2 мгO_2/дм^3, значення $БСК_5$ від 15 до 60 мгO_2/ дм^3.

загального, мангану, міді, цинку, фенолів; поряд з цим підвищився вміст сполук азоту нітритного у нижньому створі міста.

Надра Києва та Київської області рясніють підземними водами, які знаходяться на невеликій, з точки зору геології, глибині, які належать до Дніпровсько - Донецького артезіанського басейну (далі - ДДАБ).

ДДАБ відрізняється поверхневим розвитком водоносних горизонтів і комплексів, найбільше значення з яких для водопостачання мають четвертинні, палеогенові, крейдові та юрські. Гідродинамічні умови визначаються як глибинними так і поверхневими факторами живлення та розвантажування підземних вод. Склад вод різноманітний - від гідрокарбонатно-кальцієвих (магнієвих), прісних (мінералізація до 1-3 г/дм^3) до хлоридно-натрієвих (кальцієвих) розсолів з мінералізацією понад 30-100 г/дм^3, що характерні для глибоких горизонтів палеозою та зон розвантажування у межах тектонічних розломів.

Згідно гідрогеологічним даним на території Києва свердловини пробурені на таких водоносних горизонтах як полтавський, бучакський, сеноманський та води юрського періоду.

Полтавський (N) водоносний горизонт залягає практично на всій території правобережного Києва, на глибині від 20 до 70 метрів в залежності від місцевості, представлений водами білих пісків полтавської світи.

Бучакский (Pg) водоносний горизонт також широко поширений на території Києва та зустрічається на глибині від 35 до 95 метрів. В покриву його розташовані мергельні глини потужністю до 25 м, що достатньо надійно захищає води цього горизонту від поверхневого забруднення. Вода цього пласту кращою якості, ніж вода полтавського водоносного горизонту.

Сеноманский (Kcm) водоносний горизонт, як і попередні, широко поширений. Глибина залягання його змінюється від 60 м у заплаві Дніпра до 150 м на більш високих ділянках. Від поверхні водяний пласт перекритий крейдовими відкладеннями, тому вода цього сеноманського горизонту використовується для централізованого водопостачання міста.

Юрский (J) водоносний горизонт на території Києва є самим глибоким и залягає на відмітках від 160 м до 350 м. Він ізольований від поверхневого забруднення 100 - метровим шаром щільних глин и піщаників та використовується для централізованого водопостачання міста.

Води юрського и сеноманського горизонтів є артезіанськими.

Вся гідрографічна мережа Києва відноситься до басейну Дніпра. На території міста розташовується майже 700 водних об'єктів різних типів (річки, струмки, озера, ставки, канали тощо). Площа їх водного дзеркала коливається від 0,0025 до 1,86 км^2, об'єми – 0,003-19,3 млн. м^3. Середня глибина варіюється від 0,85 до 15 м, максимальна – від 1,85 до 28 м.

Протяжність малих річок, що течуть по території міста, таких як Либідь, Сирець, Борщагівка (Нивка), Котурка і Віта з притоками у правобережній частині столиці та Дарниця – в Лівобережній складає 104,28 км.

Згідно генетичної класифікації водойми Києва поділяються на чотири типи: озера, які розташовані на заплавній території р. Дніпра (Бабине, Тельбин, Вирлиця та ін.); озера-стариці (каскад озер Опечень); стави на постійно існуючих та пересихаючих водотоках (на річках Борщагівка (Нивка), Горенка, Сирець та ін.); безстічні озера (Синє, Центральне, Глинка).

У північній, центральній та південній частинах міста на правобережній

заплаві Дніпра знаходяться озера Редькине, Біле, Вербне, Видубицьке, Єрик затоки Верблюд, Вовкувата, Собаче Гирло, Оболонь, Гавань, Наталка, Галерна, річки Віта, Коник та ін.

Стисла інформація про деякі річки Києва.

Річка Дніпро – одна з найбільших рік Європи, площа її водозбору переважає площу більшості європейських країн. Довжина становить 2201 км, у межах України – 981 км. Площа басейну – 504 тис. км², з них у межах України – 291,4 тис. км². Дніпро – типова рівнинна річка з повільною й спокійною течією. Має звивисте річище, утворює рукави, багато перекатів, островів, протоків, мілин. Ширина долини річки – до 18 км, ширина заплави – до 12 км, площа дельти – 350 км².

Річка Либідь – найвідоміша і до того ж найбільша серед малих річок міста. Її довжина становить 16,8 км, площа водозбору – 67,8 км², висота витоку над рівнем моря – 185 м, гирла – 91,5 м. Частина річки на поверхні, частина підземно у колекторі. Найбільші притоки Либіді – Совка, Горіхуватка, Клов тощо.

Річка Дарниця – найбільша річка в лівобережній частині міста. Її довжина становить 21,3 км, площа водозбору – 194 км².

Річка Борщагівка (Нивка) – довжина становить 24 км, площа водозбору – 99,8 км². Річка має два витоки: один за 400 м від Одеської площі, а інший на південний захід від площі, на території інституту ПММС НАНУ, практично на межі міста. Існування річки «видають» три ставки, що створені на житловому масиві Теремки II.

Річка Сирець – довжина становить 9,5 км, площа водозбору – 23,2 км². Річка тече в західній частині Києва переважно з південного заходу на північний схід – у напрямку Дніпра. Сирець має кілька витоків. Головним є той, що розташований між станціями метро «Нивки» і «Святошин».

Річка Віта – тече на південній околиці Києва, переважно за межами міської території. Довжина становить 13,9 км, площа водозбору – 244 км². За площею водозбору це найбільша мала річка Києва.

Річки Горенка і Котурка – протікають у північно-західній частині міста, з обох сторін охоплюючи Пущу-Водицю. Особливістю обох річок є, що вони мають значний похил. Нині на обох річках створено кілька великих і глибоких ставків. На річці Котурка можна виділити озеро Горощиха, довжиною 1,2 км, на березі якого влаштований пляж «Пуща-Водиця».

Річка Глибочиця – по всій своїй довжині протікає під землею. Колектор, в якому тече річка, бере початок з вул. Овруцької.

Київ забезпечується питною водою з трьох джерел водопостачання – річок Дніпра, Десни та підземних водоносних горизонтів. Артезіанський водопровід експлуатує свердловини сеноман-келовейського та середньоюрського водоносних горизонтів, глибиною від 90 до 340 м.

Для господарсько-питного водопостачання м. Києва використовуються переважно води сеноман-келовейського та байоського водоносних горизонтів.

Підземні води комплексу прісні, з мінералізацією 0,3 – 0,53 г/дм³, гідрокарбонатні кальцієво-натрієво-магнієві. Загальна жорсткість води змінюється в межах 2,3 – 6,0 ммоль/дм³. Вміст мікрокомпонентів в межах допустимих норм. Експлуатація сеноман-келовейського водоносного комплексу для водопостачання м. Києва розпочалася в кінці XIX століття і триває до теперішнього часу.

Водоносний горизонт у відкладах орельської світи середньої юри (байоський) в межах м. Києва розповсюджений скрізь. Водомісткі породи майже скрізь представлені пісками дрібнозернистими, частіше середньозернистими, крупнозернистими до гравелистих, що чергуються з прошарками та лінзами глин.

Середньоюрський водоносний горизонт оцінюється як природно захищений від забруднення з поверхні землі. Води горизонту прісні, вміст сухого залишку 0,2 – 0,7 г/дм^3. За хімічним складом води горизонту хлоридно-гідрокарбонатні, натрієво-кальцієві та натрієво-магнієво-кальцієві. Величина загальної жорсткості 2,2 – 7,6 ммоль/дм^3. Вміст мікрокомпонентів знаходиться в межах допустимих норм. Водоносний горизонт середньоюрських відкладів широко використовується для водопостачання м. Києва і розливу мінеральних природних столових вод.

Для міста характерна не тільки велика кількість водних об'єктів, але й їхнє різноманіття за походженням та господарським призначенням. На київські водойми суттєво впливає міське середовище, яке проявляє себе у постійному тиску на їхній стан – якість води, гідрологічний режим, біорізноманіття. Це призводить до зміни якості води та погіршує їх стан.

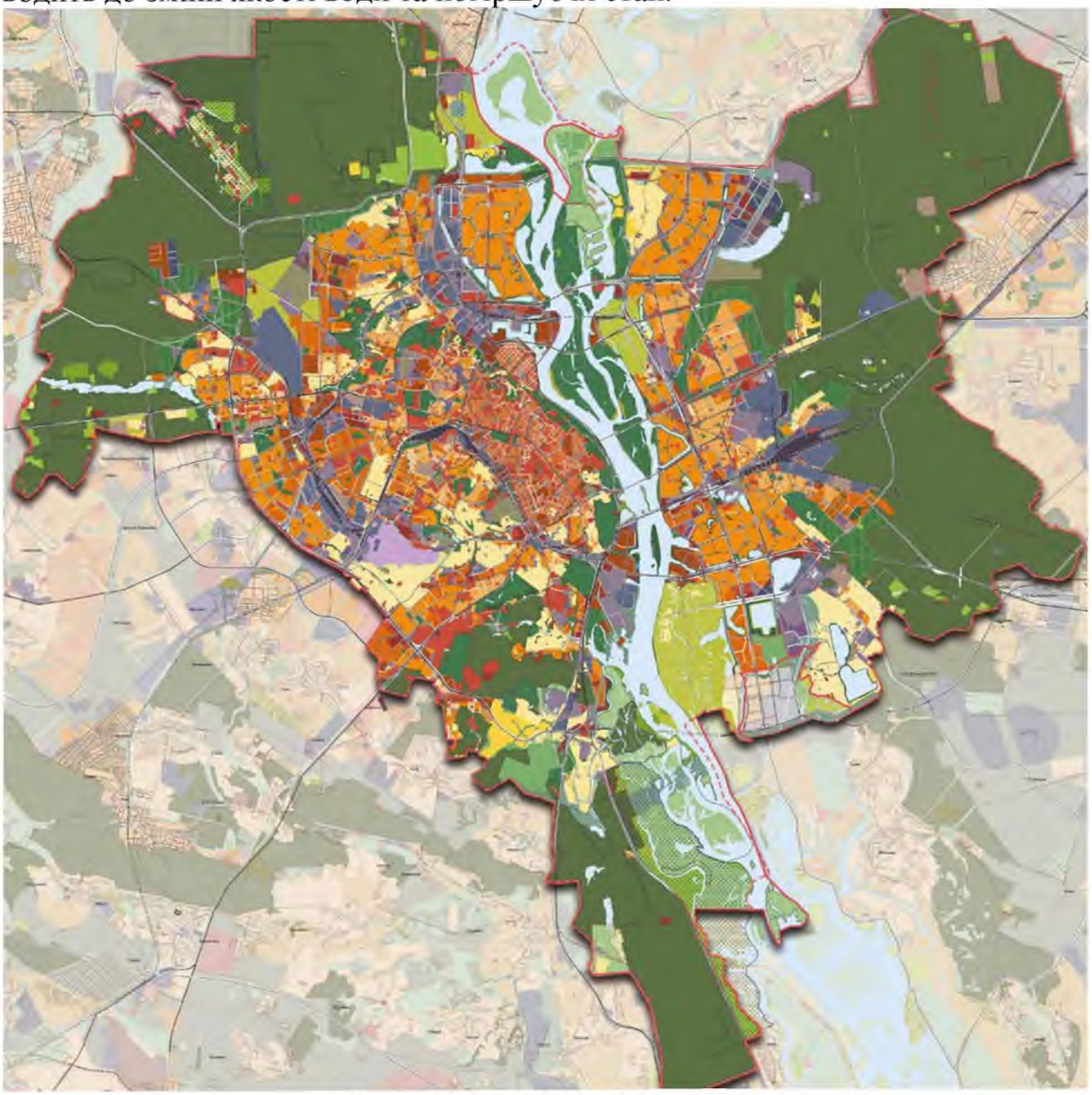

Рис.5. Мапа міста Києва

В гідрогеологічному відношенні територія розташована в межах Дніпровсько-Донецького артезіанського басейну. Водоносні горизонти приурочені до відкладів четвертинної, неогенної, палеогенної, крейдяної і юрської систем. Район Дніпровського артезіанського басейну характеризується наявністю потужних водоносних горизонтів та комплексів, які приурочені до різних стратиграфічних горизонтів порід палеозойського, мезозойського та кайнозойського віків.

Для господарчо-питного водопостачання м. Києва використовуються переважно води сеноман-келовейського та байоського водоносних горизонтів.

Водоносний комплекс у відкладах іваницької світи середньої-верхньої юри та загорівської, журавинської та бурімської світ нижньої-верхньої крейди (сеноман-келовейський) в межах м. Києва розповсюджений скрізь. Водомісткі породи представлені різними відкладами, верхню їх частину представляють породи загорівської, журавинської та бурімської світ середньої і верхньої крейди, нижню частину – породи іваницької світи середньої і верхньої юри.

Підземні води сеноман-келовейського водоносного комплексу захищені від забруднення з поверхні землі. Захищеність підземних вод сеноман-келовейського водоносного комплексу від впливу зовнішніх джерел забруднення забезпечують слабопроникна товща строкатих глин, та водотривкі мергельна товща середнього пелеогену і крейдяно-мергельна товща верхньої крейди. Підземні води комплексу прісні, з мінералізацією 0,3 – 0,53 г/дм^3, гідрокарбонатні кальцієво-натрієво-магнієві. Загальна жорсткість води змінюється в межах 2,3 – 6,0 ммоль/дм^3. Вміст мікрокомпонентів в межах допустимих норм. Експлуатація сеноман-келовейського водоносного комплексу для водопостачання м. Києва розпочалася в кінці XIX століття і триває до теперішнього часу.

Водоносний горизонт у відкладах орельської світи середньої юри (байоський) в межах м. Києва розповсюджений скрізь. Водомісткі породи майже скрізь представлені пісками дрібнозернистими, частіше середньозернистими, крупнозернистими до гравелистих, що чергуються з прошарками та лінзами глин. Середньоюрський водоносний горизонт оцінюється як природно захищений від забруднення з поверхні землі. Глибина залягання водоносного горизонту середньоюрських відкладів змінюється від 180 м до 350 м. Води горизонту прісні, вміст сухого залишку 0,2 – 0,7 г/дм^3. За хімічним складом води горизонту хлоридно-гідрокарбонатні, натрієво-кальцієві та натрієво-магнієво-кальцієві. Величина загальної жорсткості 2,2 – 7,6 ммоль/дм^3. Вміст мікрокомпонентів знаходиться в межах допустимих норм. Водоносний горизонт середньоюрських відкладів широко використовується для водопостачання м. Києва і розливу мінеральних природних столових вод.

Таблиця 17

Дозвільна діяльність у сфері водокористування

Дозволи на спеціальне водокористування	За роками			
	2022 рік[1]	2023 рік[1]	2024	2025 рік
Видано	8	59	72	66
анульовано*	-	-		50

[1] – дані уточнені

* окремо зазначаються підстави для анулювання дозволу на спеціальне водокористування та перелік водокористувачів, до яких застосовано такий захід (крім водокористувачів, яким дозвіл анульовано за заявою самого водокористувача).

Таблиця 18

Водні об'єкти регіону

Водні об'єкти *	Кількість одиниць	Примітка
Усього	752	За результатами проведеної інвентаризації водних об'єктів КП «ПЛЕСО»
з них передано в оренду, зокрема:	-	
водосховищ (крім водосховищ комплексного призначення)	-	
ставків	-	
озер	-	
замкнених природних водойм	-	

* окремо зазначаються кількість договорів оренди на частини рибогосподарських водних об'єктів для розміщення плавучих рибницьких садків.

Таблиця 19

Динаміка водокористування за 2025 рік та попередніх роках

Показники	Одиниця виміру	2022 рік	2023 рік	2024 рік	2025 рік
1	2	3	4	5	5
Забрано води з природних джерел, усього	млн м^3	511,139	526,298	591,876	592,659
у тому числі: поверхневої	млн м^3	492,107	503,916	568,891	568,775
підземної	млн м^3	19,032	22,382	22,985	23,885
морської	млн м^3	-	-	-	-
Використано свіжої води, усього	млн м^3	452,732	458,943	534,987	532,811
у тому числі на потреби: питні і санітарно-гігієнічні	млн м^3	97,849	101,57	120,810	117,335
виробничі	млн м^3	354,84	357,29	414,09	415,401
зрошення	млн м^3	0,002	0,001	0,001	0,000
Втрачено води при транспортуванні	млн м^3	46,818	50,258	49,917	48,125
	% до забраної води	9,0	9,5	8,43	5,12
Скинуто зворотних вод, усього	млн м^3	523,856	534,351	601,113	601,48
Скинуто зворотних вод у поверхневі водні об'єкти,					
усього	млн м^3	523,798	534,24	600,732	601,064
з них: нормативно очищених, усього	млн м^3	212,578	229,334	238,457	233,39
у тому числі: на спорудах біологічного очищення	млн м^3	212,457	229,334	238,308	233,25
на спорудах фізико-хімічного очищення	млн м^3	0,005	0,003	0,003	0,002

Показники	Одннниця внміру	2022 рік	2023 рік	2024 рік	2025 рік
1	2	3	4	5	5
на спорудах механічного очищення	млн м^3	0,115	0,147	0,146	0,138
нормативно чистих без очистки	млн м^3	295,992	291,826	349,914	355,602
забруднених, усього	млн м^3	15,228	12,932	12,361	12,072
у тому числі: недостатньо очищених	млн м^3	-	-		-
без очищення	млн м^3	15,228	12,932	12,361	12,072

Таблнця 20

Використання води за видами економічної діяльності у 2025 році та попередніх роках

Види економічної діяльності	2022 рік		2023 рік		2024 рік		2025 рік	
	усього, млн м^3	% економії свіжої води за рахунок оборотної	усього, млн м^3	% економії свіжої води за рахунок оборотної	усього, млн м^3	% економії свіжої води за рахунок оборотної	усього, млн м^3	% економії свіжої води за рахунок оборотної
Усього за регіоном	452,733	-	459,943	30	534,987	35,86	532,811	33,099
За видами економічної діяльності								
у тому числі:								
Сільське, лісове та рибне господарство	0,009	-	0,01	-	0,012	-	0,007	-
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	0,01	-	0,007	-	-	-	-	-
Переробна промисловість	4,415	302	4,366	52	5,321	47,126	4,612	38,891
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	338,432	56	337,167	31	396,227	37,757	399,637	34,891
Водопостачання; каналізація, поводження з відходами	105,033	10	111,847	9	128,409	8,819	124,021	9,191
Будівництво	0,045	22	0,046	24	0,035	27,547	0,044	3,371
Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	0,258	33	0,037	-	0,255	14,259	0,15	23,34
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	0,932	25	1,288	7	0,613	9,52	0,465	10,731
Тимчасове розміщування й організація харчування	0,196	-	0,173	-	0,2	-	0,156	-
Інформація та телекомунікації	0,121	-	0,147	-	0,136	-	0,120	-
Фінансова та страхова діяльність	0,122	4838	0,138	96	0,146	95,712	0,143	96,854
Операції з нерухомим майном	0,874	3	0,899	1	1,027	38,53	0,851	3,648
Професійна, наукова та технічна діяльність	0,21	1672	0,261	85	0,256	91,641	0,341	79,533

Види економічної діяльності	2022 рік		2023 рік		2024 рік		2025 рік	
	усього, млн м^3	% економії свіжої води за рахунок оборотної	усього, млн м^3	% економії свіжої води за рахунок оборотної	усього, млн м^3	% економії свіжої води за рахунок оборотної	усього, млн м^3	% економії свіжої води за рахунок оборотної
Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	0,093	-	0,12	-	0,105	-	0,095	-
Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування	0,196	1	0,199	6	0,209	2,594		0,118
Освіта	1,078	9	1,025	-	1,004	-		1,152
Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	0,428	-	0,623	-	0,652	-		0,545
Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	0,261	28	0,358	6	0,334			6,49
Надання інших послуг	0,02	360	0,023	-	0,046			-

Таблиця 21

Скидання зворотних вод та забруднюючих речовин основними водокористувачами - забруднювачами поверхневих водних об'єктів

Найменування водокористувача-забруднювача	Наявність, потужність (м^3/добу), ефективність використання (використання потужності) очисних споруд	2023 рік			2024 рік			2025 рік		
		об'єм скидання зворотних вод, тис.м^3	у тому числі об'єм скидання забруднених зворотних вод, тис.м^3	кількість забруднюючих речовин, що скидаються разом із зворотними водами, т	об'єм скидання зворотних вод, тис.м^3	у тому числі об'єм скидання забруднених зворотних вод, тис.м^3	кількість забруднюючих речовин, що скидаються разом із зворотними водами, т	об'єм скидання зворотних вод, тис.м^3	у тому числі об'єм скидання забруднених зворотних вод, тис.м^3	кількість забруднюючих речовин, що скидаються разом із зворотними водами, т
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Канівське водосховище (р. Дніпро)										
ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ «КИЇВВОДОКАНАЛ»	Наявні, 657000000 м^3/добу, 32%	243422	12930	55026,60	251594	12361	45955,07	246268	12072	44621,39

Таблиця 22

Скидання забруднюючих речовин із зворотними водами у поверхневі водні об'єкти

Забруднююча речовина, що скидається разом із зворотними водами	2022 рік	2023 рік	2024 рік	2025 рік
	обсяг забруднюючих речовин, тис. т	обсяг забруднюючих речовин, тис. т	обсяг забруднюючих речовин, тис. т	обсяг забруднюючих речовин, тис. т
1	2	3	4	4
Азот амонійний	1,4492	1,9999	1,6805	1,8311
$БСК_5$	1,7186	2,4758	2,0607	1,9548
Завислі речовини	2,6168	2,8083	1,8637	1,6259
Нітрати	8,7645	8,4781	7,4669	7,7836
Нітрити	0,4503	0,6876	0,5284	0,6064
Сульфати	7,6044	8,9435	2,6497	1,1252
Сухий залишок	1,6588	2,3449	2,4465	2,8315
Хлориди	17,7396	20,3107	20,0563	20,025
ХСК	7,1964	9,4179	9,6831	9,8374
Залізо	0,06708	0,0682921	0,0032681	0,0040702
Нафтопродукти	0,009890	0,0181033	0,0009457	0,0010996
АСПАР	0,0074746	0,0081101	-	-
Фосфати	1,4108477	0,798397	1,173211	1,160394

Таблиця 23

Середньорічні концентрації забруднюючих речовин у контрольних створах водних об'єктів регіону **за даними водокористувачів** (форма 2ТП-водгосп), які скидають зворотні води у поверхневі водні об'єкти ***(перелік*** забруднюючих речовин ***може змінюватися*** у відповідності до специфіки підприємства за даними) (для підприємств, що отримали нормативи ГДС)

Місце спостереження за якістю води	Забруднююча речовина, мг/дм^3													
										Нітроген			Фосфор	
	АСПАР	Хлориди	Сульфати	Феноли	Нафтопродукти	Завислі речовини	Залізо загальне	Біхроматна окислюваність (ХСК)	Біохімічне споживання кисню ($БСК_5$)	Азот амонійний	Нітрити	Нітрати	Ортофосфатів	Загальний
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Канівське водосховище, 855 км, скидний канал БСА	0,1	109,6		-	0,1	20,8	0,4	80,5	12,1	7,7	-	-	5,6	-

Таблиця 24

Результати державного моніторингу вод

Назва водного об'єкта	Кількість державних моніторингових створів спостереження, од.		Відібрано та проаналізовано проб води, од.	Кількість показників, од.	Кількість випадків та назва речовин з перевищенням ГДК, од.
	усього	у тому числі з перевищенням ГДК			
1	2	3	4	5	6
За інформацією Державного агентства водних ресурсів України					
Канівське водосховище (р. Дніпро), 855,5 км, водосховище, 500 м вище Бортницької станції аерації (далі - БСА)	1	1	12	52-пріоритетних забруднюючих, 26-фізико-хімічних	Кадмій-2; амоній-іони – 5; миш'як-2; БСК5 – 5; алюміній-1; хром-1; Залізо – 6; Нікель та його сполуки – 6; Нітрити – 1; Фосфати–1; ХСК – 2; завислі речовини-2; марганець-4.
Канівське водосховище (р. Дніпро), 855 км, скидний канал БСА	1	1	12		Амоній-іони – 11; БСК5 – 9; кадмій-1; залізо – 1; нікель-6; нітрати – 7; миш'як-3; нітрити – 1; фосфати – 11; ХСК – 9; марганець-4; алюміній-1; розчинний кисень-3; завислі речовини-11.
Канівське водосховище (р. Дніпро), 854,5 км, 500 м нижче БСА	1	1	12		Амоній-іони – 10; БСК5 – 10; Фосфати – 3; ХСК – 7; кадмій-2; миш'як-4; нікель-6; завислі речовини; марганець-2; алюміній-2.
Канівське водосховище (р. Дніпро), 897 км, н/б Київської ГЕС, м. Вишгород, питний водозабір м. Київ	1	1	12		БСК5 – 1; кадмій-1; нікель-4; ХСК –1; миш'як-2; марганець-1.
Канівське водосховище (р. Дніпро), м. Київ, Гідропарк, лівий берег	1	1	12		Нікель – 3; миш'як – 2; БСК5 – 1; хром-1; залізо загальне–1; завислі речовини-1.
р. Либідь, гирло,	1	1	12		Нікель – 2; БСК5–

м.Київ					9; ХСК-1, миш'як-1; марганець-2; залізо загальне – 6;амоній іони-8; хром-1; завислі речовини-1; сухий залишок-1.
За інформацією Центральної геофізичної обсерваторії імені Б. Срезневського (ДСНС)					
Канівське водосховище (р. Дніпро), 854,5 км, 500 м нижче Бортницької станції аерації	1	-	4	4	-
Канівське водосховище (р. Дніпро), 855,5 км, 500 м вище Бортницької станції аерації	1	-	4	4	-
Канівське водосховище (р. Дніпро), Гідропарк, лівий берег	1	-	4	4	-
Канівське водосховище (р. Дніпро), 897 км, н/б Київської ГЕС, м. Вишгород, питний водозабір м. Київ	1	-	5	4	-
р. Либідь, гирло	**1**	**-**	**4**	**4**	**-**

***** пункти моніторингу ДСНС та Держводагентства;

**** відповідно до Наказу Міністерства охорони здоров'я України від 02.05.2022 № 721 «Про затвердження Гігієнічних нормативів якості води водних об'єктів для задоволення питних, господарсько-побутових та інших потреб населення» (далі - Наказ) та** Додатку 8 до Методики віднесення масиву поверхневих вод до одного з класів екологічного та хімічного станів масиву поверхневих вод, а також віднесення штучного або істотно зміненого масиву поверхневих вод до одного з класів екологічного потенціалу штучного або істотно зміненого масиву поверхневих вод.

Таблиця 25

Основні водоносні горизонти

Геологічний індекс водовмісних порід	Кількість прогнозних ресурсів, тис. м^3/добу	Кількість експлуатаційних запасів*, тис. м^3/добу
1	2	
м. Київ	**-**	**697.318**
Pg_2bc+aQ	-	2.100
Pg_3+N_1	-	1.560
Pg_2bc+Q	-	0.600
Pg_2bc	-	0.139
J_3k+K_2s	-	410.530
J_2	-	2.670
J_2b	-	279.609
J_2or	-	0.110

***** Дані на 17.04.2026

Примітка. У цьому розділі надається також інформація щодо фактів аварійних залпових скидів у регіоні та інших фактів надзвичайних екологічних ситуацій, пов'язаних із забрудненням водних об'єктів.

2.5. Стан геологічного середовища, земельних ресурсів

Характерною і важливою особливістю земель міста Києва є їхня значна диференціація. Поряд із щільно забудованими центральними районами існують мало забудовані або майже незабудовані, переважно периферійні території, вкриті рослинністю лісових і лугових формацій. Такі землі, що становлять істотну частку приселітебної території міста (до 50 %), виконують виключно важливе середовищетвірне та екологічне значення і потребують особливої охорони та збереження. Водночас спостерігається стійка тенденція до забудови вільних територій, зокрема за рахунок скорочення зелених зон, що призводить до втрати екологічно цінних земельних резервів і зниження екологічного пріоритету в процесі містобудівної діяльності.

Земельний фонд міста Києва становить 83,6 тис. га (836,0 км²).

За даними Головного управління Держгеокадастру у місті Києві та Київській області (лист від 10.04.2025 № 8-10-0.221-3416/2-25) структура земельного фонду міста наводиться станом на 01.01.2016. Це пов'язано з тим, що наказ Державної служби статистики України від 19.08.2015 № 190 визнав таким, що втратив чинність, попередній наказ щодо форм державної статистичної звітності з земельних ресурсів, і з 01.01.2016 ведення відповідної статистики в попередньому форматі було припинено. Актуальна деталізована структура земель міста в розрізі категорій та угідь потребує оновлення на основі сучасних даних Державного земельного кадастру.

Ґрунтовий покрив Києва є строкатим і відображає різноманітність фізико-географічних умов території. На північних околицях переважають дерново-підзолисті ґрунти, на правобережній високій частині — чорноземи, у лісопаркових зонах — темно-сірі лісові ґрунти. Значна частина ґрунтів у межах міської забудови є суттєво трансформованою внаслідок антропогенного впливу.

Органічна складова ґрунтів представлена продуктами розкладу рослинного і тваринного походження (гумус), білками, вуглеводами, органічними кислотами тощо. У мінеральній частині ґрунтів присутні близько 50 хімічних елементів. З ґрунту хімічні речовини частково переходять у рослини, а далі — у організми тварин і людей. Нестача або надлишок мікроелементів може спричиняти порушення обмінних процесів і ендемічні захворювання. Ґрунти також мають здатність накопичувати радіоактивні речовини.

Найшкідливішим для землекористування і довкілля є забруднення ґрунтів важкими металами. Встановлення фонового рівня вмісту хімічних елементів ускладнюється природною мінливістю, яка залежить від складу материнської породи, клімату, рельєфу та рослинного покриву. Забруднення може мати глобальний, регіональний і локальний характер. Локальне забруднення включає природну складову, глобальний фон та внесок конкретних місцевих джерел, розташованих на відстані менше 40 км.

За ступенем шкідливості хімічні речовини при систематичному надходженні до ґрунту розташовуються в такій послідовності: пестициди та їхні метаболіти, важкі метали, мікроелементи, нафтопродукти, сірчисті сполуки, речовини органічного синтезу тощо.

У 2024 році Центральна геофізична обсерваторія імені Бориса Срезневського виконала дослідження ґрунтів на території міста Києва на вміст промислових токсикантів (кадмій, манган, мідь, нікель, свинець, цинк). Проби

відбиралися на ділянках у промислово навантажених районах, біля автомагістралей та в рекреаційних зонах. Усього було відібрано 53 проби.

За результатами спостережень середній вміст свинцю у ґрунтах міста становив 5,0 ГДК (159 мг/кг), кадмію — 0,6 ГДК (0,94 мг/кг), мангану — 0,2 ГДК (364 мг/кг). Середній вміст цинку становив 238 мг/кг, міді — 86 мг/кг.

Особливо високі концентрації свинцю зафіксовано в районі розташування ПАТ «Вторкольормет»: 61 ГДК (1953 мг/кг), 55 ГДК (1765 мг/кг), 49 ГДК (1563 мг/кг), 38 ГДК (1203 мг/кг) та 21 ГДК (668 мг/кг). У цих самих пробах максимальні разові концентрації міді досягали 885, 870, 699 і 467 мг/кг, цинку — 842, 838 і 824 мг/кг. Максимальний вміст кадмію на рівні 2 ГДК (3,0 мг/кг) виявлено неподалік Акціонерного товариства «Перший київський машинобудівний завод». Реакція водної витяжки в проаналізованих пробах була переважно лужною.

У ґрунтах міських територій внаслідок багаторічних викидів від промислових підприємств і автотранспорту сформувалися зони підвищеного вмісту важких металів. Найбільш поширеним є забруднення цинком і свинцем, меншою мірою — міддю, манганом, кадмієм і нікелем. Зустрічаються поодинокі випадки високого локального забруднення окремими токсикантами.

Внаслідок економічних та містобудівних процесів спостерігається погіршення екологічного стану земель і розвиток деградаційних процесів — ерозії, дегуміфікації, переущільнення, зменшення біорізноманіття тощо. Основними причинами деградації є:

- нераціональна структура землекористування та розміщення об'єктів без достатнього врахування ґрунтово-кліматичних умов;
- інтенсивна розбудова міської інфраструктури;
- високий рівень антропогенного навантаження на ґрунти;
- дефіцитний баланс біофільних елементів;
- недостатнє застосування економічних стимулів для екологобезпечного використання земель та механізмів відповідальності землекористувачів за порушення вимог охорони ґрунтів.

Питання раціонального використання та охорони земель належать до пріоритетних напрямів державної політики у сфері природокористування, екологічної безпеки та охорони навколишнього природного середовища.

Нормативно-правове забезпечення охорони земель визначається положеннями Конституції України, Земельного кодексу України, Законів України «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про охорону земель», «Про державний контроль за використанням та охороною земель», «Про землеустрій» та інших актів.

Важливе значення має Закон України від 28.04.2021 № 1423-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення системи управління та дерегуляції у сфері земельних відносин», на виконання якого прийнято постанову Кабінету Міністрів України від 15.12.2021 № 1325 «Про затвердження нормативів гранично допустимих концентрацій небезпечних речовин у ґрунтах, а також переліку таких речовин».

Крім того, Наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 04.04.2022 № 167 затверджено Методику визначення розміру шкоди, завданої землі та ґрунтам внаслідок надзвичайних ситуацій та/або збройної агресії та бойових дій під час дії воєнного стану. Методика визначає порядок

розрахунку шкоди від забруднення ґрунтів і засмічення земель на всіх категоріях земель незалежно від форм власності.

Зазначені нормативно-правові акти створюють правові підстави для ефективного державного контролю, запобігання забрудненню земель небезпечними речовинами та притягнення винних осіб до відповідальності.

Таблиця 26

Структура земельного фонду регіону (за звітний рік та три попередні роки)

Категорії земель та види земельних угідь	2022 рік		2023 рік		2024 рік		2025 рік	
	усього, тис.га	% до загальної площі території	усього, тис.га	% до загальної площі території	усього, тис.га	% до загальної площі території	усього, тис.га	% до загальної площі території
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Категорії земель за основним цільовим призначенням								
Загальна площа території регіону	83,6	100	83,6	100	83,6	100	82,6	100
з них:		-	-	-	-	-	-	-
землі сільськогосподарського призначення	4,4	5,3	4,7	5,6	4,7	5,6	4,7	5,6
землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення	-	-	-	-	-	-	-	-
землі оздоровчого призначення	-	-	-	-	-	-	-	-
землі рекреаційного призначення	-	-	-	-	-	-	-	-
землі лісогосподарського призначення	-	-	-	-	-	-	-	-
землі водного фонду	-	-	-	-	-	-	-	-
Види земельних угідь								
Загальна площа земель	4,4	5,3	4,7	5,6	4,7	5,6	4,7	5,6
з них:	-	-	-	-	-	-	-	-
Сільськогосподарські угіддя, з них:	4,4	5,3	4,7	5,6	4,7	5,6	4,7	5,6
рілля	0,5	0,6	0,6	0,7	0,6	0,7	0,6	0,7
перелоги	-	-	-	-	-	-	-	-
сіножаті	0,6	0,7	0,6	0,7	0,6	0,7	0,6	0,7
пасовища	-	-	-	-	-	-	-	-
1	2	3	4	5	6	7	6	7
багаторічні насадження	3,3	4	3,3	4	3,3	4	3,3	4
Землі без рослинного покриву або з незначним рослинним покривом, з них:	-	-	-	-	-	-	-	-
болота	-	-	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
яри	-	-	-	-	-	-	-	-
Чагарникова рослинність природного походження	-	-	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Ліси та інші лісовкриті землі, з них:	35,1	41,7	35,3	42,2	35,3	42,2	35,3	42,2
земельні лісові ділянки, вкриті лісовою рослинністю	34,9	41,7	35,1	42,0	35,1	42,0	35,1	42,0
Води	6,7	8	6,6	7,9	6,6	7,9	6,6	7,9

Таблиця 27

Рекультивація порушених земель (за звітний рік та два попередні роки)

Рік	Всього порушених земель		Всього відпрацьованих земель		Здійснено рекультивацію, га		Перебувають у стадії рекультивації, га	
	тис. га	% до загальної площі регіону	тис. га	% до загальної площі регіону	тис. га	% до загальної площі регіону	тис. га	% до загальної площі регіону
1	2	3	4	5	6	7	8	9
2022	0,3	3,6	-	-	-	-	-	-
2023	0,3	3,6	-	-	-	-	-	-
2024	0,3	3,6	-	-	-	-	-	-
2025	0,3	3,6	-	-	-	-	-	-

Таблиця 28

Водоохоронні зони та прибережні захисні смуги водних об'єктів (за звітний рік та два попередні)

Водоохоронні зони та прибережні захисні	Загальна площа, га	з них протягом року			
		2022 рік[1]	2023 рік	2024 рік	2025 рік*
1	2	3	4	5	6
Встановлено межі водоохоронних зон водних об'єктів	404,3907	171,2195	105,1530	128,0182	-
з них внесено до Державного земельного кадастру	336,9534	103,7822	105,1530	128,0182	-
Встановлено межі прибережних захисних смуг водних об'єктів	264,2204	94,4900	77,4205	92,3099	-
з них внесено до Державного земельного кадастру	264,2204	94,4900	77,4205	92,3099	-

* У 2025 році, за інформацією КП «ПЛЕСО», проєкти землеустрою щодо організації і встановлення меж водоохоронних зон і прибережних захисних смуг водних об'єктів не розроблялись.

Таблиця 29

Поширеність небезпечних екзогенних геологічних процесів (за останні 5 років)

Рік	Підтоплення		Карст*			Зсуви					
	площа, тис.км^2	% від площі території регіону	площа поширення порід, здатних до карстування, тис.км^2	%	кількість карстопроявів, од.	загальна кількість, од.	площа, км^2	%	кількість активних, од.	площа активних, км^2	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
За даними комунального підприємства «Спеціалізоване управління протизсувних підземних робіт»											
2021	-	-	-	-	-	53	0,128445	0,015309	40	0,115965	0,013822
2022	-	-	-	-	-	53	0,131595	0,015685	40	0,117465	0,014001
2023	-	-	-	-	-	54	0,132895	0,0158396	41	0,1329	0,013595
2024	-	-	-	-	-	54	0,129395	0,015423	41	0,116465	0,013881
2025	-	-	-	-	-	54	0,0931	0,011	41	0,08643	0,0103015
За даними Державної служби геології та надр України											

Рік	Підтоплення		Карст*			Зсуви					
	площа, тис.км^2	% від площі території регіону	площа поширення порід, здатних до карстування, тис.км^2	%	кількість карстопроявів, од.	загальна кількість, од.	площа, км^2	%	кількість активних, од.	площа активних, км^2	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
За даними комунального підприємства «Спеціалізоване управління протизсувних підземних робіт»											
2021	н.д.	-	-	-	відсутні	111	5,45	0,6	-	-	-
2022	моніторингові спостереження за екзогенними геологічними процесами не проводились										
2023											
2024											
2025											

*Відклади, що здатні до картсування, залягають на значній глибині, тому процес карстоутворення не характерний для території міста

2.6. Лісові ресурси міста Києва та біорізноманіття

Лісові масиви Києва – найважливіша природоутворювальна частина довкілля. Насадження формують комфортне середовище для відпочинку населення: поліпшують температурний і радіаційний режими, режим вологості, зменшують силу вітру, сприяють очищенню атмосферного повітря, збагачують його киснем і фітонцидами.

Всі ліси м. Києва належать до категорії рекреаційно-оздоровчих лісів (виконують переважно рекреаційні, санітарні, гігієнічні та оздоровчі функції) та лісів природоохоронного, наукового, історико-культурного призначення (виконують особливі природоохоронні, естетичні, наукові функції тощо).

На виконання доручення Прем'єр-Міністра України Д. Шмигаля від 19.07.2021 № 19111/66/1-21, пункту 5 Рішення Ради національної безпеки і оборони України від 15.04.2021 «Про заходи державної регіональної політики на підтримку децентралізації влади» введеного в дію Указом Президента України від 29.04.2021 № 180/2021 та розпорядження Київської міської державної адміністрації від 30.09.2021 № 2079 «Про утворення комісії з інвентаризації водних об'єктів, лісових ресурсів, об'єктів державної та комунальної власності, що знаходяться на території міста Києва», Управлінням екології та природних ресурсів виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) в 2021 році забезпечено інвентаризацію лісових ресурсів міста Києва.

За результатами інвентаризації в межах території м. Києва виявлено 7 постійних лісокористувачів на загальній площі 33,6 тис. га.

Переважна частина лісових ресурсів перебуває в користуванні КП «Дарницьке лісопаркове господарство», КП «Святошинське лісопаркове господарство» та КП «Лісопаркове господарство «Конча-Заспа», підпорядкованих Департаменту захисту довкілля та адаптації до зміни клімату виконавчого органу

Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації).

Крім того, частина територій вказаних лісокористувачів площею 553,3 га розміщена в адміністративних межах Київської області.

Принципи ведення лісогосподарської діяльності та основи ландшафтної організації територій лісокористувачів викладені в Проектах організації лісового господарства, розроблених ВО «Укрдержліспроект», та Проєкті організації території Національного природного парку «Голосіївський», охорони, відтворення та рекреаційного використання його природних комплексів і об'єктів.

Таблиця 30

Лісовий фонд регіону в розрізі земель цільового призначення та категорій земель (станом на 01.01.2026)

№ з/п	Постійні лісокористувачі, власники лісів, інші землекористувачі, у користуванні яких є лісові ділянки, землі запасу	Загальна площа, га	Лісові землі, тис.га							
			вкриті лісовою рослинністю		не вкриті лісовою рослинністю					усього лісових земель
			усього	із них лісові культури	незімкнуті лісові культури	лісові розсадники	зруби	галявини, біополяни	лісові дороги, просіки, розриви	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	І. Землі лісогосподарського призначення									
	КП «Дарницьке лісопаркове господарство»	16228,0	15,013	9,376	0,15	-	0,009	0,256	0,343	15,9
	КП «Святошинське лісопаркове господарство»	12490,3	11,696	6,414	0,079	0,003	0,000	0,060	0,312	12,2
	КП «Лісопаркове господарство «Конча-Заспа»	2889,80	2,652	2,062	0,001	-	-	0,054	0,056	2,8
	ВП НУБіП України «Боярська лісова дослідна станція»	284,0	0,1900	0,0675	0,0000	0,0505	0,0000	0,0061	0,0062	0,2528
	Інститут зоології ім. І.І. Шмальгаузена НАН України	5,7	0,0040	0,0014	-	-	-	-	0,0001	0,0040
	НК «ЕКСПОЦЕНТР УКРАЇНИ»	156,5	0,1448	0,1236	-	-	-	0,0043	0,0074	0,1565
	ІІ. Землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення									
	НПП «Голосіївський»	1888,2	1,7120	0,5526	0,0020	-	-	0,0327	0,0333	1,7800
	Філія «Столичний лісовий офіс» ДП «Діси України»	80,0	0,0402	-	-	-	-	0,0057	0,0007	0,0466

№ з/п	Постійні лісокористувачі, власники лісів, інші землекористувачі, у користуванні яких є лісові ділянки, землі запасу	Загальна площа, га	Лісові землі, тис.га							
			вкриті лісовою рослинністю		не вкриті лісовою рослинністю					усього лісових земель
			усього	із них лісові культури	незімкнуті лісові культури	лісові розсадники	зруби	галявини, біополяни	лісові дороги, просіки, розриви	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	ВП НУБіП України «Боярська лісова дослідна станція»	15,0	0,0149	0,0007	-	-	-	-	0,0001	0,0150
	Державна установа «Інститут еволюційної екології НАН України»	90,9	0,0818	0,0453	-	-	-	0,0005	0,0019	0,0842
	КП «Дарницьке лісопаркове господарство»	584,9	0,4915	0,1960	-	-	-	0,1100	0,0040	0,5215
	КП «Святошинське лісопаркове господарство»	10615,5	10,0300	5,4050	0,0990	-	0,0010	0,0380	0,2360	10,5000
	КП «Лісопаркове господарство «Конча-Заспа»	2521,7	2,3560	1,8470	0,0010	-	-	0,0390	0,0450	2,4450
	ІІІ. Землі іншого призначення (землі промисловості, транспорту, електронних комунікацій, енергетики, оборони та іншого призначення)									
	«Бахмацька дистанція захисних лісонасаджень» регіональної філії «Південно-Західна залізниця»	12,1	-	-	-	-	-	-	-	-

Таблиця 31

Нелісові землі, землі лісогосподарського призначення (станом на 01.01.2026)

№ з/п	Постійні лісокористувачі, власники лісів	Рілля	Сінокоси	Пасовища	Піски	Болота	Води	Яри, схили, кар'єри	Інші нелісові землі	Загальна площа нелісових земель, га
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	КП «Дарницьке лісопаркове господарство»	-	-	-	-	62,9	33,8	-	203,5	300,2

№ з/п	Постійні лісокористувачі, власники лісів	Рілля	Сінокоси	Пасовища	Піски	Болота	Води	Яри, схили, кар'єри	Інші нелісові землі	Загальна площа нелісових земель, га
2	КП «Святошинське лісопаркове господарство»	6,1	0,1	-	-	38,5	17,0	-	189,2	250,9
3	КП «Лісопаркове господарство «Конча-Заспа»	-	28,0	-	-	21,0	29,0	-	45,0	123,0
4	ВП НУБіП України «Боярська лісова дослідна станція»	-	-	-	-	14,5	1,1	-	15,6	31,2
5	Державна установа «Інститут еволюційної екології НАН України»	-	6, 2	-	-	-	-	-	0,5	6,7
6	Інститут зоології ім. І.І. Шмальгаузена НАН України	0,4	-	-	-	-	-	-	1, 3	1,7
7	ДП «Ліси України»	-	-	-	-	32,4	-	-	1,0	33,4
8	НПП «Голосіївський»	-	-	-	-	58,3	40,5	-	9,4	108,2

Таблиця 32

Лісовідновлення за 2025 рік (у розрізі лісокористувачів, власників лісів)

№ з/п	Лісокористувачі, власники лісів, інші землекористувачі, у користуванні яких є лісові ділянки	Лісовідновлення, га			
		у тому числі			усього
		посадка лісу, га	посів лісу, га	природне відновлення лісу, га	
1	2	3	4	5	6
1	КП «Дарницьке лісопаркове господарство»	1,3	-	-	1,3
2	КП «Святошинське лісопаркове господарство»	5,8	-	-	5,8
3	КП «Лісопаркове господарство «Конча-Заспа»	2,0	-	-	2,0

Таблиця 33

Проведення лісогосподарських заходів, пов'язаних із вирубуванням деревини, за 2025 рік

№ з/п	Лісокористувачі, власники лісів	Площа, га/Ліквідна деревина, тис.м^3						
		рубки догляду	лісовідновні рубки	санітарні рубки	розрубка ліній електропередач, автомобільних	розчистка ліній електропередач, автомобільних	інші рубки	усього рубок
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	КП «Дарницьке лісопаркове господарство»	250,5/ 6,26	-	1114,9/ 21,88	-	-	18,2/ 0,09	1383,6/ 28,23
2	КП «Святошинське лісопаркове господарство»	13,3/ 0,025	-	579,0/ 13,68	-	-	-	592,3/ 13,706
3	КП «Лісопаркове господарство «Конча-Заспа»	51,9/ 1,27	-	68,5/ 0,95	-	-	24,3/ 0,12	144,7/ 2,34
4	НК «ЕКСПОЦЕНТР УКРАЇНИ»	-	-	20,9/ 1,58	-	-	-	20,9/ 1,58
	Усього	315,7/7,56	-	1783,3/38,09	-	-	42,5/0,21	2141,5/45,86

Таблиця 34

Загиблі лісові культури, насадження та незімкнуті лісові культури природного відновлення за 2024 рік

Назва	Лісокористувачі та землекористувачі, які мають у користуванні лісові ділянки			Усього
	КП «Дарницьке ЛПГ»	КП «Святошинське ЛПГ»	КП «ЛПГ Конча-Заспа»	
1	2	3	4	5
1. Усього загиблих лісових насаджень, га	-	-	-	-
у тому числі від: пожеж	-	-	-	-
несприятливих погодних умов	-	-	-	-
хвороб та шкідників лісу	-	-	-	-
господарської діяльності людини (забудова, лінії електропередач, затоплення, газопроводи тощо)	-	-	-	-

з них загиблих лісових культур, га	-	-	-	-
у тому числі від: пожеж	-	-	-	-
несприятливих погодних умов	-	-	-	-
хвороб та шкідників лісу	-	-	-	-
господарської діяльності людини (забудова, ліній електропередач, кар'єри, газопроводи тощо)	-	-	-	-
Інше	-	-	-	-
2. Усього загиблих незімкнутих лісових насаджень, га	1,3	2,8	-	4,1
3. Усього пошкоджених, загиблих ділянок природного поновлення, га	-	-	-	-

Відносини у сфері охорони, використання та відтворення рослинного світу регулюються Конституцією України, Лісовим кодексом України, законами України «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про природно-заповідний фонд України», «Про рослинний світ» та іншими нормативно-правовими актами.

Охорона рослинного світу передбачає здійснення комплексу заходів, спрямованих на збереження просторової, видової, популяційної та ценотичної різноманітності і цілісності об'єктів рослинного світу, охорону умов їх місцезростання, збереження від знищення, пошкодження, захист від шкідників і хвороб, а також невиснажливе використання.

Охорона рослинного світу здійснюється центральними та місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, власниками та користувачами (в тому числі орендарями) земельних ділянок, на яких знаходяться об'єкти рослинного світу, а також користувачами природних рослинних ресурсів.

Таблиця 35

Види рослин та грибів, що охороняються

Види рослин та грибів	2022 рік	2023 рік	2024 рік	2025 рік
1	2	3	4	5
Загальна кількість видів рослин та грибів регіону, од.	85	85	85	244
Кількість видів рослин та грибів, занесених до Червоної книги України, од.	29	29	29	151
Кількість видів рослин, занесених до Переліку видів рослин, що підлягають особливій охороні на території регіону, од.	56	56	56	81
Кількість видів рослин та грибів, занесених до додатків до Конвенції про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі, од.	-	-	-	20

Види рослин та грибів	2022 рік	2023 рік	2024 рік	2025 рік
Кількість видів рослин та грибів, занесених до додатків до Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення (CITES), од.	-	-	-	25

Таблиця 36

Перелік видів рослин та грибів, що підлягають особливій охороні на території м. Києва (станом на 01.01.2025)

№	Назва виду (українська)	Назва виду (латинська)	Червона книга України	Бернська конвенція	Регіонально рідкісні види	CITES	Європейський червоний список	Червоний список МСОП
1	Айстра альпійська	*Aster alpinus L.*	Рідкісний	-	-	-	-	-
2	Аїр звичайний болотяний	*Acorus calamus L.*	-	-	Регіональний список	-	-	LC
3	Аконіт опушеноплодий	*Aconitum lasiocarpum (Rchb.) Gayer*	Вразливий	-	-	-	-	NT
4	Анакамптис пірамідальний	*Anacamptis pyramidalis (L.) Rich.*	Вразливий	-	-	Додаток II	-	LC
5	Анемона лісова	*Anemone sylvestris L.*	-	-	Регіональний список	-	-	-
6	Армерія пвсевармерія	*Armeria pseudarmeria (Murray) Mansfeld*	-	Додаток I	-	-	-	-
7	Арум Бессерів	*Arum besserianum Schott*	-	-	Регіональний список	-	-	-
8	Арум білокрилий	*Arum albispathum Steven ex Ledeb.*	Зникаючий	-	-	-	-	-
9	Аспленій волосовидний	*Asplenium trichomanes L.*	-	-	Регіональний список	-	-	-
10	Астрагал дніпровський	*Astragalus borysthenicus Klok.*	Рідкісний	-	-	-	R	-
11	Астрагал рогоплодий	*Astragalus cornutus L.*	Вразливий	-	-	-	-	-
12	Астрагал крейдолюбний	*Astragalus cretophilus Klok.*	Вразливий	-	-	-	-	-
13	Астрагал шерстистоквітковий	*Astragalus dasyanthus Pall.*	Вразливий	-	-	-	I	-
14	Астрагал французький	*Astragalus monspessulanus L.*	Рідкісний	-	-	-	-	-
15	Астрагал понтійський	*Astragalus ponticus Pall.*	Вразливий	-	-	-	-	-
16	Асфоделіна жовта	*Asphodeline lutea L.*	Рідкісний	-	-	-	-	-
17	Багатоніжка звичайна	*Polypodium vulgare L.*	-	-	Регіональний список	-	-	-
18	Багаторядник Брауна	*Polystichum braunii (Spenn.) Fée*	-	-	Регіональний список	-	-	-

19	Багаторядник шипуватий	*Polystichum aculeatum (L.) Roth*	-	-	Регіональний список	-	-	-
20	Белевалія сарматська	*Bellevalia sarmatica (Georgi) Woronow*	-	-	Регіональний список	-	-	-
21	Берека (горобина берека)	*Sorbus torminalis (L.) Crantz*	Вразливий	-	-	-	-	LC
22	Билинець довгорогий	*Gymnadenia conopsea (L.) R. Br.*	Вразливий	-	-	Додаток II	-	LC
23	Білоцвіт весняний	*Leucojum vernum L.*	Вразливий	-	-	-	-	LC
24	Білоцвіт літній	*Leucojum aestivum L.*	Вразливий	-	-	-	-	LC
25	Бобівник трилистий	*Menyanthes trifoliata L.*	-	-	Регіональний список	-	-	LC
26	Борідник паростковий	*Jovibarba sobolifera (Sims) Opiz*	Рідкісний	-	-	-	-	-
27	Брандушка різнокольорова	*Colchicum bulbocodium Ker Gawl.*	Вразливий	-	-	-	-	-
28	Бруслина карликова	*Euonymus nana Bieb.*	Вразливий	-	-	-	-	-
29	Бузок східнокарпатський	*Syringa josikaea Jacq. fil.*	Вразливий	Додаток I	-	-	-	EN
30	Бурачок чашечкоплодий	*Alyssum calycocarpum Rupr.*	-	-	-	-	R	-
31	Вайда прибережна	*Isatis littoralis Steven ex DC.*	Вразливий	-	-	-	I	-
32	Верблюдка острівна	*Corispermum insulare Klok.*		-	Регіональний список	-	R	-
33	Вишня Клокова	*Cerasus klokovii Sobko*	Вразливий	-	-	-	-	-
34	Вишня кущова	*Cerasus fruticosa (Pall.) Woron.*	-	-	Регіональний список	-	-	LC
35	Відкасник осотоподібний	*Carlina cirsioides Klokov*	Вразливий	-	-	-	E	-
36	Вільха сіра	*Alnus incana L.*	-	-	Регіональний список	-	-	LC
37	Вовчі ягоди Софії	*Daphne sophii Kalen.*	Зникаючий	-	-	-	R	-
38	Вовчі ягоди звичайні	*Daphne mezereum L.*	-	-	Регіональний список	-	-	-
39	Вовчі ягоди кримські	*Daphne taurica Kotov*	Зникаючий	-	-	-	E	-
40	Вовчі ягоди пахучі, боровик	*Daphne cneorum L.*	Вразливий	-	-	-	-	-
41	Водяний жовтець	*Batrachium aquatile (L.) Dumorf.*	-	-	Регіональний список	-	-	-
42	Вужачка звичайна	*Ophioglossum vulgatum L.*	-	-	Регіональний список	-	-	-
43	В'язіль струнký	*Securigera elegans (Pančić) Lassen*	Вразливий	-	-	-	-	-
44	Гадюча цибулька	*Muscari neglectum Guss*	-	-	Регіональний список	-	-	-
45	Гвоздика граціанополітанська	*Dianthus gratianopolitanus Vill.*	Зниклий	-	-	-	I	-
46	Гвоздика південнобузька	*Dianthus hypanicus Andrz.*	Вразливий	Додаток I	-	-	-	-

47	Гвоздика несправжньорозчепіренa	*Dianthus pseudosquarrosus (Novak) Klok.*	Вразливий	-	Регіональний список	-	-	-
48	Герань темна	*Geranium phaeum L.*	-	-	Регіональний список	-	-	-
49	Гіацинтик блідий	*Hyacinthella leucophaea (Koch) Schur*	-	-	Регіональний список	-	-	-
50	Глечики жовті	*Nuphar lutea L.*	-	-	Регіональний список	-	-	LC
51	Глід Пояркової	*Crataegus pojarkovae Kossych*	Вразливий	-	-	-	R	-
52	Глід український	*Crataegus ucrainica Pojark*	-	-	-	-	R	-
53	Глід п'ятистовпчиковий	*Crataegus pentagyna Waldst. et Kit.*	-	-	Регіональний список	-	-	LC
54	Головатень високий	*Echinops exaltatus Schrad.*	Неоцінений	-	-	-	-	-
55	Головачка Литвинова	*Cephalaria litvinovii Bobrov*	Зникаючий	-	-	-	E	-
56	Голокучник дубовий	*Gymnocarpium dryopteris (L.) Newm.*	-	-	Регіональний список	-	-	-
57	Горицвіт весняний	*Adonis vernalis L.*	Неоцінений	-	Регіональний список	Додаток II	-	LC
58	Горицвіт волзький	*Adonis volgensis Steven*	Неоцінений	-	-	-	-	-
59	Громовик багатолистий	*Onosma polyphylla Ledeb.*	Вразливий	Додаток I	-	-	R	-
60	Гронянка багатороздільна	*Botrychium multifidum (S. G. Gmel.) Rupr.*	Рідкісний	Додаток I	Регіональний список	-	-	-
61	Гронянка віргінська	*Botrychium virginianum (L.) Sw.*	Зникаючий	-	Регіональний список	-	-	-
62	Дельфініній Сергія	*Delphinium sergii Wissjul.*	Вразливий	-	-	-	-	-
63	Дельфініній високий	*Delphinium elatum L.*	Рідкісний	-	-	-	-	-
64	Дельфініній Палласа	*Delphinium pallasii Nevski*	Рідкісний	-	-	-	-	-
65	Дельфініній Шмальгаузена	*Delphinium shmalhausenii Albov*	Вразливий	-	-	-	-	-
66	Дзвоники карпатські	*Campanula carpatica Jacq.*	Рідкісний	-	-	-	-	-
67	Дрочок крилатий	*Genistella sagittalis (L.) Gams*	Рідкісний	-	-	-	-	-
68	Дуб скельний	*Quercus petraea (Mattuschka) Liebl.*	-	-	Регіональний список	-	-	LC
69	Еремур кримський	*Eremurus tauricus Steven*	Зникаючий	-	-	-	-	-
70	Еремур показний	*Eremurus spectabilis M. Bieb.*	Зникаючий	-	-	-	R	-
71	Еритроній собачий-зуб	*Erythronium dens-canis L.*	Рідкісний	-	-	-	-	-
72	Жимолость голуба	*Lonicera caerulea L*	Рідкісний	-	-	-	-	LC
73	Жостір фарбувальний	*Rhamnus tinctoria Waldst. et Kit.*	Рідкісний	-	-	-	-	-
74	Залізняк гібридний	*Phlomoides hybrida (Zelen.)*	-	-	-	-	I	-

		Kamelin & Makhm						
75	Зіновать гранітна	*Chamaecytisus graniticus (Rehmann) Rothm.*	Вразливий	-	-	-	R	-
76	Зіновать рошеля	*Chamaecytisus rochelii (Wierzb.) Rothm.*	Рідкісний	-	-	-	-	-
77	Зірочки низенькі	*Gagea pusilla (F.W. Schmidt) Schult. & Schult. f.*	-	-	Регіональний список	-	-	-
78	Зірочки Пачоського	*Gagea paczoskii (Zapal.) Grossh.*	-	-	Регіональний список	-	-	-
79	Зіновать подільська	*Chamaecytisus podolicus (Blocki) Klask.*	Вразливий	-	-	-	R	-
80	Змієголовник Рюйша	*Dracocephalum ruyschiana L.*	Неоцінений	Додаток I	Регіональний список	-	-	-
81	Зозулинець пурпуровий	*Orchis purpurea Huds.*	Вразливий	-	-	Додаток II	-	LC
82	Зозулинець салеповий	*Anacamptis morio (L.) R.M.Bateman*	Вразливий	-	-	Додаток II	-	НТ
83	Зозулині сльози	*Listera ovata (L.) R.Br.*	Неоцінений	-	-	Додаток II	-	LC
84	Зозулині черевички справжні	*Cypripedium calceolus L.*	Вразливий	Додаток I	-	Додаток II	-	LC
85	Журавлина болотна	*Oxycoccus palustris Pers.*	-	-	Регіональний список	-	-	-
86	Їжача голівка пряма	*Sparganium erectum L.*	-	-	Регіональний список	-	-	LC
87	Їжача голівка зринувша	*Sparganium emersum Rehm.*	-	-	Регіональний список	-	-	LC
88	Катран великоквітковий	*Crambe grandiflora DC.*	Вразливий	-	-	-	-	-
89	Катран коктебельський	*Crambe koktebelica (Junge) N. Busch.*	Рідкісний	Додаток I	-	-	-	-
90	Катран приморський	*Crambe maritima L.*	Вразливий	-	-	-	-	LC
91	Катран Стевена	*Crambe steveniana Rupr.*	Вразливий	-	-	-	-	-
92	Катран татарський	*Crambe tataria Sebeok*	Вразливий	Додаток I	-	-	-	-
93	Кліщинець східний	*Arum orientale M.Bieb.*	Рідкісний	-	-	-	-	-
94	Клокичка перista	*Staphylea pinnata L.*	Рідкісний	-	-	-	-	LC
95	Ковила волосиста	*Stipa capillata L.*	Неоцінений	-	-	-	-	-
96	Ковила вузьколиста	*Stipa tirse Steven*	Вразливий	-	-	-	-	-
97	Ковила Лесинга	*Stipa lessingiana Trin. et Rupr.*	Неоцінений	-	-	-	-	-
98	Ковила пірчаста	*Stipa pennata L.*	Вразливий	-	-	-	-	-
99	Ковила українська	*Stipa ucrainica P. Smirn.*	Неоцінений	-	-	-	-	-
100	Конвалія травнева	*Convallaria majalis L.*	-	-	Регіональний список	-	-	LC
101	Конюшина червонувата	*Trifolium rubens L.*	Рідкісний	-	-	-	-	-
102	Короличка пізня	*Leucanthemella serotina (L.) Tzvelev.*	-	-	Регіональний список	-	-	-
103	Коручка	*Epipactis palustris*	Вразливий	-	-	Додаток II	-	LC

	болотна	*(L.) Crantze*						
104	Коручка чемерникова	*Epipactis palustris (L.) Crantze*	Неоцінений	-	-	Додаток II	-	LC
105	Косарики тонкі	*Gladiolus tenuis M. Bieb.*	Вразливий	-	-	-	-	-
106	Косарики черепитчасті	*Gladiolus imbricatus L.*	Вразливий	-	Регіональний список	-	-	-
107	Костриця бліднувата	*Festuca pallens Host.*	Рідкісний	-	-	-	-	-
108	Костриця різнолиста	*Festuca heterophylla Lam.*	Вразливий	-	-	-	-	LC
109	Клопогін європейський	*Cimicifuga europaea Schipcz.*	-	-	Регіональний список	-	-	-
110	Купальниця європейська	*Trollius europaeus L.*	-	-	Регіональний список	-	-	-
111	Крупка аізовидна	*Draba aizoides L.*	Зникаючий	-	-	-	-	-
112	Латаття біле	*Nymphaea alba L.*	-	-	Регіональний список	-	-	LC
113	Латаття сніжно-біле	*Nymphaea candida J. et C.Presl.*	-	-	Регіональний список	-	-	LC
114	Лілія лісова	*Lilium martagon L.*	Неоцінений	-	-	-	-	LC
115	Листовик сколопендровий	*Phyllitis scolopendrium (L.) Newm*	-	-	-	-	-	-
116	Ломиніс суцільнолитий	*Clematis integrifolia L.*	-	-	-	-	-	-
117	Любка дволиста	*Platanthera bifolia (L.) Rich.*	Неоцінений	-	-	Додаток II	-	LC
118	Любка зеленоцвіта	*Platanthera chlorantha (Cust.) Rchb.*	Неоцінений	-	-	Додаток II	-	LC
119	Лунарія оживаюча	*Lunaria rediviva L.*	Неоцінений	-	-	-	-	-
120	Мачок жовтий	*Glaucium flavum Crantz*	Вразливий	-	-	-	-	-
121	Модрина польська	*Larix polonica Racib.*	Зникаючий	-	-	-	-	-
122	Молодило гірське карпатське	*Sempervivum montanum subsp. carpaticum Wettst. ex Hayek*	Рідкісний	-	-	-	-	-
123	Молодило мармурове	*Sempervivum marmoreum Griseb.*	Зникаючий	-	-	-	-	-
124	Молочай волинський	*Euphorbia volhynica Besser ex Racib.*	Рідкісний	-	-	-	-	-
125	Мигдаль степовий	*Amygdalus nana L.*	-	-	Регіональний список	-	-	-
126	Мучниця звичайна	*Arctostaphylos uva-ursi (L.) Spreng.*	-	-	Регіональний список	-	-	-
127	Образки болотні	*Calla palustris L.*	-	-	Регіональний список	-	-	LC
128	Оман високий	*Inula helenium L.*	-	-	Регіональний список	-	-	LC
129	Орлики звичайні	*Aquilegia vulgaris L.*	-	-	Регіональний список	-	-	DD
130	Осінник пізньоцвітів	*Sternbergia colchiciflora Waldst. & Kit.*	Вразливий	-	-	-	-	-
131	Осока болотиста	*Carex paniculata L.*	-	-	Регіональний список	-	-	LC
132	Осока трясучковид	*Carex brizoides L.*	-	-	Регіональний список	-	-	-

	на							
133	Оставник одеський	*Gymnospermium odessanum (DC.) Takht.*	Вразливий	-	-	-	-	-
134	Перстач білий	*Potentilla alba L.*	-	-	Регіональний список	-	-	-
135	Півники понтичні	*Iris pontica Zapal.*	Вразливий	-	-	-	-	-
136	Півники сибірські	*Iris sibirica L.*	Вразливий	-	Регіональний список	-	-	НТ
137	Півники угорські	*Iris hungarica Waldst. et Kit.*	-	Додаток I	Регіональний список	-	-	-
138	Пальчатокорінник бузиновий	*Dactylorhiza sambucina (L.) Soó*	Вразливий	-	-	Додаток II	-	LC
139	Пальчатокорінник м'ясочервоний	*Dactylorhiza incarnata (L.) Soó*	Вразливий	-	-	Додаток II	-	LC
140	Пальчатокорінник травневий	*Dactylorhiza majalis (Reichenb.f.) P.F.Hunt & Summerh.*	Рідкісний	Додаток I	-	Додаток II	-	LC
141	Пальчатокорінник Фукса	*Dactylorhiza fuchsii (Druce) Soó*	Неоцінений	-	-	Додаток II	-	LC
142	Первоцвіт борошнистий	*Primula farinosa L.*	Зниклий	-	-	-	-	НТ
143	Первоцвіт весняний	*Primula veris L.*	-	Додаток I	Регіональний список	Додаток II	-	LC
144	Перлівка трансільванська	*Melica transsilvanica Schur*	-	Додаток I	-	-	-	-
145	Печіночниця звичайна	*Hepatica nobilis Mill.*	-	-	Регіональний список	-	-	LC
146	Півники болотяні	*Iris pseudacorus L.*	-	-	Регіональний список	-	-	LC
147	Півники борові	*Iris pineticola Klokov*	Вразливий	-	-	-	-	-
148	Півники карликові	*Iris pumila L.*	-	-	Регіональний список	-	-	-
149	Півники злаколисті	*Iris graminea L.*	-	-	-	-	-	-
150	Півонія кримська	*Paeonia daurica Andrews*	Вразливий	-	-	-	-	-
151	Півонія тонколиста	*Paeonia tenuifolia L.*	Вразливий	Додаток I	-	-	-	-
152	Підсніжник Алена	*Galanthus alleni Baker*	-	-	-	Додаток II	-	-
153	Підсніжник альпійський	*Galanthus alpinus Sosnowsky*	-	-	-	Додаток II	-	-
154	Підсніжник білосніжний	*Galanthus nivalis L.*	Неоцінений	-	-	-	-	НТ
155	Підсніжник Воронова	*Galanthus woronowii Losinsk.*	-	-	-	Додаток II	-	-
156	Підсніжник вузьколистий	*Galanthus angustifolius Koss*	-	-	-	Додаток II	-	-
157	Підсніжник Ельвеза	*Galanthus elvesii Hook. fil.*	Вразливий	-	-	-	-	-
158	Підсніжник Краснова	*Galanthus krasnovii A.P.Khokhr.*	-	-	-	Додаток II	-	-
159	Підсніжник лагодехський	*Galanthus lagodechianus Kem.-Nath.*	-	-	-	Додаток II	-	-

160	Підсніжник складчастий	*Galanthus plicatus Bieb.*	Вразливий	-	-	Додаток II	V	-
161	Пізньоцвіт осінній	*Colchicum autumnale L.*	Неоцінений	-	-	-	-	LC
162	Пізньоцвіт різнобарвний	*Colchicum versicolor Ker Gawl.*	Вразливий	-	-	-	-	-
163	Пізньоцвіт тіньовий	*Colchicum umbrosum Steven*	Вразливий	-	-	-	-	-
164	Пізньоцвіт трилистий	*Colchicum triphyllum Kunze s.l.*	Вразливий	-	-	-	-	-
165	Пізньоцвіт Фомина	*Colchicum fominii Bordz.*	Вразливий	Додаток I	-	-	V	LC
166	Плаун булавовидний	*Lycopodium clavatum L.*	-	-	Регіональний список	-	-	-
167	Плодоріжка розмальована	*Anacamptis picta (Loisel.) R.M.Bateman*	Вразливий	-	-	Додаток II	-	-
168	Проліска дволиста	*Scilla bifolia L.*	-	-	Регіональний список	-	-	LC
169	Проліска сибірська	*Scilla sibirica Haw.*	-	-	Регіональний список	-	-	-
170	Пухівка багатоколоскова	*Eriophorum polystachyon L.*	-	-	Регіональний список	-	-	-
171	Рівноплідник рутвицелистий	*Isopyrum thalictroides L.*	-	-	Регіональний список	-	-	-
172	Роговик Бібірштейна	*Cerastium biebersteinii DC.*	Неоцінений	-	-	-	I	-
173	Родіола рожева	*Rhodiola rosea L.*	Вразливий	-	-	-	-	-
174	Рододендрон жовтий	*Rhododendron luteum Sweet*	-	Додаток I	Регіональний список	-	-	-
175	Росичка круглолиста	*Drosera rotundifolia L.*	-	-	Регіональний список	-	-	LC
176	Рябчик великоквітковий	*Fritillaria grandiflora Grossh.*	-	-	-	-	-	CR
177	Рябчик гірський	*Fritillaria montana Hoppe*	Зникаючий	Додаток I	-	-	-	-
178	Рябчик малий	*Fritillaria meleagroides Patrin ex Schult. & Schult.f.*	Вразливий		-	-	-	-
179	Рябчик руський	*Fritillaria ruthenica Wikstr.*	Вразливий	-	-	-	-	-
180	Рябчик шаховий	*Fritillaria meleagris L.*	Вразливий	-	-	-	-	-
181	Ряст Маршалла	*Corydalis marshalliana Pers.*	-	-	Регіональний список	-	-	-
182	Ряст порожнистий	*Corydalis cava (L.) Schweig. & Körte*	-	-	Регіональний список	-	-	-
183	Рястка Буше	*Ornithogalum boucheanum (Kunth) Aschers.*	Неоцінений	-	-	-	-	-
184	Рястка зонтична	*Ornithogalum umbellatum L.*	-	-	Регіональний список	-	-	-
185	Синюха голуба	*Polemonium caeruleum L.*	-	-	Регіональний список	-	-	-
186	Скополія карніолійська	*Scopolia carniolica Jacq.*	Неоцінений	-	-	-	-	-
187	Скорзонера пурпурова	*Scorzonera purpurea L.*	-	-	Регіональний список	-	-	-

188	Смілка бузька	*Atocion hypanicum (Klokov) Tzvelev*	Вразливий	-	-	-	R	-
189	Смілка Завадського	*Silenanthe zawadskii (Herbich) Griseb. et Schenk*	Рідкісний	-	-	-	-	-
190	Смілка зеленоквітко ва	*Silene viridiflora L.*	Рідкісний	-	-	-	-	-
191	Смілка Ситника	*Silene sytnikii Krytzka, Novosad et Protopopova*	Вразливий	-	-	-	-	-
192	Солодка гола	*Glycyrrhiza glabra L.*	Неоцінений	-	-	-	-	LC
193	Сон великий	*Pulsatilla grandis Wender.*	Вразливий	Додаток I	Регіональни й список	-	-	-
194	Сон звичайний	*Pulsatilla vulgaris Mill.*	-	-	-	-	-	-
195	Сон лучний	*Pulsatilla pratensis (L.) Mill.*	Неоцінений	-	-	-	-	-
196	Сон широколист ий	*Pulsatilla patens (L.) Mill.*	Вразливий	Додаток I	Регіональни й список	-	-	-
197	Сосна кедрова європейська	*Pinus cembra L.*	Вразливий	-	-	-	-	LC
198	Стародуб широколист ий	*Laserpitium latifolium L.*	-	-	Регіональни й список	-	-	-
199	Страусове перо звичайне	*Matteuccia struthiopteris (L.) Tod.*	-	-	Регіональни й список	-	-	-
200	Суховершки великоквітк ові	*Prunella grandiflora (L.) Scholler*	-	-	Регіональни й список	-	-	-
201	Таволга польська	*Spiraea polonica Blocki*	Зникаючий	-	-	-	-	-
202	Тирлич безстеблови й	*Gentiana acaulis L.*	Рідкісний	-	-	-	-	-
203	Тирлич звичайний	*Gentiana pneumonanthe L.*	-	-	Регіональни й список	-	-	-
204	Тирлич хрещатий	*Gentiana cruciata L.*	-	-	Регіональни й список	-	-	-
205	Тис ягідний	*Taxus baccata L.*	Вразливий	-	-	-	-	LC
206	Тюльпан дібровний	*Tulipa quercetorum Klokov & Zoz*	Вразливий	-	-	-	-	-
207	Тюльпан змієлистий	*Tulipa ophiophylla Klokov & Zoz*	Вразливий	-	-	-	-	-
208	Тюльпан лісовий	*Tulipa sylvestris L.*	-	-	-	-	-	-
209	Тюльпан Шренка	*Tulipa schrenkii Regel*	Вразливий	-	-	-	-	-
210	Фіалка біла	*Viola alba Besser*	Рідкісний	-	-	-	-	-
211	Фіалка ставкова	*Viola stagnina Kit.*	-	-	Регіональни й список	-	-	-
212	Хвощ великий	*Equisetum telmateia Ehrh.*	-	-	Регіональни й список	-	-	-
213	Холодок лікарський	*Asparagus officinalis L.*	-	-	-	-	-	-
214	Цибуля трибулька	*Allium schoenoprasum L.*	-	-	-	-	-	-
215	Цибуля Ледебура	*Allium ledebourianum Schult. & Schult.f.*	-	-	-	-	-	LC
216	Цибуля одиночна	*Allium nutans L.*	-	-	-	-	-	-

217	Цибуля Регеля	*Allium regelianum A. Becker et Iljin*	Рідкісний	-	-	-	R	DD
218	Цибуля ведмежа, черемша	*Allium ursinum L.*	Неоцінений	-	-	-	-	-
219	Цибуля Діоскорида	*Allium siculum subsp. dioscoridis (Sm.) K.Richt.*	Рідкісний	-	-	-	-	-
220	Цибуля коса	*Allium obliquum L.*	Зникаючий	-	-	-	-	-
221	Цибуля лінійна	*Allium lineare L.*	Вразливий	-	-	-	-	DD
222	Цибуля оголена	*Allium denudatum Redouté red.*	Вразливий	-	-	-	-	-
223	Цибуля пряма	*Allium strictum Schrad.*	Рідкісний	-	-	-	-	-
224	Цикламен Кузнецова	*Cyclamen coum Mill. s.l.*	Зникаючий	-	-	Додаток II	R	LC
225	Чина гладенька	*Lathyrus laevigatus (Waldst. & Kit.) Fritsch*	Рідкісний	-	-	-	-	-
226	Чина венеціанська	*Lathyrus venetus (Mill.) Wohlf.*	Вразливий	-	-	-	-	-
227	Шавлія скабіозолиста	*Salvia scabiosifolia Lam.*	Неоцінений	-	-	-	I	-
228	Шафран сітчастий	*Crocus reticulatus Steven ex Adam*	Неоцінений	-	-	-	-	-
229	Шафран банатський	*Crocus banaticus J.Gay*	Вразливий	-	-	-	-	-
230	Шафран вузьколистий	*Crocus angustifolius Weston*	Неоцінений	-	-	-	-	-
231	Шафран гарний	*Crocus speciosus Bieb.*	Вразливий	-	-	-	-	-
232	Шафран Гейфелів	*Crocus heuffelianus Herb.*	Неоцінений	-	-	-	-	
233	Шиверекія подільська	*Schivereckia podolica (Besser) Andrz.*	Неоцінений	Додаток I	-	-	I	-
234	Шипшина найколючіша	*Rosa spinosissima L.*	-	-	Регіональний список	-	-	-
235	Шоломниця висока	*Scutellaria altissima L.*	-	-	Регіональний список	-	-	-
236	Щитник австрійський	*Dryopteris austriaca (Jacq.) Woynar*	-	-	Регіональний список	-	-	-
237	Яблуня Недзвезького	*Malus niedzwetzkyana Dieck*	-	-	-	-	-	EN
238	Яблуня Сіверса	*Malus sieversii (Ledeb.) M.Roem.*	-	-	-	-	-	VU
239	Ялина європейська	*Picea abies (L.) Karst.*	-	-	Регіональний список	-	-	-
240	Ялівець високий	*Juniperus excelsa M.Bieb.*	Вразливий	-	-	-	-	-
241	Ялівець звичайний	*Juniperus communis L.*	-	-	Регіональний список	-	-	-
242	Ялівець смердючий	*Juniperus foetidissima Willd.*	Рідкісний	-	-	-	-	-
243	Ясен білоцвітий	*Fraxinus ornus L.*	Рідкісний	-	-	-	-	-
244	Ясенець білий	*Dictamnus albus L.*	Рідкісний	-	-	-	-	-

Світовий стандарт оцінки ризику зникнення видів:

E – види, що знаходяться під загрозою зникнення;

V – види, які можуть у найближчому майбутньому бути віднесеш до категорії «зникаючих»;

R – види, світові популяції яких невеликі і які зараз не належать до категорії «зникаючих» чи «вразливих», але їм також загрожує небезпека зникнення;

I – види, про які відомо, що вони належать до «зникаючих», «вразливих» або «рідкісних», але відсутня достовірна інформація, яка давала б змогу визначити, до якої із зазначених категорій вони належать;

LC – Наименший ризик;

NT – близький до загрозливого;

VU – вразливий;

EN – під загрозою;

CR – на межі зникнення;

DD – недостатньо даних;

NE – не оцінювався.

Таблиця 37

Інформація про інвазійні (чужорідні) види рослин

Назва виду (українська, латинська)	Занесення виду до карантинного списку	Заходи із запобігання розповсюдженню виду
1	2	3
Клен ясенолистий, *Acer negundo* L.		Механічне знищення надземної частини
Щириця відігнута, *Amaranthus retroflexus* L.		Викошування, прополювання
Золотарник канадський, *Solidago canadensis* L.		Механічне знищення надземної частини
Борщівник Сосновського, *Heracleum sosnowskyi* Manden.		Викошування
Дикий виноград прикріплений, *Parthenocissus vitacea* (Knerr) Hitchc.		Механічне знищення надземної частини
Айлант найвищий, *Ailanthus altissima* (Mill.) Swingle		Механічне знищення надземної частини
Амброзія полинолиста, *Ambrosia artemisiifolia* L.	+	Викошування
Стоколос покрівельний, *Bromus tectorum* L. (*Anisantha tectorum* (L.) Nevski)		-
Райграс високий, *Arrhenatherum elatius* (L.) P.Beauv. ex J.Presl & C.Presl		Викошування
Ваточник сірійський, *Asclepias syriaca* L.		Механічне знищення надземної частини
Злинка канадська, *Erigeron canadensis* L. (*Conyza canadensis* (L.) Cronquist)		Викошування
Ехіноцистис шипуватий, *Echinocystis lobata* (Michx.) Torr. & A.Gray		-
Ясен пенсільванський, *Fraxinus pennsylvanica* Marshall		Механічне знищення надземної частини
Галінсога дрібноцвіта, *Galinsoga parviflora* Cav.		Викошування
Топінамбур, *Helianthus tuberosus* L.		Механічне знищення надземної частини
Розрив-трава дрібноквіткова, *Impatiens parviflora* DC.		-
Циклахена нетреболиста, чорнощир, *Cyclachaena xanthiifolia* (Nutt.) Fresen. (*Iva xanthiifolia* Nutt.)		Викошування
Ромашка без'язичкова, *Matricaria discoidea* DC. (*Lepidotheca suaveolens* (Pursh) Nutt.)		Викошування
Злинка однорічна, *Erigeron annuus* (L.) Desf.		Викошування
Дуб червоний, *Quercus rubra* L.		Механічне знищення надземної частини
Далекосхідна гречка богемська, *Reynoutria bohemica Chrtek & Chrtkova*		Механічне знищення надземної частини
Біла акація, *Robinia pseudoacacia* L.		Механічне знищення надземної частини
В'яз низький, *Ulmus pumila* L.		Механічне знищення надземної частини
Квасениця пряма, *Oxalis stricta* L.		-
Повитиця польова, *Cuscuta campestris* L.	+	Моніторинг, викошування

Таблиця 38

Спеціальне використання природних рослинних ресурсів у 2025 році

№ з/п	Назви районів, у тому числі територій селищних, сільських рад	Назва рослинного ресурсу	Ліміт, м³		Кількість виданих дозволів, шт.
			встановлений	фактично використаний	
1	2	3	4	5	6
1	КП «Святошинське ЛПГ», м. Київ - Святошинський район	Заготівля деревини у порядку проведення заходів з поліпшення санітарного стану лісів - санітарних рубок вибіркових	8965,0	8965,0	66
2	КП «Святошинське ЛПГ», м. Київ - Святошинський район	Заготівля деревини в порядку проведення рубок догляду - прочищення	20,0	20,0	1
3	КП «Святошинське ЛПГ», м. Київ - Святошинський район	Заготівля деревини в порядку проведення рубок догляду - проріджування	89,0	89,0	2
Всього по КП «Святошинське ЛПГ»			9074,0	9074,0	69
4	КП «Дарницьке ЛПГ»	-	-	-	-
5	КП «Лісопаркове господарство «Конча-Заспа», м. Київ - Голосіївський район	Заготівля деревини у порядку проведення заходів з формування і оздоровлення лісів - догляду	2435,0	1902,6	26
Всього по КП «Лісопаркове господарство «Конча-Заспа			2435,0	1902,6	26

2.7. Стан тваринного світу

Зоологи, які вивчають тваринний світ Києва, вважають, що тут мешкають кілька тисяч видів тварин. Точну цифру назвати важко, тому що тварини активно пересуваються: одні тварини живуть в місті постійно, інші заходять на деякий час і йдуть геть. До того ж, дослідження тривають постійно.

На території Києва та околиць зафіксовано понад 100 видів рослин, що занесені до Червоної книги України чи інших природоохоронних документів. Водночас, актуальним є збереження рослинних угрупувань, яких в межах Києва виділено понад 20 типів лісових, водних, степових, лучних.

Також, на території столиці живуть:

- близько 48 видів ссавців (наприклад, їжак, кріт, білка, соня, різноманітні гризуни);
- понад 110 видів птахів (від найменшої мухоловки до найбільшого канюка);

- більш ніж 6 видів плазунів (вуж звичайний, черепаха болотяна та 4 види ящірок);
- орієнтовно 52 види риб (наприклад, щука, сом, плітка, лящ, 15 видів бичків, окунь, судак, інші);
- кілька тисяч видів безхребетних (жуки, метелики, бабки, богомоли, коники, джмелі та бджоли, а також губки, молюски і різноманітні ракоподібні).

Серед цих кількох тисяч видів тварин існують особливо рідкісні види, котрим загрожує зникнення. Їх занесено до Червоної книги України, положень Бернської конвенції про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі тощо.

На особливу увагу та охорону заслуговують кажани. Це єдиний ряд ссавців, якому загрожує зникнення в Європі. Тому всі види кажанів належать до видів, що підлягають особливій охороні. У Києві виявлено види кажанів, занесених до Червоної книги, серед яких: мала вечірниця, ставкова нічниця, середземноморський нетопир.

Також, у межах Києва гніздиться понад 110 видів птахів. Варто зазначити, що практично всі види потребують особливої охорони. На центральних вулицях столиці можна почути спів рідкісних птахів: великої синиці, чорного дрозда, горихвістки-чорнушки, сірої мухоловки, шпака, зяблика й зеленяка, а білу плиску можливо побачити на тротуарах вулиці Хрещатик. На горищах будівель гніздиться невеличкий сокіл – боривітер; часто зустрічається значний за розміром хижак — канюк звичайний. У міських парках столиці стали звичайними чикотень, блакитна синиця, мухоловка строката; в пущах можна зустріти гнізда славок і вівчариків, а в зимовий період – і сов. Найулюбленішим пернатим мешканцем наших парків по праву вважається соловей, проте його кількість за останні 30 років зменшилась. Особливий інтерес викликають добре помітні навколоводні та водоплавні птахи: мартин озерний, крячок річковий, очеретянки велика і ставкова, курочка водяна, лиска, крижень та шугайчик. Подекуди в передмістях Києва (Троєщина та Конча-Заспа) ще є гнізда білого лелеки.

Відповідно до пункту 9 додатку до Закону України «Про національну інфраструктуру геопросторових даних», природоохоронні території та об'єкти - це території та об'єкти природно-заповідного фонду, їх функціональні та охоронні зони, території, зарезервовані з метою наступного заповідання, території та об'єкти екомережі, території Смарагдової мережі, водно-болотні угіддя міжнародного значення, біосферні резервати програми ЮНЕСКО «Людина і біосфера», об'єкти всесвітньої спадщини ЮНЕСКО».

Таблиця 39

Види тваринного світу, що охороняються

Види тваринного світу	2022 рік	2023 рік	2024 рік	2025 рік
1	2	3	4	6
Загальна кількість видів тварин, занесених до Червоної книги України, од.				101
Загальна кількість видів тваринного світу на території області, що охороняються, од.	316	316	316	391
Кількість видів тварин, занесених до додатків до Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення (CITES), од.	27	27	27	29
Кількість видів тварин, занесених до додатків до Конвенції про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі (Бернська конвенція), од.	283	283	283	291
Кількість видів тварин, занесених до додатків до Конвенції про збереження мігруючих видів диких тварин (Боннська конвенція, CMS), од.	118	118	118	131
Кількість видів тварин, що охороняються відповідно до Угоди про збереження афро-євразійських мігруючих водно-болотних птахів (AEWA), од.	21	21	21	60
Кількість видів тварин, що охороняються відповідно до Угоди про збереження популяцій європейських кажанів (EUROBATS), од.	16	16	16	16

Таблиця 40

Перелік видів тварин, що охороняються (станом на 01.01.2026)

№	Назва виду (українська)	Назва виду (латинська)	Червона книга України	Бернська конвенція	CITES	CMS	AEWA	EUROBATS	Європейський червоний список	МСОП (IUCN)
1	Амофіла Сарептська	*Ammophila sareptana*	Рідкісний	-	-	-	-	-	-	NE
2	Андрена Золотонога	*Andrena chrysopus*	Рідкісний	-	-	-	-	-	-	NE
3	Апантелес валідус	*Apanteles validus*	-	-	-	-	-	-	-	NE
4	Бабка бронзова	*Cordulia aenea*	-	-	-	-	-	-	LC	LC
5	Бабка перев'язана	*Sympetrum pedemontanum*	Вразливий	-	-	-	-	-	LC	LC
6	Баклан великий	*Phalacrocorax carbo*	-	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
7	Баранець великий	*Gallinago media*	Зникаючий	Додаток II	-	Додаток II	-	-	NT	NT
8	Баранець звичайний	*Gallinago gallinago*	-	Додаток III	-	Додаток II	Угода	-	LC	LC
9	Бджолоїдка	*Merops apiaster*	-	Додаток II	-	-	-	-	LC	LC
10	Берестянка звичайна	*Hippolais icterina*	-	-	-	-	-	-	LC	LC
11	Беркут	*Aquila chrysaetos*	Вразливий	Додаток II	Appendix II	Додаток II	-	-	LC	LC
12	Бичок-головань	*Ponticola kessleri*	-	-	-	-	-	-	LC	LC
13	Бичок-пісочник	*Neogobius fluviatilis*	-	-	-	-	-	-	LC	LC
14	Бичок-цуцик західний	*Proterorhinus semilunaris*	-	-	-	-	-	-	LC	LC
15	Білизна звичайна	*Aspius aspius*	-	Додаток	-	-	-	-	LC	LC

				III						
16	Білка звичайна	*Sciurus vulgaris*	-	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
17	Білозубка мала	*Crocidura suaveolens*	-	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
18	Білоноска білолоба	*Leucorrhinia albifrons*	-	Додаток II	-	-	-	-	LC	LC
19	Білоноска болотяна	*Leucorrhinia pectoralis*	-	Додаток II	-	-	-	-	LC	LC
20	Білоноска малесенька	*Leucorrhinia dubia*	-	-	-	-	-	-	LC	LC
21	Білоноска товстохвоста	*Leucorrhinia caudalis*	-	Додаток II	-	-	-	-	LC	LC
22	Білоноска червонувата	*Leucorrhinia rubicunda*	-	-	-	-	-	-	LC	LC
23	Бобер європейський	*Castor fiber*	-	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
24	Боривітер звичайний	*Falco tinnunculus*	-	Додаток II	Appendix II	Додаток II	-	-	LC	LC
25	Борсук звичайний	*Meles meles*	-	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
26	Бражник мертва голова	*Acherontia atropos*	Рідкісний	Додаток III	-	-	-	-	-	NE
27	Бражник Прозерпіна	*Proserpinus proserpina*	Рідкісний	Додаток II	-	-	-	-	LC	LC
28	Бражник скабіозовий	*Hemaris tityus*	Рідкісний	Додаток III	-	-	-	-	NT	LC
29	Брижач	*Philomachus pugnax*	-	Додаток III	-	Додаток II	Угода	-	LC	LC
30	Бугай	*Botaurus stellaris*	-	Додаток II	-	Додаток II	Угода	-	LC	LC
31	Бугайчик	*Ixobrychus minutus*	-	Додаток II	-	Додаток II	Угода	-	LC	LC
32	Бурозубка звичайна	*Sorex araneus*	-	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
33	Бурозубка мала	*Sorex minutus*	-	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
34	В'юн звичайний	*Misgurnus fossilis*	-	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
35	В'юрок	*Fringilla montifringilla*	-	Додаток II	-	-	-	-	LC	LC
36	Ведмедиця пурпурова	*Rhyparia purpurata*	-	-	-	-	-	-	-	NE
37	Ведмедиця ряба	*Arctia hebe*	Вразливий	-	-	-	-	-	-	NE
38	Веретільниця східна	*Anguis colchica*	-	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
39	Верховинець Мнемозина	*Parnassius mnemosyne*	Вразливий	Додаток II	Appendix II	-	-	-	LC	LC
40	Вечірниця велетенська	*Nyctalus lasiopterus*	Зникаючий	Додаток II	-	Додаток II	-	Угода	VU	VU
41	Вечірниця мала	*Nyctalus leisleri*	Рідкісний	Додаток II	-	Додаток II	-	Угода	LC	LC
42	Вечірниця руда	*Nyctalus noctula*	Вразливий	Додаток II	-	Додаток II	-	Угода	LC	LC
43	Вивільга	*Oriolus oriolus*	-	Додаток II	-	-	-	-	LC	LC
44	Видра річкова	*Lutra lutra*	Неоцінений	Додаток II	Appendix I	Додаток II	-	-	NT	NT
45	Вислокрилка звичайна	*Sialis lutaria*	-	-	-	-	-	-	-	NE
46	Вівсянка	*Leucaspius delineatus*	-	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
47	Вівсянка звичайна	*Emberiza citrinella*	-	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
48	Вівсянка очеретяна	*Emberiza schoeniclus*	-	Додаток II	-	-	-	-	LC	LC
49	Вівчарик весняний	*Phylloscopus trochilus*	-	Додаток II	-	Додаток II	-	-	LC	LC
50	Вівчарик жовтобровий	*Phylloscopus sibilatrix*	-	Додаток II	-	Додаток II	-	-	LC	LC

51	Вівчарик-ковалик	*Phylloscopus collybita*	-	Додаток II	-	Додаток II	-	-	LC	LC
52	Вільшанка	*Erithacus rubecula*	-	Додаток II	-	-	-	-	LC	LC
53	Вовчок лісовий	*Dryomys nitedula*	-	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
54	Вовчок ліщинний	*Muscardinus avellanarius*	-	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
55	Вовчок сірий	*Glis glis*	-	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
56	Волове очко	*Troglodytes troglodytes*	-	Додаток II	-	-	-	-	LC	LC
57	Волохокрилець звичайний	*Phryganea grandis*	-	-	-	-	-	-	-	NE
58	Волохокрилець-невронія сітчастокрила	*Neuronia reticulata*	-	-	-	-	-	-	-	NE
59	Вуж звичайний	*Natrix natrix*	-	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
60	Вусач альпійський	*Rosalia alpina*	Вразливий	Додаток II	-	-	-	-	VU	VU
61	Вусач земляний-хрестоносець	*Dorcadion equestre*	Вразливий	-	-	-	-	-	-	NE
62	Вусач квітковий звичайний	*Toxotus cursor*	-	-	-	-	-	-	-	NE
63	Вусач малий їздцевий	*Molorchus minor*	-	-	-	-	-	-	-	NE
64	Вусач червоний плоский	*Pyrrhidium sanguineum*	-	-	-	-	-	-	-	NE
65	Вусач-червонокрил Келера	*Purpuricenus kaehleri*	Вразливий	-	-	-	-	-	-	NE
66	Вухань бурий	*Plecotus auritus*	Вразливий	Додаток II	-	Додаток II	-	Угода	LC	LC
67	Вухань сірий	*Plecotus austriacus*	Рідкісний	Додаток II	-	Додаток II	-	Угода	LC	LC
68	Гагара червоношия	*Gavia stellata*	-	Додаток II	-	Додаток II	Угода	-	LC	LC
69	Гагара чорношия	*Gavia arctica*	-	Додаток II	-	Додаток II	Угода	-	LC	LC
70	Гадюка звичайна	*Vipera berus*	-	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
71	Гаїчка болотяна	*Parus palustris*	-	Додаток II	-	-	-	-	LC	LC
72	Гаїчка-пухляк	*Parus montanus*	-	Додаток II	-	-	-	-	LC	LC
73	Гірчак європейський	*Rhodeus amarus*	-	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
74	Гоголь	*Bucephala clangula*	Рідкісний	Додаток III	-	Додаток II	Угода	-	LC	LC
75	Голуб сизий	*Columba livia*	-	-	-	-	-	-	LC	LC
76	Голуб-синяк	*Columba oenas*	Вразливий	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
77	Голуб'янка-зефір дубовий	*Favonius quercus*	-	-	-	-	-	-	LC	LC
78	Гоморосома валідіростре	*Homorosoma validirostre*	-	-	-	-	-	-	-	NE
79	Горихвістка звичайна	*Phoenicurus phoenicurus*	-	Додаток II	-	Додаток II	-	-	LC	LC
80	Горихвістка чорна	*Phoenicurus ochruros*	-	Додаток II	-	Додаток II	-	-	LC	LC
81	Горіхівка	*Nucifraga caryocatactes*	-	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
82	Горіхотворка велетенська	*Ibalia rufipes*	Рідкісний	-	-	-	-	-	-	NE
83	Горлиця звичайна	*Streptopelia turtur*	-	Додаток III	-	-	-	-	VU	VU
84	Горлиця садова	*Streptopelia decaocto*	-	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
85	Горностай	*Mustela erminea*	Неоцінений	Додаток	-	-	-	-	LC	LC

				III						
86	Горобець польовий	*Passer montanus*	-	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
87	Горобець хатній	*Passer domesticus*	-	-	-	-	-	-	LC	LC
88	Грицик великий	*Limosa limosa*	-	Додаток III	-	Додаток II	Угода	-	NT	NT
89	Гуменник	*Anser fabalis*	-	Додаток III	-	Додаток II	Угода	-	LC	LC
90	Гуска білолоба	*Anser albifrons*	-	Додаток III	-	Додаток II	Угода	-	LC	LC
91	Гуска мала	*Anser erythropus*	Вразливий	Додаток II	-	Додаток I/II	Угода	-	VU	VU
92	Гуска сіра	*Anser anser*	-	Додаток III	-	Додаток II	Угода	-	LC	LC
93	Деркач	*Crex crex*	-	Додаток II	-	Додаток II	-	-	LC	LC
94	Дідок звичайний	*Gomphus vulgatissimus*	-	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
95	Довгоносик листовий витягнутий	*Hypera diversipunctata*	-	-	-	-	-	-	-	NE
96	Дозорець-імператор	*Anax imperator*	Вразливий	-	-	-	-	-	LC	LC
97	Дрібноочок гребінчастий	*Minyops carinatus*	-	-	-	-	-	-	-	NE
98	Дрізд білобровий	*Turdus iliacus*	-	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
99	Дрізд співочий	*Turdus philomelos*	-	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
100	Дрізд чорний	*Turdus merula*	-	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
101	Дрізд-омелюх	*Turdus viscivorus*	-	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
102	Дрімлюга	*Caprimulgus europaeus*	-	Додаток II	-	Додаток II	-	-	LC	LC
103	Дятел звичайний	*Dendrocopos major*	-	Додаток II	-	-	-	-	LC	LC
104	Дятел малий	*Dryobates minor*	-	Додаток II	-	-	-	-	LC	LC
105	Дятел середній	*Dendrocopos medius*	-	Додаток II	-	-	-	-	LC	LC
106	Дятел сирійський	*Dendrocopos syriacus*	-	Додаток II	-	-	-	-	LC	LC
107	Евритирея золотиста	*Eurythyrea aurata*	Рідкісний	-	-	-	-	-	-	NE
108	Жаба гостроморда	*Rana arvalis*	-	Додаток II	-	-	-	-	LC	LC
109	Жаба їстівна	*Pelophylax kl. esculentus*	-	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
110	Жаба озерна	*Pelophylax ridibundus*	-	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
111	Жаба ставкова	*Pelophylax lessonae*	-	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
112	Жаба трав'яна	*Rana temporaria*	-	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
113	Жайворонок лісовий	*Lullula arborea*	-	Додаток II	-	-	-	-	LC	LC
114	Жайворонок польовий	*Alauda arvensis*	-	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
115	Жайворонок рогатий	*Eremophila alpestris*	-	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
116	Жиряк гладконосий	*Liparus glabrirostris*	-	-	-	-	-	-	-	NE
117	Жовна сива	*Picus canus*	-	Додаток II	-	-	-	-	LC	LC
118	Жовна чорна	*Dryocopus martius*	-	Додаток II	-	-	-	-	LC	LC
119	Жук-носоріг	*Oryctes nasicornis*	-	-	-	-	-	-	-	NE

120	Жук-олень	*Lucanus cervus*	Рідкісний	Додаток III	-	-	-	-	NT	NT
121	Жук-самітник	*Osmoderma barnabita*	Вразливий	-	-	-	-	-	NT	NT
122	Жук-сонечко 16-крапкове	*Halyzia sedecimguttata*	-	-	-	-	-	-	-	NE
123	Журавель сірий	*Grus grus*	Рідкісний	Додаток II	Appendix II	Додаток II	Угода	-	LC	LC
124	Зеленотілка жовтоплямиста	*Somatochlora flavomaculata*	-	-	-	-	-	-	LC	LC
125	Зеленотілка металічна	*Somatochlora metallica*	-	-	-	-	-	-	LC	LC
126	Зеленяк	*Chloris chloris*	-	Додаток II	-	-	-	-	LC	LC
127	Зимняк	*Buteo lagopus*	-	Додаток II	Appendix II	Додаток II	-	-	LC	LC
128	Змієїд	*Circaetus gallicus*	Рідкісний	Додаток II	Appendix II	Додаток II	-	-	LC	LC
129	Зозуля	*Cuculus canorus*	-	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
130	Золотомушка жовточуба	*Regulus regulus*	-	Додаток II	-	-	-	-	LC	LC
131	Золотоочка велика	*Chrysopa vittata*	-	-	-	-	-	-	-	NE
132	Зяблик	*Fringilla coelebs*	-	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
133	Іглиця пухлощока	*Syngnathus abaster*	-	-	-	-	-	-	LC	LC
134	Йорж-носар	*Gymnocephalus acerina*	-	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
135	Казарка червоновола	*Branta ruficollis*	Вразливий	Додаток II	Appendix II	Додаток I/II	Угода	-	VU	VU
136	Кам'янка звичайна	*Oenanthe oenanthe*	-	Додаток II	-	-	-	-	LC	LC
137	Канюк звичайний	*Buteo buteo*	-	Додаток II	Appendix II	Додаток II	-	-	LC	LC
138	Карась звичайний	*Carassius carassius*	Вразливий	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
139	Квак	*Nycticorax nycticorax*	-	Додаток II	-	-	-	-	LC	LC
140	Кобилочка річкова	*Locustella fluviatilis*	-	Додаток II	-	Додаток II	-	-	LC	LC
141	Кобилочка солов'їна	*Locustella luscinioides*	-	Додаток II	-	Додаток II	-	-	LC	LC
142	Ковалик сплощений	*Neopristilophus depressus*	Рідкісний	-	-	-	-	-	-	NE
143	Козуля європейська	*Capreolus capreolus*	-	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
144	Коловодник болотяний	*Tringa glareola*	-	Додаток II	-	Додаток II	Угода	-	LC	LC
145	Коловодник великий	*Tringa nebularia*	-	Додаток III	-	Додаток II	Угода	-	LC	LC
146	Коловодник звичайний	*Tringa totanus*	-	Додаток III	-	Додаток II	Угода	-	LC	LC
147	Коловодник лісовий	*Tringa ochropus*	-	Додаток II	-	Додаток II	Угода	-	LC	LC
148	Коловодник ставковий	*Tringa stagnatilis*	-	Додаток II	-	Додаток II	Угода	-	LC	LC
149	Коловодник чорний	*Tringa erythropus*	-	Додаток III	-	Додаток II	Угода	-	LC	LC
150	Колючка південна	*Pungitius platygaster*	-	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
151	Комар-довгоніг великий	*Tipula maxima*	-	-	-	-	-	-	-	NE
152	Коноплянка	*Acanthis cannabina*	-	Додаток II	-	-	-	-	LC	LC
153	Коромисло велике	*Aeshna grandis*	-	-	-	-	-	-	LC	LC
154	Коромисло синє	*Aeshna cyanea*	-	-	-	-	-	-	LC	LC

155	Короткочеревець лучний	*Brachytron pratense*	-	-	-	-	-	-	LC	LC
156	Косатець Махаон	*Papilio machaon*	-	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
157	Косатець подалірій	*Iphiclides podalirius*	Вразливий	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
158	Костогриз	*Coccothraustes coccothraustes*	-	Додаток II	-	-	-	-	LC	LC
159	Красик веселий	*Zygaena laeta*	Зникаючий	-	-	-	-	-	-	NE
160	Крем'яшник	*Arenaria interpres*	-	Додаток II	-	Додаток II	Угода	-	LC	LC
161	Крех великий	*Mergus merganser*	-	Додаток III	-	Додаток II	Угода	-	LC	LC
162	Крех малий	*Mergellus albellus*	-	Додаток III	-	Додаток II	Угода	-	LC	LC
163	Крех середній	*Mergus serrator*	Вразливий	Додаток III	-	Додаток II	Угода	-	LC	LC
164	Крижень	*Anas platyrhynchos*	-	Додаток III	-	Додаток II	Угода	-	LC	LC
165	Кропив'янка прудка	*Sylvia curruca*	-	Додаток II	-	Додаток II	-	-	LC	LC
166	Кропив'янка рябогруда	*Sylvia nisoria*	-	Додаток II	-	Додаток II	-	-	LC	LC
167	Кропив'янка садова	*Sylvia borin*	-	Додаток II	-	Додаток II	-	-	LC	LC
168	Кропив'янка сіра	*Sylvia communis*	-	Додаток II	-	Додаток II	-	-	LC	LC
169	Кропив'янка чорноголова	*Sylvia atricapilla*	-	Додаток II	-	Додаток II	-	-	LC	LC
170	Крук	*Corvus corax*	-	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
171	Крутиголовка	*Jynx torquilla*	-	Додаток II	-	-	-	-	LC	LC
172	Крячок білокрилий	*Chlidonias leucopterus*	-	Додаток II	-	-	Угода	-	LC	LC
173	Крячок білощокий	*Chlidonias hybrida*	-	Додаток II	-	-	-	-	LC	LC
174	Крячок каспійський	*Hydroprogne caspia*	-	Додаток II	-	Додаток II	-	-	LC	LC
175	Крячок малий	*Sterna albifrons*	Рідкісний	Додаток II	-	Додаток II	Угода	-	LC	LC
176	Крячок річковий	*Sterna hirundo*	-	Додаток II	-	Додаток II	Угода	-	LC	LC
177	Крячок чорний	*Chlidonias niger*	-	Додаток II	-	Додаток II	Угода	-	LC	LC
178	Ксилокопа бджола-тесляр звичайна	*Xylocopa valga*	Рідкісний	-	-	-	-	-	DD	NE
179	Ксилокопа бджола-тесляр фіолетова	*Xylocopa violacea*	Рідкісний	-	-	-	-	-	DD	NE
180	Ктир велетенський	*Satanas gigas*	Вразливий	-	-	-	-	-	-	NE
181	Ктир-лафрія горбата	*Laphria gibbosa*	-	-	-	-	-	-	-	NE
182	Ктир-лафрія руда	*Laphria flava*	-	-	-	-	-	-	-	NE
183	Кулик-сорока	*Haematopus ostralegus*	Вразливий	Додаток III	-	Додаток II	-	-	LC	LC
184	Кульон великий	*Numenius arquata*	Зникаючий	Додаток III	-	Додаток II	Угода	-	VU	NT
185	Кумка червоночерева	*Bombina bombina*	Вразливий	Додаток II	-	-	-	-	LC	LC
186	Куниця кам'яна	*Martes foina*	-	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
187	Куниця лісова	*Martes martes*	-	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
188	Куріпка сіра	*Perdix perdix*	-	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
189	Курочка водяна	*Gallinula*	-	Додаток	-	-	-	-	LC	LC

		chloropus		III						
190	Кутора велика	*Neomys fodiens*	-	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
191	Кутора мала	*Neomys anomalus*	Рідкісний	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
192	Ласка	*Mustela nivalis*	-	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
193	Ластівка берегова	*Riparia riparia*	-	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
194	Ластівка міська	*Delichon urbicum*	-	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
195	Ластівка сільська	*Hirundo rustica*	-	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
196	Лебідь малий	*Cygnus columbianus*	Рідкісний	Додаток II	Appendix II	Додаток I/II	Угода	-	LC	LC
197	Лебідь-кликун	*Cygnus cygnus*	-	Додаток II	-	Додаток II	Угода	-	LC	LC
198	Лебідь-шипун	*Cygnus olor*	-	Додаток III	-	Додаток II	Угода	-	LC	LC
199	Левкоринія білолоба (Повт.)	*Leucorrhinia albifrons*	-	Додаток II	-	-	-	-	LC	LC
200	Лелека білий	*Ciconia ciconia*	-	Додаток II	-	Додаток II	Угода	-	LC	LC
201	Лелека чорний	*Ciconia nigra*	Рідкісний	Додаток II	Appendix II	Додаток II	Угода	-	LC	LC
202	Лилик двоколірний	*Vespertilio murinus*	Вразливий	Додаток II	-	Додаток II	-	Угода	LC	LC
203	Лилик північний	*Eptesicus nilssonii*	Рідкісний	Додаток II	-	Додаток II	-	Угода	LC	LC
204	Лилик пізній	*Eptesicus serotinus*	Вразливий	Додаток II	-	Додаток II	-	Угода	LC	LC
205	Лиска	*Fulica atra*	-	Додаток III	-	-	Угода	-	LC	LC
206	Лось	*Alces alces*	-	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
207	Лунь лучний	*Circus pygargus*	Вразливий	Додаток II	Appendix II	Додаток II	-	-	LC	LC
208	Лунь очеретяний	*Circus aeruginosus*	-	Додаток II	Appendix II	Додаток II	-	-	LC	LC
209	Лунь польовий	*Circus cyaneus*	Рідкісний	Додаток II	Appendix II	Додаток II	-	-	LC	LC
210	Любелюля руда	*Libellula fulva*	-	-	-	-	-	-	LC	LC
211	Лярра анафемська	*Larra anathema*	Неоцінений	-	-	-	-	-	-	NE
212	Мартин жовтоногий	*Larus cachinnans*	-	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
213	Мартин звичайний	*Larus ridibundus*	-	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
214	Мартин сивий	*Larus canus*	-	Додаток III	-	Додаток II	-	-	LC	LC
215	Мартин сріблястий	*Larus argentatus*	-	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
216	Мартин чорнокрилий	*Larus fuscus*	-	Додаток III	-	Додаток II	-	-	LC	LC
217	Мегариса віщунка	*Megarhyssa perlata*	Рідкісний	-	-	-	-	-	-	NE
218	Мегариса рогохвостова	*Megarhyssa superba*	Рідкісний	-	-	-	-	-	-	NE
219	Метелик-скляниця іхневмоноподібна	*Dipsosphecia ichneumoniformis*	-	-	-	-	-	-	-	NE
220	Мишівка лісова	*Sicista betulina*	Рідкісний	Додаток V	-	-	-	-	LC	LC
221	Мідянка звичайна	*Coronella austriaca*	Вразливий	Додаток II	-	-	-	-	LC	LC
222	Мікрогастер струнký	*Microgaster procera*	-	-	-	-	-	-	-	NE
223	Мородунка	*Xenus cinereus*	-	Додаток II	-	Додаток II	-	-	LC	LC

224	Мухоловка білошия	*Ficedula albicollis*	-	Додаток II	-	Додаток II	-	-	LC	LC
225	Мухоловка мала	*Ficedula parva*	-	Додаток II	-	Додаток II	-	-	LC	LC
226	Мухоловка сіра	*Muscicapa striata*	-	Додаток II	-	Додаток II	-	-	LC	LC
227	Мухоловка строката	*Ficedula hypoleuca*	-	Додаток II	-	Додаток II	-	-	LC	LC
228	Набережник	*Actitis hypoleucos*	-	Додаток III	-	Додаток II	-	-	LC	LC
229	Нерозень	*Anas strepera*	-	Додаток III	-	Додаток II	Угода	-	LC	LC
230	Нетопир білосмугий	*Pipistrellus kuhlii*	Вразливий	Додаток II	-	Додаток II	-	Угода	LC	LC
231	Нетопир карлик	*Pipistrellus pipistrellus*	Вразливий	Додаток II	-	Додаток II	-	Угода	LC	LC
232	Нетопир лісовий	*Pipistrellus nathusii*	Вразливий	Додаток II	-	Додаток II	-	Угода	LC	LC
233	Нетопир пігмей	*Pipistrellus pygmaeus*	Вразливий	Додаток II	-	Додаток II	-	Угода	LC	LC
234	Нічниця Брандта	*Myotis brandtii*	Рідкісний	Додаток II	-	Додаток II	-	Угода	LC	LC
235	Нічниця водяна	*Myotis daubentonii*	Вразливий	Додаток II	-	Додаток II	-	Угода	LC	LC
236	Нічниця ставкова	*Myotis dasycneme*	Зникаючий	Додаток II	-	Додаток II	-	Угода	NT	NT
237	Нориця економка	*Alexandromys oeconomus*	-	Додаток II	-	-	-	-	LC	LC
238	Носоріг малий	*Sinodendron cylindricum*	-	-	-	-	-	-	-	NE
239	Одуд	*Upupa epops*	-	Додаток II	-	-	-	-	LC	LC
240	Омелюх	*Bombycilla garrulus*	-	Додаток II	-	-	-	-	LC	LC
241	Онтолест мозаїчний	*Ontholestes tessellatus*	-	-	-	-	-	-	-	NE
242	Орел-карлик	*Hieraaetus pennatus*	Рідкісний	Додаток II	Appendix II	Додаток II	-	-	LC	LC
243	Орлан-білохвіст	*Haliaeetus albicilla*	Рідкісний	Додаток II	Appendix I	Додаток I/II	-	-	LC	LC
244	Орус паразитичний	*Orussus abietinus*	Рідкісний	-	-	-	-	-	-	NE
245	Осміл звичайний	*Osmylus chrysops*	-	-	-	-	-	-	-	NE
246	Осоїд	*Pernis apivorus*	-	Додаток II	Appendix II	Додаток II	-	-	LC	LC
247	Офіогомф Цецилія	*Ophiogomphus cecilia*	Вразливий	Додаток II	-	-	-	-	LC	LC
248	Очеретянка велика	*Acrocephalus arundinaceus*	-	Додаток II	-	Додаток II	-	-	LC	LC
249	Очеретянка лучна	*Acrocephalus schoenobaenus*	-	Додаток II	-	Додаток II	-	-	LC	LC
250	Очеретянка ставкова	*Acrocephalus scirpaceus*	-	Додаток II	-	Додаток II	-	-	LC	LC
251	Очеретянка чагарникова	*Acrocephalus palustris*	-	Додаток II	-	Додаток II	-	-	LC	LC
252	Пастушок	*Rallus aquaticus*	-	Додаток III	-	Додаток II	-	-	LC	LC
253	Перепілка	*Coturnix coturnix*	-	Додаток III	-	Додаток II	-	-	LC	LC
254	Перлюшок Люцина	*Hamearis lucina*	Вразливий	-	-	-	-	-	-	NE
255	Пилкоротиця південна	*Temnostoma meridionale*	Вразливий	-	-	-	-	-	-	NE
256	Пилкохвіст український	*Poecilimon ukrainicus*	Вразливий	-	-	-	-	-	DD	LC
257	Пильщик вільховий плоский	*Platycampus luridiventris*	-	-	-	-	-	-	-	NE
258	Пильщик-	*Aneugmenus*	-	-	-	-	-	-	-	NE

	анеугменус вайовий	*firstenbergensis*								
259	Пильщик-гемітаксонус папоротевий	*Hemitaxonus struthiopteridis*	-	-	-	-	-	-	-	NE
260	Пильщик-гептамелюс папоротевий	*Heptamelus ochroleucus*	-	-	-	-	-	-	-	NE
261	Пильщик-долерус весняний	*Dolerus vernalis*	Рідкісний	-	-	-	-	-	-	NE
262	Пильщик-корініс блідо-жовтий	*Corynis amoena*	-	-	-	-	-	-	-	NE
263	Пильщик-кроезус вільховий	*Croesus varus*	-	-	-	-	-	-	-	NE
264	Пильщик-тринакс дріоптерисовий	*Thrinax mixta*	-	-	-	-	-	-	-	NE
265	Пильщик-трихіозома голінаста	*Trichiosoma tibiale*	-	-	-	-	-	-	-	NE
266	Пильщик-трихіозома Латрейля	*Trichiosoma latreillei*	-	-	-	-	-	-	-	NE
267	Пильщик-трихіозома рудобока	*Trichiosoma vitellinae*	-	-	-	-	-	-	-	NE
268	Підкоришник звичайний	*Certhia familiaris*	-	Додаток II	-	-	-	-	LC	LC
269	Підорлик великий	*Aquila clanga*	Рідкісний	Додаток II	Appendix II	Додаток I/II	-	-	EN	VU
270	Підорлик малий	*Aquila pomarina*	Рідкісний	Додаток II	Appendix II	Додаток II	-	-	LC	LC
271	Підсоколик великий	*Falco subbuteo*	-	Додаток II	Appendix II	Додаток II	-	-	LC	LC
272	Підсоколик малий	*Falco columbarius*	-	Додаток II	Appendix II	Додаток II	-	-	LC	LC
273	Підуст	*Chondrostoma nasus*	-	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
274	Пірникоза велика	*Podiceps cristatus*	-	Додаток III	-	Додаток II	-	-	LC	LC
275	Пірникоза мала	*Podiceps ruficollis*	-	Додаток II	-	Додаток II	-	-	LC	LC
276	Пірникоза сірощока	*Podiceps grisegena*	-	Додаток II	-	Додаток II	Угода	-	LC	LC
277	Пірникоза червоношия	*Podiceps auritus*	-	Додаток II	-	Додаток II	Угода	-	VU	VU
278	Пірникоза чорношия	*Podiceps nigricollis*	-	Додаток II	-	Додаток II	-	-	LC	LC
279	Пісочник великий	*Charadrius hiaticula*	-	Додаток II	-	Додаток II	Угода	-	LC	LC
280	Пісочник малий	*Charadrius dubius*	-	Додаток II	-	Додаток II	Угода	-	LC	LC
281	Плавунець широкий	*Dytiscus latissimus*	Недостатньо відомий	Додаток II	-	-	-	-	VU	VU
282	Платидракій жовтуватоногий	*Platydracus fulvipes*	-	-	-	-	-	-	-	NE
283	Платидракій скритножил	*Platydracus latebricola*	-	-	-	-	-	-	-	NE
284	Плиска біла	*Motacilla alba*	-	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
285	Плиска жовта	*Motacilla flava*	-	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
286	Плиска жовтоголова	*Motacilla citreola*	-	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
287	Побережник білий	*Calidris alba*	-	Додаток II	-	Додаток II	Угода	-	LC	LC
288	Побережник малий	*Calidris minuta*	-	Додаток II	-	Додаток II	Угода	-	LC	LC
289	Побережник червоногрудий	*Calidris ferruginea*	-	Додаток II	-	Додаток II	Угода	-	LC	LC

290	Побережник чорногрудий	*Calidris alpina*	-	Додаток II	-	Додаток II	Угода	-	LC	LC
291	Повзик	*Sitta europaea*	-	Додаток II	-	-	-	-	LC	LC
292	Погонич звичайний	*Porzana porzana*	-	Додаток II	-	Додаток II	Угода	-	LC	LC
293	Погонич малий	*Porzana parva*	-	Додаток II	-	Додаток II	Угода	-	LC	LC
294	Погонич-крихітка	*Porzana pusilla*	-	Додаток II	-	Додаток II	Угода	-	LC	LC
295	Подорожник лапландський	*Calcarius lapponicus*	-	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
296	Поліксена	*Zerynthia polyxena*	Вразливий	-	-	-	-	-	LC	LC
297	Попелюх	*Aythya ferina*	-	Додаток III	-	Додаток II	Угода	-	VU	VU
298	Посмітюха	*Galerida cristata*	-	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
299	Припутень	*Columba palumbus*	-	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
300	Просянка	*Emberiza calandra*	-	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
301	Псарус черевастий	*Psarus abdominalis*	Зникаючий	-	-	-	-	-	-	NE
302	Пуночка	*Plectrophenax nivalis*	-	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
303	Радзівальва дезуета	*Rasivalva desueta*	-	-	-	-	-	-	-	NE
304	Рахкавка (квакша звичайна)	*Hyla arborea*	-	Додаток II	-	-	-	-	LC	LC
305	Ремез	*Remiz pendulinus*	-	Додаток II	-	-	-	-	LC	LC
306	Рибалочка	*Alcedo atthis*	-	Додаток II	-	-	-	-	LC	LC
307	Рибець звичайний	*Vimba vimba*	-	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
308	Рогач синій	*Platycerus caraboides*	-	-	-	-	-	-	-	NE
309	Ропуха звичайна	*Bufo bufo*	-	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
310	Ропуха зелена	*Bufotes viridis*	-	Додаток II	-	-	-	-	LC	LC
311	Сапіга-полохрум	*Polochrum repandum*	Рідкісний	-	-	-	-	-	-	NE
312	Сапіга-полохрум (Повт.)	*Sapiga polochrum*	Рідкісний	-	-	-	-	-	-	NE
313	Сапсан	*Falco peregrinus*	Рідкісний	Додаток II	Appendix I	Додаток II	-	-	LC	LC
314	Сатир залізний	*Hipparchia statilinus*	Рідкісний	-	-	-	-	-	NT	LC
315	Сатурнія велика	*Saturnia pyri*	Вразливий	-	-	-	-	-	-	NE
316	Сатурнія Руда	*Aglia tau*	Рідкісний	-	-	-	-	-	-	NE
317	Свищ	*Anas penelope*	-	Додаток III	-	Додаток II	Угода	-	LC	LC
318	Серпокрилець чорний	*Apus apus*	-	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
319	Сивка звичайна	*Pluvialis apricaria*	-	Додаток III	-	Додаток II	Угода	-	LC	LC
320	Сивка морська	*Pluvialis squatarola*	-	Додаток III	-	Додаток II	Угода	-	LC	LC
321	Синець	*Ballerus ballerus*	-	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
322	Синиця блакитна	*Parus caeruleus*	-	Додаток II	-	-	-	-	LC	LC
323	Синиця велика	*Parus major*	-	Додаток II	-	-	-	-	LC	LC
324	Синиця довгохвоста	*Aegithalos caudatus*	-	Додаток II	-	-	-	-	LC	LC
325	Синиця чорна	*Parus ater*	-	Додаток II	-	-	-	-	LC	LC
326	Синиця чубата	*Parus cristatus*	-	Додаток II	-	-	-	-	LC	LC

327	Синьошийка	*Luscinia svecica*	-	Додаток II	-	Додаток II	-	-	LC	LC
328	Сич хатній	*Athene noctua*	-	Додаток II	Appendix II	-	-	-	LC	LC
329	Сіобла бальзамінова	*Siobla sturmi*	Рідкісний	-	-	-	-	-	-	NE
330	Сколія односмугова	*Scolia fallax*	Вразливий	-	-	-	-	-	-	NE
331	Сколія-гігант	*Megascolia maculata*	Неоцінений	-	-	-	-	-	-	NE
332	Скопа	*Pandion haliaetus*	Зникаючий	Додаток II	Appendix II	Додаток II	-	-	LC	LC
333	Сліпак подільський	*Spalax zemni*	Недостатньо відомий	Додаток II	-	-	-	-	VU	VU
334	Слуква	*Scolopax rusticola*	-	Додаток III	-	Додаток II	-	-	LC	LC
335	Снігур	*Pyrrhula pyrrhula*	-	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
336	Сова вухата	*Asio otus*	-	Додаток II	Appendix II	-	-	-	LC	LC
337	Сова сіра	*Strix aluco*	-	Додаток II	Appendix II	-	-	-	LC	LC
338	Совка розкішна	*Staurophora celsia*	Рідкісний	-	-	-	-	-	-	NE
339	Совка сокиркова	*Periphanes delphinii*	Вразливий	-	-	-	-	-	-	NE
340	Совка-липайниця	*Diphtera alpium*	-	-	-	-	-	-	-	NE
341	Соловейко східний	*Luscinia luscinia*	-	Додаток II	-	Додаток II	-	-	LC	LC
342	Сом звичайний	*Silurus glanis*	-	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
343	Сорокопуд сірий	*Lanius excubitor*	Рідкісний	Додаток II	-	-	-	-	LC	LC
344	Сорокопуд терновий	*Lanius collurio*	-	Додаток II	-	-	-	-	LC	LC
345	Сорокопуд чорнолобий	*Lanius minor*	-	Додаток II	-	-	-	-	LC	LC
346	Стафілін волохатий	*Emus hirtus*	Рідкісний	-	-	-	-	-	-	NE
347	Стафілін довгоопушений	*Staphylinus caesareus*	-	-	-	-	-	-	-	NE
348	Стрічкарка тополева	*Limenitis populi*	Вразливий	-	-	-	-	-	-	NE
349	Сфекс рудуватий	*Sphex funerarius*	Неоцінений	-	-	-	-	-	-	NE
350	Тасгій чорнуватий	*Tasgius melanarius*	-	-	-	-	-	-	-	NE
351	Тонкочеревець південний	*Sympetrum meridionale*	-	-	-	-	-	-	LC	LC
352	Тонкочеревець Фонсколомба	*Sympetrum fonscolombei*	-	-	-	-	-	-	LC	LC
353	Тонкочеревець чорний	*Sympetrum danae*	-	-	-	-	-	-	LC	LC
354	Трав'янка лучна	*Saxicola rubetra*	-	Додаток II	-	-	-	-	LC	LC
355	Трав'янка чорноголова	*Saxicola torquata*	-	Додаток II	-	-	-	-	LC	LC
356	Тритон гребінчастий	*Triturus cristatus*	Вразливий	Додаток II	-	-	-	-	LC	LC
357	Тритон звичайний	*Lissotriton vulgaris*	-	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
358	Тхір лісовий	*Mustela putorius*	Неоцінений	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
359	Хом'як звичайний	*Cricetus cricetus*	Неоцінений	Додаток II	-	-	-	-	CR	CR
360	Чайка	*Vanellus vanellus*	-	Додаток III	-	Додаток II	Угода	-	VU	NT
361	Чапля руда	*Ardea purpurea*	-	Додаток II	-	Додаток II	Угода	-	LC	LC
362	Чапля сіра	*Ardea cinerea*	-	Додаток	-	-	-	-	LC	LC

				III						
363	Часничниця звичайна	*Pelobates fuscus*	-	Додаток II	-	-	-	-	LC	LC
364	Чепура велика	*Ardea alba*	-	Додаток II	-	Додаток II	-	-	LC	LC
365	Черепаха болотна	*Emys orbicularis*	-	Додаток II	-	-	-	-	NT	NT
366	Чернь білоока	*Aythya nyroca*	Вразливий	Додаток III	-	Додаток I/II	Угода	-	VU	NT
367	Чернь чубата	*Aythya fuligula*	-	Додаток III	-	Додаток II	Угода	-	LC	LC
368	Чехоня	*Pelecus cultratus*	-	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
369	Чечевиця	*Carpodacus erythrinus*	-	Додаток II	-	-	-	-	LC	LC
370	Чиж	*Spinus spinus*	-	Додаток II	-	-	-	-	LC	LC
371	Чикотень	*Turdus pilaris*	-	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
372	Чирянка велика	*Anas querquedula*	-	Додаток III	-	Додаток II	Угода	-	VU	LC
373	Чирянка мала	*Anas crecca*	-	Додаток III	-	Додаток II	Угода	-	LC	LC
374	Шилохвіст	*Anas acuta*	-	Додаток III	-	Додаток II	Угода	-	LC	LC
375	Широковух європейський	*Barbastella barbastellus*	Зникаючий	Додаток II	-	Додаток II	-	Угода	VU	NT
376	Широконіска	*Anas clypeata*	-	Додаток III	-	Додаток II	Угода	-	LC	LC
377	Шишкар ялиновий	*Loxia curvirostra*	-	Додаток II	-	-	-	-	LC	LC
378	Шуліка чорний	*Milvus migrans*	Вразливий	Додаток II	Appendix II	Додаток II	-	-	LC	LC
379	Щеврик лісовий	*Anthus trivialis*	-	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
380	Щеврик польовий	*Anthus campestris*	-	Додаток II	-	-	-	-	LC	LC
381	Щедрик	*Serinus serinus*	-	Додаток II	-	-	-	-	LC	LC
382	Щиглик	*Carduelis carduelis*	-	Додаток II	-	-	-	-	LC	LC
383	Щипавка звичайна	*Cobitis taenia*	-	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
384	Ялець звичайний	*Leuciscus leuciscus*	-	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
385	Янус червононогий	*Janus femoratus*	Вразливий	-	-	-	-	-	-	NE
386	Яструб великий	*Accipiter gentilis*	-	Додаток II	Appendix II	-	-	-	LC	LC
387	Яструб малий	*Accipiter nisus*	-	Додаток II	Appendix II	-	-	-	LC	LC
388	Ящірка живородна	*Zootoca vivipara*	-	Додаток III	-	-	-	-	LC	LC
389	Ящірка зелена	*Lacerta viridis*	Вразливий	Додаток II	-	-	-	-	LC	LC
390	Ящірка прудка	*Lacerta agilis*	-	Додаток II	-	-	-	-	LC	LC

Примітки:

Світовий стандарт оцінки ризику зникнення видів. Категорії:

LC – найменший ризик;

NT – близький до загрозливого;

VU – вразливий;

EN – під загрозою;

CR – на межі зникнення;

DD – недостатньо даних;

NE – не оцінювався.

Таблиця 41

Інформація про чужорідні види тварин

Назва виду (українська і латинська (наукова))	Результати досліджень, заходи контролю чисельності
1	2
Пелющниця велика *Brephulopsis cylindrica (Menke, 1828)*	Місцями у невеликій кількості на сухих відкритих ділянках з трав'яною рослинністю, суттєвої шкоди не приносить
Лищак кавказький *Oxychilus translucidus (Mortillet, 1854)*	Переважно у підземних приміщеннях, шкоди не приносить
Слимак великий *Limax maximus Linnaeus, 1758*	Помірний шкідник, по всьому місту, за потреби доцільно застосовувати молюскоциди
Слимак підвальний *Limacus flavus (Linnaeus, 1758)*	Переважно у підземних приміщеннях, суттєвої шкоди не приносить
Слимак плямистий *Limacus maculatus (Kaleniczenko, 1851)*	Переважно у підземних приміщеннях, суттєвої шкоди не приносить
Слимак польовий кавказький, *Deroceras caucasicum (Simroth, 1901)*	Шкідник господарства, чисельність місцями велика, потрібно застосовувати молюскоциди
Слимак польовий чорноголовий *Krynickillus melanocephalus Kaleniczenko, 1851*	Шкідник господарства, чисельність місцями велика, потрібно застосовувати молюскоциди
Хробалюк звичайний *Boettgerilla pallens Simroth, 1912*	Місцями у невеликій кількості у парках, напівпідземний слимак, суттєвої шкоди не приносить
Слимак оманливий, *Arion distinctus Mabille, 1868*	Місцями у невеликій кількості в парках, потенційно помірний шкідник, за потреби доцільно застосовувати молюскоциди
Слимак іспанський *Arion vulgaris Moquin-Tandon, 1855*	Надзвичайно шкідливий для господарства слимак, чисельність катастрофічно зростає щороку з моменту виявлення у Києві в 2013 році, ефективних засобів боротьби немає (застосовування молюскоцидів малоефективно)
Равлик південний *Helix albescens Rossmässler, 1839*	Місцями у невеликій кількості на сухих відкритих ділянках з трав'яною рослинністю, суттєвої шкоди не приносить
Пустирниця звичайна *Xerolenta obvia (Menke, 1828)*	Місцями у невеликій кількості на сухих відкритих ділянках з трав'яною рослинністю, суттєвої шкоди не приносить
Мухоловка звичайна, або скутигера хатня *Scutigera coleoptrata (Linnaeus, 1758)*	По всьому місту у підвальних приміщеннях, шкоди не приносить, контролює чисельність шкідливих комах
Карась сріблястий *Carassius gibelio*	Промисловий вид, заходи контролю чисельності не проводяться
Амур білий *Ctenopharyngodon idella*	Промисловий вид, заходи контролю чисельності не проводяться, самостійно не відтворюється
Товстолобик білий *Hypophthalmichthys molitrix*	Промисловий вид, заходи контролю чисельності не проводяться, самостійно не відтворюється
Товстолобик строкатий *Hypophthalmichthys nobilis*	Промисловий вид, заходи контролю чисельності не проводяться, самостійно не відтворюється
Чебачок амурський *Pseudorasbora parva*	Не проводяться заходи контролю чисельності
Гупі *Poecilia reticulata*	Локально поширений теплолюбний вид, заходи контролю чисельності не проводяться
Сонячний окунь звичайний *Lepomis gibbosus*	Не проводяться заходи контролю чисельності
Ротань-головешка *Perccottus glenii*	Не проводяться заходи контролю чисельності
Червоновуха черепаха *Trachemys scripta*	Чисельність збільшується, заходи не розроблені
Нутрія	Спеціальних досліджень не проводилося

Myocastor coypus	
Ондатра *Ondatra zibethicus*	Спеціальних досліджень не проводилося
Норка американська *Neovison vison*	Спеціальних досліджень не проводилося
Собака єнотоподібний *Nyctereutus procynoides*	Спеціальних досліджень не проводилося
Пацюк сірий *Rattus norvegicus*	Спеціальних досліджень не проводилося
Миша хатня *Mus musculus*	Спеціальних досліджень не проводилося
В'юрок європейський *Serinus serinus*	Надана інформація знахідок в'юрка європейського в Україні протягом сторіччя. Зроблена карта поширення виду в Україні, в тому числі у Києві. Боротьби з поширенням не потребує.

Таблиця 42

Кількість виявлених фактів браконьєрства

Роки	Виявлено фактів браконьєрства, од.
1	2
2025	48
2024	59
2023	30
2022	34

Таблиця 43

Перелік природоохоронних заходів і наукових досліджень щодо стану дикої фауни і заходів, вжитих щодо охорони тваринного світу, у тому числі на виконання вимог міжнародних договорів України у галузі дикої фауни та рішень її керівних органів

Назва, терміни та місце проведення дослідження або заходу	Обсяг фінансування	Виконавець/ виконавці	Основні досягнуті результати, наявні публікації (якщо результати розміщено в Інтернеті, вказується посилання)
1	2	3	4
Дослідження щодо стану популяцій диких тварин			
Досліджено угруповання птахів насаджень Parthenocissus inserta (A. Kern.) Fritsch., 1922 в лісах та культурфітоценозах Києва	В межах виконання відомчої тематики НДР	Шупова Т. В.	Виявлено список видів птахів консортів *Parthenocissus inserta* (A. Kern.) Fritsch., проведено розподіл консортів за концентрами та за типами (трофічні, топічні). Результати викладені: Gaychenko V., Shupova T., Illienko V. 2023. Birds' consortium ties with Parthenocissus inserta (A. Kern.) Fritsch., 1922 on the example of forest parks and city phytocenoses in Kyiv city (Ukraine). Ekológia (Bratislava), 42(4), p. 362- 370. DOI:10.2478/eko-2023-0041

2.8. Природно-заповідний фонд

Законом України «Про основні засади (стратегія) державної екологічної політики України на період до 2030 року» метою державної екологічної політики визначено досягнення доброго стану довкілля шляхом запровадження екосистемного підходу до всіх напрямів соціально-економічного розвитку України з метою забезпечення конституційного права кожного громадянина України на чисте та безпечне довкілля, впровадження збалансованого природокористування і збереження та відновлення природних екосистем.

В аспекті формування та розвитку природно-заповідної мережі показниками сталого розвитку є: загальна площа природно-заповідних територій в абсолютній та відносній («відсоток заповідності») кількості, що складає екологічний каркас держави. Частка земель природно-заповідного фонду в Україні є недостатньою і залишається значно меншою, ніж у більшості держав – членів Європейського Союзу, де частка таких земель становить у середньому 21 відсоток площі держав – членів Європейського Союзу.

Разом з тим, у розвитку територій та об'єктів природно-заповідного фонду України загалом відіграє важливу роль природно-заповідний фонд міста Києва. Фактична площа територій і об'єктів міста Києва складає 21774,31 га (станом на 01.01.2025), що складає 0,53 % від загальнодержавної площі територій та об'єктів природно-заповідного фонду та 26,1 % від загальної площі м. Києва. Фактична площа територій та об`єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного значення складає 54,69 %, а площа територій і об'єктів місцевого значення – 45,31 % від загальної площі природно-заповідного фонду м. Києва.

Відмінності соціально-економічного розвитку регіонів України зумовлюють нерівномірне техногенне навантаження на навколишнє природне середовище. Передбачається, що положення Основних засад (стратегії) державної екологічної політики України на період до 2030 року і розроблені на її основі та з урахуванням завдань Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 06.08.2014 № 385, національні плани дій будуть інтегровані в регіональні програми соціально-економічного розвитку та деталізовані на рівні регіональних планів дій з охорони навколишнього природного середовища Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва і Севастополя, на основі яких будуть розроблені місцеві плани дій з охорони навколишнього природного середовища, підготовлені на рівні територіальних громад, міських, сільських та селищних рад.

Державною стратегією регіонального розвитку на період до 2020 року питома вага площі природно-заповідного фонду для м. Києва в 2020 році була визначена на рівні 21 %. При цьому, на момент затвердження цієї Стратегії площа територій та об'єктів природно-заповідного фонду міста Києва становила 17320,6742 га, тобто – 20,7 % від площі міста. Станом на 01.01.2025 цей показник становить 26,1 %.

Зростання показника питомої ваги площі природно-заповідного фонду для м. Києва відбулося внаслідок прийняття упродовж 2016 – 2023 років Київською міською радою рішень про створення і оголошення територій та об'єктів природно-

заповідного фонду місцевого значення, за рахунок чого загальна фактична площа територій природно-заповідного фонду зросла на 4, 45 тис. га.

Таблиця 44

Динаміка структури природно-заповідного фонду м. Києва

Категорії територій та об'єктів ПЗФ	На 01.01.2024 (поточний рік)		На 01.01.2025 (поточний рік)		На 01.01.2026 (поточний рік)	
	Кількість, шт.	Площа, га	Кількість, шт.	Площа, га	Кількість, шт	Площа, га
1	2	3	4	5	6	7
Природні заповідники	-	-	-	-	-	-
Біосферні заповідники	-	-	-	-	-	-
Національні природні парки	1	10988,14	1	10988,14	1	10988,14
Регіональні ландшафтні парки	4	1493,26	4	1493,26	4	1493,26
Заказники загальнодержавного значення	1	1110,20	1	1110,20	1	1110,20
Заказники місцевого значення	42	9853,55	42	9853,55	42	9853,55
Пам'ятки природи загальнодержавного значення	1	30,00	1	30,00	1	30,00
Пам'ятки природи місцевого значення	164	301,79	164	301,79	164	303,32
Заповідні урочища	-	-	-	-	-	-
Ботанічні сади загальнодержавного значення	3	205,70	3	205,70	3	205,70
Ботанічні сади місцевого значення					-	-
Дендрологічні парки загальнодержавного значення	1	6,50	1	6,50	1	6,50
Дендрологічні парки місцевого значення	1	13,70	1	13,70	1	13,70
Зоологічні парки загальнодержавного значення	1	39,50	1	39,50	1	39,50
Зоологічні парки місцевого значення	-	-	-	-	-	-
Парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення	9	1946,50	9	1946,50	9	1946,50
Парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення	14	208,58	14	208,58	14	208,58
РАЗОМ:	**242**	**26197,42**	**242**	**26197,42**	**242**	**26198,95**
в тому числі:						

загальнодержавного значення	17	14326,54	17	14326,54	17	14326,54
місцевого значення	225	11870,88	225	11870,88	225	11872,41
Фактична площа ПЗФ		21774,31		21774,31		21775,84
% фактичної площі ПЗФ від площі адміністративно-територіальної одиниці		26,1		26,06		26,06

Таблиця 45

Перелік об'єктів природно-заповідного фонду, території яких входять до складу територій інших об'єктів природно-заповідного фонду у місті Києві станом на 01.01.2026

Категорія, значення та назва об'єкту ПЗФ, до складу території якого входять інші об'єкти ПЗФ	Перелік об'єктів ПЗФ, території яких входять до складу території іншого об'єкту ПЗФ	
	Категорія, значення, назва, тип	Площа, га
1	2	3
1. Національний природний парк «Голосіївський»	1. Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення «Голосіївський парк ім. М. Рильського»	140,9
	2. Пам'ятка природи місцевого значення «Віковий дуб», вул. Кащенка	-
	3. Пам'ятка природи місцевого значення «Голосіївські метасеквойї»	-
	4. Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення «Пуща-Водицький лісопарк»	360,0
	5. Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення «Святошинський лісопарк»	244,0
	6. Пам'ятка природи загальнодержавного значення «Романівське болото»	30,0
	7. Загальнозоологічний заказник місцевого значення «Річка Любка»	163,0
	8. Ландшафтний заказник місцевого значення «Пуща-Водиця»	563,2
	9. Ботанічний заказник місцевого значення «Дачне урочище»	6,0

Категорія, значення та назва об'єкту ПЗФ, до складу території якого входять інші об'єкти ПЗФ	Перелік об'єктів ПЗФ, території яких входять до складу території іншого об'єкту ПЗФ	
	Категорія, значення, назва, тип	Площа, га
1	2	3
	10. Пам'ятка природи місцевого значення «Вікові дерева дуба»	0,4
	11. Пам'ятка природи місцевого значення «Колекція лісовода Вінтера С.В.»	0,3
	12. Ботанічний заказник загальнодержавного значення «Лісники»	1110,2
	13. Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення «Голосіївський ліс»	780,0
	14. Пам'ятка природи місцевого значення «Квіткова»	11,4
	15. Пам'ятка природи місцевого значення «Святе цілюще джерело»	–
	16. Пам'ятка природи місцевого значення «Самбурські дуби»	–
	17. Пам'ятка природи місцевого значення «Дуби - Голосіївські велетні»	–
	18. Пам'ятка природи місцевого значення «Дуб Петра Могили»	–
	19. Пам'ятка природи місцевого значення «Дуби Слави»	–
	20. Пам'ятка природи місцевого значення «Дуби Рильського»	–
	21. Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Зозулин яр»	0,5
	22. Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Гронянка»	0,5
Разом в межах національного природного парку «Голосіївський»	22	3410,4
2. Регіональний ландшафтний парк «Смородинський» місцевого значення	1. Комплексна пам'ятка природи місцевого значення «Реп'яхів яр»	11,6
Разом в межах регіонального ландшафтного парку місцевого значення «Смородинський»	1	11,6

Категорія, значення та назва об'єкту ПЗФ, до складу території якого входять інші об'єкти ПЗФ	Перелік об'єктів ПЗФ, території яких входять до складу території іншого об'єкту ПЗФ	
	Категорія, значення, назва, тип	Площа, га
1	2	3
3. Регіональний ландшафтний парк місцевого значення «Дніпровські острови»	1. Ландшафтний заказник місцевого значення «Муромець-Лопуховате»	187,0
	2. Загальнозоологічний заказник місцевого значення Урочище «Бобровня»	4,0
	3. Загальнозоологічний заказник місцевого значення Гирлова система р. Віта, острови Ольгин та Козачий	393,0
	4. Ландшафтний заказник місцевого значення «Затока Наталка»	6,5
	5. Ландшафтний заказник місцевого значення «Труханів острів»	16,6
Разом в межах регіонального ландшафтного парку місцевого значення «Дніпровські острови»	5	607, 1
4. Регіональний ландшафтний парк місцевого значення «Партизанської слави»	1. Ландшафтний заказник місцевого значення «Червонохуторські озера»	12,0
Разом в межах регіонального ландшафтного парку місцевого значення «Партизанської слави»	1	12,0
5. Ландшафтний заказник місцевого значення «Острів Жуків»	1. Ландшафтний заказник місцевого значення На лівому березі оз. Конча	80,0
	2. Ландшафтний заказник місцевого значення «Конча-Заспа»	303,0
Разом в межах ландшафтного заказника місцевого значення «Острів Жуків»	2	383,0
ВСЬОГО	**31**	**4424,1**

Таблиця 46

Перелік територій та об’єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного та місцевого значення, розташованих у місті Києві станом на 01.01.2026

№ п/п	Назва об'єкта	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об`єкта ПЗФ (район, сільрада, територіальна громада, село, лісгосп, лісництво, квартали та виділи)	Назва підприємства, організації, установи – землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об`єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об`єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
ТЕРИТОРІЇ ТА ОБ`ЄКТИ ПЗФ ЗАГАЛЬНОДЕРЖАВНОГО ЗНАЧЕННЯ								
Національний природний парк "Голосіївський"								
1	НПП «Голосіївський»	-	1888,18	Голосіївський р-н	Адміністрація НПП "Голосіївський"	Указ Президента України від 27.08.2007 № 794/2007 "Про створення національного природного парку "Голосіївський" (в редакції Указу Президента України від 30.10.2008 № 976/2008 "Про деякі питання національного природного парку "Голосіївський" та парку - пам'ятки садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення "Голосіївський ліс")	–	–
		-	2397,32	Голосіївський р-н, Конча-заспівське л-во : кв.2, 3, 5,7-9,11-14,17-19,21,23-25,28,29,43; Голосіївське л-во.: кв. 1-28	КП "ЛПГ «Конча-заспа"		–	–
		-	6462,62	Святошинський р-н, Святошинське л-во: кв.1-101,109-112,115-123,125-139; Київське л-во: кв.7,12,13,18-22,26-31,35-44,46-57,60-72,74-85,87-93,99-105,110-122; Оболонський р-н, Київське л-во: кв.1-6,8-11,14-17,23-25,32-34,45,58,59,73; Пуща-Водицьке л-во: кв.13,14,15,27-29,46,47,64,77,82,91,94,107-111.	КП "Святошинське ЛПГ"		–	–

		-	125,14	Проспект Голосіївський, 87 (стара назва - Просп. 40-річчя Жовтня)	КП УЗН Голосіївського р-ну П-П С-П МЗЗ "Голосіївський парк ім. М. Рильського"	Рішення КМР від 26 січня 2012 року № 69/7406 "Про надання земельних ділянок Національному природному парку "Голосіївський" для експлуатації та обслуговування Національного природного парку "Голосіївський" у Голосіївському районі м. Києва" Указ Президента України №446/2014 від 01.05.2014 "Про зміну меж національного природного парку "Голосіївський"	–	–
		-	9,60	Поряд з просп. Науки,46	КП УЗН Голосіївського р-ну		–	–
		-	90,28	Голосіївський р-н	Інститут еволюційної екології НАН України Урочище "Теремки"		–	–
		-	15,00	Голосіївський р-н	Національний аграрний університет		–	–
Разом:			**10988,14**					
Заказники								
1	Лісники (в складі НПП "Голосіївський")	ботанічний	1110,20	НПП "Голосіївський" (колишня територія ЛПГ "Конча-Заспа", Конча-Заспівське лісництво, кв.2,3,5,7,9,11,12,13,14,17-18,19,21,23-25,28,29	НПП "Голосіївський"	Постанова Ради Міністрів УРСР від 25.08.89 № 223	–	–
Разом:			**1110,20**					
Пам'ятки природи								
1	Романівське болото (в складі НПП "Голосіївський")	ботанічна	30,00	Святошинське ЛПГ, Святошинське лісництво, кв. 1	КП "Святошинське ЛПГ"	Постанова Ради Міністрів УРСР від 26.03.79 № 143	–	–
	Разом:		**30,00**					

Ботанічні сади								
1	Національний ботанічний сад ім. М. М. Гришка НАН України	-	130,20	вул. Садово-Ботанічна, 1 (стара назва - вул. Тимірязєвська)	ЦБС ім. Гришка НАНУ	**Постанова Ради Міністрів УРСР від 22.07.83 № 311**	—	—
2	Ботанічний сад ім. акад. О.В. Фоміна	-	22,50	вул. Симона Петлюри, 1 (стара назва - вул. Комінтерну)	КНУ ім. Шевченка	**Постанова Ради Міністрів УРСР від 22.07.83 № 311**	—	—
3	Ботанічний сад Національного аграрного університету	-	53,00	вул. Героїв Оборони	НУБіП	Постанова Ради Міністрів УРСР від 13.02.89 № 53	—	—
Разом:			**205,70**					
Дендрологічні парки								
1	Сирецький	-	6,50	вул. Тираспільська, 43; агрофірма "Квіти України"	Агрофірма "Квіти України" (агрофірма "Троянда")	Постанова Ради Міністрів УРСР від 22.07.83 № 311	—	—
Разом:			**6,50**					
Зоопарки								
1	Київський	-	39,50	просп. Берестейський, 32 (просп. Перемоги)	Адміністрація Київського зоологічного парку	**Постанова Ради Міністрів УРСР від 22.07.83 № 311**	—	—
Разом:			**39,50**					
Парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва								

1	Володимирська гірка	-	16,90	Михайлівська площа	КП УЗН Шевченківського р-ну	Постанова Ради Міністрів УРСР від 29.01.1960 № 105 (втратила чинність) Постанова Ради Міністрів УРСР від 22.07.1983 №311 "Про класифікацію і мережу територій та об'єктів природно-заповідного фонду Українмької РСР" Рішення Київради від 17.02.94 №14	–	–
2	Маріїнський парк	-	14,60	вул. Грушевського	Центральний парк культури і відпочинку м. Києва	Постанова Ради Міністрів УРСР від 29.01.1960 № 105 (втратила чинність) Постанова Ради Міністрів УРСР від 22.07.1983 №311 "Про класифікацію і мережу територій та об'єктів природно-заповідного фонду Українмької РСР" Рішення Київради від 17.02.94 №14	–	–
3	Сирецький гай	-	194,00	вул. Стеценка, вул. Котовського, вул. Сирецька	КП УЗН Подільський та Шевченківський р-ни	Постанова колегії Держкомітету УРСР з охорони природи від 26.07.72 № 22	–	–

4	Нивки (східна частина)	-	46,10	просп. Берестейський (просп. Перемоги)	КП УЗН Шевченківського р-ну	Постанова колегії Держкомітету УРСР з охорони природи від 26.07.72 № 22	–	–
5	Феофанія	-	150,00	вул. Акад. Лебедєва (ДЗГ "Феофанія")	Інститут еволюційної екології НАН України	Постанова колегії Держкомітету УРСР з охорони природи від 26.07.72 № 22	–	–
6	Голосіївський парк ім. М. Т. Рильського (в складі НПП "Голосіївський")	-	140,90	проспект Голосіївський (просп. 40-річчя Жовтня)	КП УЗН Голосіївського р-ну	Постанова Ради Міністрів УРСР від 29.01.1960 № 105 (втратила чинність) Постанова Ради Міністрів УРСР від 22.07.1983 №311 "Про класифікацію і мережу територій та об'єктів природно-заповідного фонду Українмької РСР" Рішення Київради від 17.02.94 №14	–	–
7	Голосіївський ліс (в складі НПП "Голосіївський")	-	780,00	НПП "Голосіївський" (колишнє ЛПГ "Конча-Заспа", Голосіївське лісництво, кв. 1 – 28; Конча-Заспівське лісництво кв.1вид 1, кв.2 вид 53)	НПП "Голосіївський"	Постанова колегії Держкомітету УРСР з охорони природи від 26.07.72 № 22	–	–
8	Святошинський лісопарк (в складі НПП "Голосіївський")	-	244,00	Святошинське ЛПГ, Святошинське лісництво, кв. 122, 123, 131 - 136	КП "Святошинське ЛПГ"	Постанова колегії Держкомітету УРСР з охорони природи від 26.07.72 № 22	–	–

9	Пуща-Водицький лісопарк (в складі НПП "Голосіївський")	-	360,00	Святошинське ЛПГ, Пуща-Водицьке лісництво, кв. 77, 94, 107 - 111, 91, 27 - 29, 46, 47, 64, 13 - 16	КП "Святошинське ЛПГ"	Постанова колегії Держкомітету УРСР з охорони природи від 26.07.72 № 22 (зі змінами згідно Указу Президента України №1207/2000 від. 4.11.2000р.)	–	–
	Разом:		**1946,50**	в т.ч. 1524,9 га в складі НПП "Голосіївський"				
Всього ПЗФ загальнодержавного значення			**14326,54**	в т.ч. 2665,1 га в складі НПП "Голосіївський"				
Всього фактично ПЗФ загальнодержавного значення			**11661,44**					
ТЕРИТОРІЇ ТА ОБ'ЄКТИ ПЗФ МІСЦЕВОГО ЗНАЧЕННЯ								
Регіональні ландшафтні парки								
1	Урочище "Лиса гора"	-	137,10	вул. Саперно-Слобідська, вул. Лисогірська	Історико-архітектурна пам'ятка-музей "Київська фортеця"	Рішення Київської міської ради від 17.02.94 № 14	–	–
2	Партизанської слави	-	115,00	вул. Тростянецька	КП УЗН Дарницького р-ну	Рішення Київської міської ради від 17.02.94 № 14	–	–

3	Дніпровські острови (34 острови)	-	1214,99	Дніпровські острови, крім о.Труханів ГОЛОСІЇВСЬКИЙ р-н: 1. Острів Жуків - 70,01 га. 2. Острів Козачий з протокою - 154,30 га. 3. Острів Ольгин з протокою - 221,70 га. 4. острів Дикий - 129,75 га. 5. острів без назви - 9,19 га. 6. острів без назви - 0,31 га. 7. острів без назви - 0,23 га. 8. острів без назви - 0,51 га.9. острів без назви - 0,18 га. 10. острів без назви - 0,27 га. 11. острів без назви - 0,49 га. 12. острів без назви - 0,50 га. 13. острів без назви - 36,30 га. 14. острів без назви - 0,55 га. 15. острів без назви - 6,77 га. 16. острів без назви - 2,54 га. 17. острів без назви - 0,33 га. 18. острів без назви - 0,15 га. 19. острів без назви - 0,07 га. 20. острів без назви - 0,03 га. ДЕСНЯНСЬКИЙ р-н: 21. острів Муромець - 148,15 га. 22. острів Лопуховатий - 55,71га. 23. острів без назви - 0,12 га. 24. острів без назви - 17,43 га. ДНІПРОВСЬКИЙ р-н: 25. острів Долобецький - 128,00 га. 26. острів Гідропарк (малий) - 3,14 га. 27. острів Венеціанський - 187,50 га. 28. острів без назви - 18,0 га. ОБОЛОНСЬКИЙ р-н: 29. Острів Оболонський - 14,77 га. 30. острів без назви - 0,59 га. 31. острів без назви - 0,05 га. ПЕЧЕРСЬКИЙ р-н: 32. острів без назви - 4,66 га. 33. острів без назви - 1,64 га. 34. острів без назви - 1,05 га	КП "Плесо"	Рішення Київської міської ради від 23.12.2004 №878/2288	–	–
4	Смородинський	-	26,17	в межах Подільського узвозу, Смородинського узвозу та вулиці Нагірної в Шевченківському районі м. Києва	КП УЗН Шевченківського р-ну	Рішення Київської міської ради від 10.11.2016 № 355/1359	–	–
Разом:			**1493,26**					
Заказники								

1	Рибне урочище	ботанічний	4,00	Дарницьке ЛПГ, Дніпровське лісництво, кв.7 вид.11, кв.17 вид.25, кв.27 вид.25	КП "Дарницьке ЛПГ"	Спільне рішення виконкомів міської і обласної Рад народних депутатів від 10.04.78 № 522	–	–
2	Березовий гай	ботанічний	2,00	Дарницьке ЛПГ, Броварське лісництво, кв.71 вид. 13; кв. 72 вид. 11	КП "Дарницьке ЛПГ"	Спільне рішення виконкомів міської і обласної Рад народних депутатів від 10.04.78 № 523	–	–
3	Біла діброва	ботанічний	3,00	Дарницьке ЛПГ, Білодібровне лісництво, кв 40 виділ 2, кв. 41 вид. 1	КП "Дарницьке ЛПГ"	Спільне рішення виконкомів міської і обласної Рад народних депутатів від 10.04.78 № 524	–	–
4	Урочище "Межигірське" (в складі ландшафтного заказника "Золотий ліс")	лісовий	5,00	Святошинське ЛПГ, Межигірське лісництво, кв 2 виділ 22, кв 46 вид. 10	КП "Святошинське ЛПГ"	Спільне рішення виконкомів міської і обласної Рад народних депутатів від 10.04.78 № 525	–	–
5	Дачне урочище (в складі НПП "Голосіївський")	лісовий	6,00	НПП "Голосіївський" (колишнє ЛПГ "Конча-Заспа", Дачне лісництво: кв.23 вид 4; кв.27 вид 11,16; кв.30 вид.17; кв.31 вид 4,13))	НПП "Голосіївський"	Спільне рішення виконкомів міської і обласної Рад народних депутатів від 10.04.78 № 526	–	–

6	«Межигірсько - Пуща-Водицький»	лісовий	2139,20	Оболонський район,Межигірське л-во:кв. 3-10;11 (вид. 1-10; 13-15; 20;21;24;25;26;29;30;31), 13-22; 23 (вид. 1;2;4-8;10;13;14;16;18-20;27;28), 24 (вид. 1-4;6;7;10;11;14-17), 25;30-33;34 (вид. 1-5;8;9;11-21), 36 (вид. 1-3; 5;6;13;14), 51-58; 70-76; 88-91; 99-101; 107;112-114; 115 (вид. 1;3-7;11-19), 116 (вид. 1;2;8;22;23), 117 (вид. 1-3; 10-15), 118 (вид. 3;4;6;7). Пуща-Водицьке л-во: кв. 2;3;9-12;20-26;38-44;56-62;73-76;78;90.	КП "Святошинське ЛПГ"	Рішення Київської міської ради від 27.10.05 № 255/3716 (зі змінами згідно рішення КМР від 28.05.2009 №531/1587); рішення Київської міської ради від 10.11.2016 № 354/1358 "Про збільшення території лісового заказника місцевого значення "Межигірсько-Пуща-Водицький"	–	–
7	Озеро Вербне	іхтіологічно-ботанічний	31,00	Оболонь, вул. Приозерна	КП "Плесо"	Рішення Київської міської ради від 17.02.94 № 14	–	–
8	"Річка Любка" (в складі НПП "Голосіївський")	загально-зоологічний	163,00	Святошинське ЛПГ, Святошинське лісництво, кв. 2 - 4, 7 - 9	КП "Святошинське ЛПГ"	Рішення Київської міської ради від 17.02.94 № 15	–	–
9	Урочище "Бобровня" (4 га в складі РЛП "Дніпровські острови")	загально-зоологічний	32,00	Парк "Муромемць" (колишній "Дружби Народів"), о. Муромець	КП УЗН Деснянського р-ну	Рішення Київської міської ради від 02.12.99 № 147/649	–	–
10	Гирлова система р. Віта, островів Ольгин та Козачий (393 га в складі РЛП "Дніпровські острови")	загально-зоологічний	470,00	Острови Ольгин і Козачий, гирлова частина р. Віта	Колективне с/г підприємство "Хотівське"; землі запасу міста	Рішення Київської міської ради від 02.12.99 № 147/650	–	–
11	Острів Жуків (загальна площа - 1794,6 га) (в складі НПП "Голосіївський")	ландшафтний	1444,60	Заплавна частина Канівського водосховища від гирла р. Віта до південної межі м. Києва Конча-Заспівське лісництво: 123,4 га - кв.4 вид 3-6,8-10,13-16, кв.5 вид 1-21,23,24,36,37,44,56, кв.6 вид 10-13,16-26,30-35,38-40,44, кв.7 вид 22-32,36,37,40,44	ЛПГ "Конча-Заспа", колективне с/г підприємство "Хотівське"	Рішення Київської міської ради від 02.12.99 № 147/650	–	–

12	Ландшафтний заказник на лівому березі оз. Конча (в складі ЛЗ Острів Жуків)	ландшафтний	80,00	У межах ландшафтного заказника "Жуків острів" кв. 102	Київський держлісгосп	Розпорядження Київської міської державної адміністрації від 14.10.97 № 1628	–	–
13	"Пуща-Водиця" (в складі НПП "Голосіївський")	ландшафтний	563,20	Святошинське ЛПГ, Київське лісництво, кв. 2 - 6, 8 - 11, 14 - 16, 23 - 25, 32, 33, 45, 58, 59	КП "Святошинське ЛПГ"	Рішення Київської міської ради від 24.10.2002 № 96/256	–	–
14	"Муромець-Лопуховате" (187 га в складі РЛП "Дніпровські острови")	ландшафтний	217,00	Дарницьке ЛПГ, Дніпровське лісництво, кв. 59 - 64	КП "Дарницьке ЛПГ"	Рішення Київської міської ради від 24.10.2002 N 96/256	–	–
15	"Пляхова"	ландшафтний	100,00	Кв. кв. 20 (літ. 25 - 41), кв. 21 (літ. 13 - 22), кв. 22 (літ. 10 - 26), кв. 23 (літ. 10 - 18), кв. 24 (літ. 22, 25 - 27), кв. 25 (літ. 52 - 55), кв. 28 (літ. 4, 7 - 9, 24) Дніпровського лісництва Дарницького лісопаркового господарства	КП "Дарницьке ЛПГ"	Рішення Київської міської ради від 12.02.2004 № 22/1231	–	–
16	"Осокорківські луки"	ландшафтний	148,00	м. Київ, на південь від озера Тягле та вул. Колекторної у Дарницькому районі м. Києва. Код ділянки в міському земельному кадастрі: 90:015:0041;90:015:0042; 90:015:0043; 90:015:0044; 90:015:0045; 90:015:0046; 90:015:0048; 90:015:0049; 96:001:0005.	КП УЗН Дарницького р-ну	Рішення Київської міської ради від 11.04.2019 р. № 522/7178	–	–
17	"Урочище Бабин Яр"	ландшафтний	41,50	у Шевченківському та Подільському районах міста Києва 1. обл. код 85:082:0003, вул. Олени Теліги (Кирилівський лісопарк зі схилами біля дамби) площею - 5.9 га. 2. обл. код 85:089:0028, вул. Олени Теліги, площа - 5,6 га. 3. обл. код 91:005:0030, вул. Мельниченка, 48б, площа - 0,02 га. 4. обл. код 91:005:0035, площа - 16 га. 5. обл. код 91:005:0054, площа - 14 га.	КП УЗН Шевченківського та КП УЗН Подільського районів	Рішення Київської міської ради від 14.11.2019 р. № 236/7809	–	–

18	"Золотий ліс"	ландшафтний	2008,70	Межигірське лісництво (площа 856,8 га) квартали № 2, 26, 27, 28, 29, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 82, 83, 85, 86, 87, 94, 95, 96, 97, 98, 103, 104, 105, 106. Пуща-Водицьке лісництво (площа 1151,9 га) квартали № 1, 6, 7, 8, 17, 18, 19, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127	КП "Святошинське ЛПГ"	Рішення Київської міської ради від 06.02.2020 № 10/8180	—	—
19	"Червонохуторські озера" (в складі РЛП "Партизанська слава")	ландшафтний	12,00	Озера Велике, Блакитне і Рибальське з прибережено-захисною смугою на території регіонального ландшафтного парку "Партизанська Слава" в Дарницькому районі міста Києва	КП УЗН Дарницького р-ну	Рішення Київської міської ради від 06.02.2020 № 15/8185	—	—
20	"Затока Наталка" (6,5 га в складі РЛП "Дніпровські острови")	ландшафтний	85,50	територія Оболонського району міста Києва "Номер у міському земельному кадастрі: 78:215:0014; 78:215:0015; 78:215:0016; 78:215:0022."	КП "Плесо" (84 га), 1,5 га землі не надані у власність чи користування	Рішення Київської міської ради від 27.02.2020 р. № 148/8318	—	—
21	"Озеро Редькіне"	ландшафтний	74,20	територія Оболонського району міста Києва 1. вул. Богатирська (78:317:0001) площа 56,7 га. 2. Оболонський район (78:317:0025; 78:317:0026; 78:317:0027; 78:317:0030; 78:320:0013) площа 17,5	КП "Плесо" (56,7 га), 17,5 га землі не надані у власність чи користування	Рішення Київської міської ради від 27.02.2020 р. № 149/8319	—	—

22	**"Троєщинські луки"**	**ландшафтний**	381,80	**території Деснянського району міста Києва** **Номер у міському земельному кадастрі:** **62:211:0057; 62:211:0043; 62:211:0006; 62:211:0036; 62:211:0044; 62:211:0152; 62:211:050; 62:211:048; 62:211:0074; 62:211:0047; 62:211:0049; 62:211:0045; 62:211:0046; 62:211:0018 62:211:0058; 62:211:0076; 62:211:0092; 62:211:0080; 62:212:0093; 62:212:0094; 62:212:0099; 62:212:0008; 62:212:0097; 62:212:0020; 62:212:0021; 62:212:0098; 62:213:0064; 62:213:0063; 62:213:0067; 62:213:0062; 62:213:0050; 62:213:0065**	**Благодійна організація "Благодійний фонд Дніпровського району м. Києва "Київський еколого-культурний центр"**	**Рішення Київської міської ради від 28.07.2020 р. № 92/9171**	**—**	**—**
23	"Багринова гора"	ландшафтний	16,80	**території Голосіївського району м. Києва** **Номер у міському земельному кадастрі:** **82:414:0399;** **82:414:0427;** **82:414:0323; 82:414:0101**	**Благодійна організація "Благодійний фонд Дніпровського району м. Києва "Київський еколого-культурний центр"**	**Рішення Київської міської ради від 28.07.2020 р. № 94/9173**	**—**	**—**
24	"Урочище Церковщина"	ландшафтний	130,00	**Голосіївський район м. Києва** **Номер у міському земельному кадастрі:** **79:128:0000**	**Благодійна організація "Благодійний фонд Дніпровського району м. Києва "Київський еколого-культурний центр"**	**Рішення Київської міської ради від 28.07.2020 № 95/9174**	**—**	**—**

25	«Деснянські луки»	ландшафтний	314,10	території Деснянського району міста Києва 1. 62:201:0019 площа 30067,03 кв.м. за адресою: с. Троєщина (урочище Городище). 2. 62:201:0095 площа 10892,18 кв.м. за адресою: між вул. Оноре де Бальзака та р. Десенка. 3. 62:201:0100 площа 18464,97 кв.м. за адресою: с. Троєщина (урочище Моложі). 4. 62:201:0102 площа 7665,08 кв.м. за адресою: с. Троєщина (урочище Моложі). 5. 62:201:0149 площа 165629,29 кв.м. за адресою: між вул. Оноре де Бальзака та р. Десенка. 6. 62:201:0174 площа 363454,59 кв.м. за адресою: між вул. Оноре де Бальзака та р. Десенка. 7. 62:201:0184 площа 16363,41 кв.м. 8. 62:201:0211 площа 683740,84 кв.м. за адресою: між вул. Оноре де Бальзака та р. Десенка. 9. 62:201:0212 площа 431,32 кв.м. 10. 62:201:0214 площа 4993,92 кв.м. 11. 62:201:0215 площа 1102,38 кв.м. 12. 62:201:0216 площа 518,08 кв.м. 13. 62:201:0217 площа 687,34 кв.м. 14. 62:201:0218 площа 27300,52 кв.м. 15. 62:202:0031 площа 1217,64 кв.м. 16. 62:202:0033 площа 10337,01 кв.м. 17. 62:202:0036 площа 94753,77 кв.м. 18. 62:202:0037 площа 893802,84 кв.м. 19. 62:202:0038 площа 189312,9 кв.м. 20. 62:202:0040 площа 125352,65 кв.м. 21. 62:202:0102 площа 494444,51 кв.м. 22. 62:202:0103 площа 130,54 кв.м. 23. 62:202:0117 площа 11114,52 кв.м. за адресою: вул. Деснянська, 48. 24. 62:202:0215 площа 960,9 кв.м.ЗАГАЛЬНА ПЛОЩА - 3141369,82 кв.м.	Благодійна організація "Благодійний фонд Дніпровського району м. Києва "Київський еколого-культурний центр"	Рішення Київської міської ради від 28.07.2020 р. № 97/9176 згідно рішення 314,136982 га	–	–
26	"Радунка"	ландшафтний	27,88	вул. Марка Черемшини, відрізок від залізниці Дарниця-Петрівка до вул. Райдужної, вул. Райдужна, будівельний майданчик N 7 1) на вул. Марка Черемшини площею 887,68 кв. м (кадастровий номер 8 000 000 000:66:148:072); 2) на вул. Марка	КП УЗН Дніпровського р-ну	Рішення Київської міської ради від 20.12.2017 № 715/3722	–	–

				Черемшини N 17 площею 91481,72 кв. м (кадастровий номер 8 000 000 000:66:148:102); 3) відрізок від залізниці Дарниця-Петрівка до вул. Райдужної площею 19032,4 кв. м (кадастровий номер 8 000 000 000:66:148:123); 4) на вул. Марка Черемшини площею 9589,92 кв. м (кадастровий номер 8 000 000 000:66:148:131); 5) на вул. Марка Черемшини площею 1767,86 кв. м (кадастровий номер 8 000 000 000:66:148:132); 6) на вул. Райдужній площею 44348,82 кв. м (кадастровий номер 8 000 000 000:66:148:137); 7) на вул. Райдужній площею 32395,93 кв. м (кадастровий номер 8 000 000 000:66:148:138); 8) на вул. Марка Черемшини площею 1779,22 кв. м (кадастровий номер 8 000 000 000:66:148:152); 9) будівельний майданчик N 7 площею 3744,32 кв. м (кадастровий номер 8 000 000 000:66:148:001); 10) на вул. Марка Черемшини N 17 площею 57575,08 кв. м (кадастровий номер 8 000 000 000:66:148:201); 11) на вул. Райдужній площею 13833,87 кв. м (кадастровий номер 8 000 000 000:66:148:202); 12) на вул. Марка Черемшини площею 1487,41 кв. м (кадастровий номер 8 000 000 000:66:148:203); 13) на вул. Марка Черемшини площею 836,37 кв. м (кадастровий номер 8 000 000 000:66:148:204).				
27	Зелене озеро	ландшафтний	6,70	Подільський район, вул. Сирецька Код ділянки в міському земельному кадастрі: 85:242:0011, 85:242:0069	КП Київпастранс (КП "Плесо" доручено оформити ОЗ)	Рішення Київської міської ради від 15.11.2018 № 44/6095	–	–

28	Труханів острів (в т.ч. 16,611422 га в складі РЛП Дніпровські острови)	ландшафтний	27,45	Дніпровський район 1. 66:318:001 (Квартал 66 (острів біля Московського мосту) площа 166114,22 кв.м. 2. 66:438:038 (озеро) площа 808,84 кв.м. 3. 66:438:044 (озеро) площа 1446,74 кв.м. 4. 66:438:046 (озеро) площа 3009,64 кв.м. 5. 66:438:068 (озеро) площа 2343,26 кв.м. 6. 66:438:069 (озеро) площа 14541,25 кв.м. 7. 66:438:070 (озеро) площа 11726,72 кв.м. 8. 66:438:071 (Озеро Бабине) площа 38890,42 кв.м. 9. 66:438:072 (озеро) площа 1086,68 кв.м. 10. 66:438:076 (озеро) площа 675,95 кв.м. 11. 66:438:078 (озеро) площа 1733,41 кв.м. 12. 66:438:079 (озеро) площа 200,29 кв.м. 13. 66:438:084 (озеро) площа 13970,08 кв.м. 14. 66:438:104 (озеро Бабине) площа 15185,64 кв.м. 15. 66:438:105 (озеро Бабине) площа 2763,61 кв.м. Загальна площа: 274496,75 кв.м.	КП "Дарницьке ЛПГ" (16,611422 га) КП "Плесо"	Рішення Київської міської ради від 16.05.2019 № 910/7566	–	–
29	Озеро Тягле	ландшафтний	137,00	Дарницький район Озеро Тягле з прибережною захисною смугою вздовж вулиці Колекторної в Дарницькому районі міста Києва	КП "Плесо"	Рішення Київської міської ради від 12.11.2019 № 40/7613	–	–
30	Яр Пролісок	ландшафтний	20,00	Голосіївський район, вулиця Академіка Тронька, на схилах київського лесового плато	Національний музей архітектури і побуту України	Рішення Київської міської ради від 06.02.2020 № 11/8181	–	–

31	"Конча-Заспа" (303 га в складі ЛЗ Острів Жуків)	ландшафтний	579,70	о. Жуків, південь Голосіївського району Код ділянки в міському земельному кадастрі: 90:333:0009, 90:333:0010, 90:332:0034, 90:332:0004, 90:332:0033, 90:332:0035, 90:332:0023, 90:332:0024, 90:336:0006, 90:336:0011, 90:336:0015, 90:336:0021, 90:336:0020, 90:336:0008, 90:336:0007, 90:336:0024, 90:36:0028,90:336:0022,90:336:0017,90:335:0024,90:335:0025, 90:335:0029, 90:335:0027, 90:335:0030, 90:335:0028,90:335:0031,90:335:0036,90:335:0008,90:335:0035,90:335:0006,90:335:0007,90:335:0004,90:335:0037,90:335:0039, 90:335:0016	Благодійна організація "Благодійний фонд Дніпровського району м. Києва "Київський еколого-культурний центр"	Рішення Київської міської ради від 28.07.2020 № 93/9172	–	–
32	"Долина річки Коноплянка"	ландшафтний	1,40	вулиця Вітряні Гори у Подільському районі м. Києва код ділянки 85:148:0076	КП УЗН Подільського р-ну м. Києва	Рішення Київської міської ради від 28.07.2020 № 98/9177	–	–
33	"Совська балка"	ландшафтний	37,23	між вулицями Колоскова та Петра Радченка у Солом'янському районі код ділянки: 72:257:0008 (68463,24 кв.м.) - КП житл. госп. код длянки: 72:252:0003 (135770,82 кв.м.), код ділянки: 72:280:0025 (80795,03 кв.м.) - КП Плесо код ділянки: 72:257:0032 (34979,64 кв.м.), код ділянки: 72:256:0002 (52250,72 кв.м.) - не надані в користування	КП по утриманню житлового господарства Солом'янського району м. Києва - 6,846324 га, КП "Плесо" - 21,656585 га, землі не надані в користування - 8,723036 га	Рішення Київської міської ради від 28.07.2020 № 99/9178	–	–
34	"Гора Щекавиця"	ландшафтний	13,00	вул. Лук'янівська, вул. Олегівська код ділянки: 91:101:0008 (55194,95 кв.м.), 91:099:0027 (25955,90 кв.м.), 91:099:0030 (49224,24 кв.м.)	КП УЗН Шевченківського р-ну	Рішеня Київської міської ради від 24.09.2020 № 468/9547	–	–

35	"Протасів Яр"	ландшафтний	21,69	8000000000:72:210:0008, 8000000000:72:210:0033, 8000000000:72:213:0031 - ТОВ "ПРОТАСІВ ЯР" 8000000000:72:213:0145, 8000000000:72:213:0146, 8000000000:72:213:0048, 8000000000:72:213:0038, 8000000000:72:213:0046, 8000000000:72:213:0100 - КО "Київзеленбуд"	ТОВ "ПРОТАСІВ ЯР" КО "Київзеленбуд"	**Рішення Київської міської ради від 14.07.2022 №4907/4948**	—	—
36	"Дарничанка"	ландшафтний	115,00	Микільське лісництво кв. 12-16, Дніпровське лісництво кв. 8, 9, 11, 14, 15, 17, 21, 24 КП "Дарницьке лісопаркове господарство", Дарницький район м. Києва	КП "Дарницьке ЛПГ"	**Рішення Київської міської ради 07.10.2021 № 2745/2786**	—	—
37	"Став Кулик"	ландшафтний	1,51	Подільський район 85:161:0056, 85:161:0057, 85:161:0059	Благодійна організація "Благодійний фонд Дніпровського району м. Києва "Київський еколого-культурний центр"	**Рішення Київської міської ради від 04.11.2021 № 3148/3189**	—	—
38	"Озеро Малинівка"	ландшафтний	4,00	Дніпровський район міста Києва 8000000000:66:626	Благодійна організація "Благодійний фонд Дніпровського району м. Києва "Київський еколого-культурний центр"	**Рішення Київської міської ради від 14.05.2022 №4594/4635**	—	—
39	"Озеро Заплавне"	ландшафтний	70,80	Дарницький район міста Києва 8000000000:90:458 8000000000:90:287	КП "Плесо"	**Рішення Київської міської ради від 14.05.2022 №4595/4636**	—	—
40	"Озеро Алмазне"	ландшафтний	185,30	Деснянський район, 62:212:0050, 62:212:0051, 62:212:0052, 62:212:0053, 62:212:0054, 62:212:0055, 62:212:0056, 62:212:0057, 62:212:0058, 62:212:0059, 62:212:0060, 62:212:0061, 62:212:0062, 62:212:0063, 62:212:0064, 62:212:0065, 62:212:0066, 62:212:0067, 62:212:0068, 62:212:0069, 62:251:0001, 62:268:0003	КП "Плесо"	**Рішення Київської міської ради від 27.10.2022 №5484/5525**	—	—

41	"Совська Пронька"	ландшафтний	7,30	між вулицями Колосковою, Крутогірною, Яблуневою, Сигнальною, провулком Яблуневим у Солом'янському районі м. Києва, 72:261:0086 площа 1,3379 га, 72:414:0087 площа 2,2913 га, 72:414:0703 площа 3,6712 га	КП УЗН Солом'янського р-ну (72:261:0086), КП «Плесо» (72:414:0087)	Рішення Київської міської ради від 10.11.2022 № 5594/5635	–	–
42	Броварський ліс	ландшафтний	125,00	квартали 70, 71, 77, 78 Броварського лісництва КП "Дарницьке лісопарковe господарство"	КП "Дарницьке ЛПГ"	Рішення Київської міської ради від 09.11.2023 № 7299/7340		
Разом:			**9853,55**	в т.ч. 732,2 га в складі НПП "Голосіївський", 12 га в складі РЛП "Партизанська слава",607,111422 га в складі РЛП "Дніпровські острови", 383 га в складі ЛЗ Острів Жуків				
Разом фактично			**9470,55**					
Дендрологічний парк								
1	Юннатський	дендропарк	13,70	Подільський р-н, вул. Вишгородська, 19	Національний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді МО України	Рішення Київської міської ради від 09.03.06 № 169/3260	–	–
Разом			**13,70**					
Пам'ятки природи								
1	Золотоворітський сквер		0,60	вул. Володимирська	КП УЗН Шевченківського р-ну	Рішення виконкому міської ради від 20.03.72 № 363 (Рішення Київської міської ради народних депутатів 17.02.1994 № 14)	–	–

2	Бульвар ім. Т. Г. Шевченка		3,00	Бульвар ім. Т. Г. Шевченка	КП УЗН Шевченківського р-ну	Рішення виконкому міської Ради від 20.03.72 № 363 (Рішення Київської міської ради народних депутатів 17.02.1994 № 14)	–	–
3	Природний об'єкт цілини	ботанічна	0,50	вул. Пирогівський шлях біля буд. № 76 (стара назва - вул. Червонопрапорна)	інформація відсутня	Розпорядження Київської міської державної адміністрації від 14.10.97 № 1628	–	–
4	Лісове урочище Крістерів	ботанічна	0,70	вул. Байди-Вишневецького, 2 -а (Інститут харчової хімії і технології НАН України) (стара назва - вул. Осиповського)	Інститут харчової хімії і технології НАН України	Розпорядження Київської міської державної адміністрації від 14.10.97 № 1628	–	–
5	Колекція лісовода Вінтера (в складі НПП "Голосіївський")	ботанічна	0,30	Пуща-Водицьке лісництво, кв. 111, вид. 25	КП "Святошинське ЛПГ"	Розпорядження Київської міської державної адміністрації від 14.10.97 № 1629	–	–
6	Вікові дерева дуба (в складі НПП "Голосіївський")	ботанічна	0,40	ЛПГ "Конча-Заспа", Дачне лісництво,кв.51 вид.2, кв.47 вид.29	НПП "Голосіївський"	Розпорядження Київської міської державної адміністрації від 14.10.97 № 1630	–	–
7	Витік річки Либідь	гідрологічна	-	парк "Відрадний"	КП УЗН Солом'янського р-ну	Рішення Київської міської ради від 02.12.99 № 147/649	–	–
8	Старий дубовий гай	ботанічна	0,90	вул. Боршагівська, 141	КП УЗН Солом'янського р-ну	Рішення Київської міської ради від 02.12.99 № 147/650	–	–
9	Крістерова гірка	ботанічна	4,30	вул. Байди-Вишневецького, 2 -а (КСП "Троянда") (стара назва- вул. Осиповського, 2-а)	СТ "Троянда"	Рішення Київської міської ради від 30.01.2001 № 189/1166	–	–
10	Меморіальний дендропарк ім. Акад. О.	ботанічна	1,00	вул. Богомольця, 4	Інститут фізіології ім. О. Богомольця	Рішення Київської міської ради від 02.12.99 № 147/649	–	–

	Богомольця							
11	Дубовий гай з природною водоймою	ботанічна	1,80	просп. Берестейський, 86 (стара – назва просп. Перемоги)	КП УЗН Шевченківського р-ну	Рішення Київської міської ради від 24.10.2002 № 96/256	–	–
12	"Байкова гора"	ботанічна	1,10	узвіз Протасів Яр, 4	Інститут епідеміології та інфекційних хвороб ім. П. Громашевського та Інститут "Біофарма"	Рішення Київської міської ради від 24.10.2002 № 96/257	–	–
13	Алея вікових дубів	ботанічна	0,10	вул. Пирогівський шлях, сел. Пирогове (Музей народної архітектури та побуту України) (стара назва - вул. Червонопрапорна)	Музей народної архітетури та побуту України	Рішення Київської міської ради від 12.02.2004 № 22/1231	–	–
14	Природне русло р. Либідь	комплексна	0,30	вул. Саперно-Слобідська (від колектора до Наддніпрянського шосе)	Історико-архітектурна пам'ятка-музей "Київська фортеця"	Рішення Київської міської ради від 28.12.2004 № 1061/2471	–	–
15	"Зелена діброва"	комплексна	5,00	Святошинський район, між вулицею Ореста Васкула та проспектом Перемоги код ділянок: 75:171:0007; 75:172:0003 (стара назва - між вул. Феодори Пушиної та проспектом Перемоги)	КП УЗН Святошинського р-ну	Рішення Київської міської ради від 06.02.2020 № 13/8183	–	–
16	"Витоки річки Нивка"	комплексна	2,50	вздовж вулиці Героїв Маріуполя (вул. Юлії Здановської, ставки №1 і № 2 на р. Нивка з прилеглою територією) (стара назва - вздовж вул. Маршала Якубовського, вул. Ломоносова, ставки №1 і №2 на р. Нивка з прилеглою територією) код ділянки: 79:429:0026	КП "Плесо"	Рішення Київської міської ради від 06.02.2020 № 14/8184	–	–
17	"Реп'яхів яр" (в складі РЛП "Смородинський"	комплексна	11,60	між вул. Кирилівською, пров. Нагірним, Смородинським узвозом та Богуславським узвозом код ділянки: 91:109:0238	КП УЗН Шевченківського р-ну	Рішення Київської міської ради від 14.11.2019 р. № 237/7810	–	–
18	Дніпрові кручі	комплексна	105,30	Схили вздовж Набережного шосе від Пішохідного мосту через р. Дніпро до мосту Патона	КП УЗН Печерського р-ну	Рішення Київської міської ради від 15.03.2007 № 254/915	–	–

19	«Замкова гора»	комплексна	5,90	Схили між Андріївським узвозом, урочищем Гончарі –Кожум'яки, Житнім ринком та Свято –Флорівським монастирем	КП УЗН Подільського р-ну	Рішення Київської міської ради від 15.03.2007 № 254/915	–	–
20	«Пейзажна алея»	комплексна	3,37	Схили Старокиївської гори від Андріївського узвозу вздовж Пейзажної алеї та гори Дитинки до вул. Гончарної,	КП УЗН Подільського та Шевченківського районів	Рішення Київської міської ради від 05.04.2012 № 389/7726	–	–
21	Зелений гай	комплексна	2,90	вул. Ореста Васкула, 49 - В у Святошинському районі м. Києва (стара назва - вул. Феодори Пушиной)	КП УЗН Святошинського р-ну	Рішення Київської міської ради від 04.11.2021 № 3146/3187	–	–
22	Вовча гора	комплексна	3,91	Броварський просп. Дніпровського району (парк вздовж вул. Малишка) 66:099:0091, 66:099:0038	КП УЗН Дніпровського р-ну	Рішення Київської міської ради від 04.11.2021 № 3147/3188	–	–
23	"Райська яблуня"	ботанічна	0,001	Проспект Берестейський, 37 (стара назва - проспект Перемоги) у Солом'янському районі м. Києва	Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"	Рішення Київської міської ради від 10.11.2022 № 5593/5634	–	–
24	Вікові дуби	ботанічна	3,00	територія Головної астрономічної обсерваторії НАН України	Головна астрономічна обсерваторія НАН України	Розпорядження Київської міської державної адміністрації від 14.10.97 № 1628	–	–
25	Партизанський дуб	ботанічна	0,01	вул. Братів Зерових, 21 (стара назва - вул. Червонопартизанська)	КП УЗН Солом'янського р-ну	Рішення Київської міської ради № 1061/2471 від 28.12.2004	–	–
26	Віковий дуб	ботанічна		вулиця Михайла Омеляновича-Павленка (стара назва - вул. Суворова)	КП УЗН Печерського р-ну	Рішення виконкому міської ради №363 від 20.03.1972	–	–
27	Вікові дуби і липи	ботанічна		пров. Делегатський	КП УЗН Шевченківського р-ну	Рішення виконкому міської ради №363 від 20.03.1972	–	–

28	Вікові дуби, липи і каштани	ботанічна		вул. Вишгородська, 45	СТ "Троянда"	Рішення виконкому міської ради №363 від 20.03.1972	–	–
29	Вікова липа	ботанічна		садиба Історичного музею, вул. Володимирська	КП УЗН Шевченківського р-ну	Рішення виконкому міської ради №363 від 20.03.1972	–	–
30	Вікові дуби	ботанічна		вул. Вишгородська, 51 (біля к-ру ім. Т. Шевченка)	КП УЗН Подільського р-ну	Рішення виконкому міської ради №363 від 20.03.1972	–	–
31	Вікові липи і каштани	ботанічна		Києво-Печерська Лавра	Києво-Печерський історико-культурний заповідник	Рішення виконкому міської ради №363 від 20.03.1973	–	–
32	Вікові липи, ясени, каштани	ботанічна		вул. Володимирська	КП УЗН Шевченківського р-ну	Рішення виконкому міської ради №363 від 20.03.1974	–	–
33	Віковий каштан	ботанічна		вул. Китаївська, 15	КП УЗН Голосіївського р-ну	Рішення Київської міської ради від 17.02.94 № 14	–	–
34	Віковий дуб Кащенка (в складі НПП "Голосіївський")	ботанічна		вул. Кащенка	КП УЗН Голосіївського р-ну	Розпорядження Київської міської державної адміністрації від 14.10.97 № 1628	–	–
35	Вікові дерева софори японської	ботанічна		Китаєво, Інститут садівництва УААН, вул. Китаївська, 32	Інститут садівництва УААН	Розпорядження Київської міської державної адміністрації від 14.10.97 № 1629	–	–
36	Віковий дуб Крістера	ботанічна		вул. Байди-Вишневецького, 3 (стара назва вул. Осиповського)	ЖЕУ-2 АТЗТ фірми «Будінвестсервіс»	Розпорядження Київської міської державної адміністрації від 14.10.97 № 1630	–	–

37	Ялиця Крістера	ботанічна		вул. Байди-Вишневецького, 3 (стара назва вул. Осиповського)	ДУ "ІХБГ НАН України"	Розпорядження Київської міської державної адміністрації від 14.10.97 № 1631	–	–
38	Платан Кащенка	ботанічна		вул. Юрія Іллєнка (Інститут міжнародних відносин КДУ) (стара назва - вул. Мельникова)	КП УЗН Шевченківського р-ну	Розпорядження Київської міської державної адміністрації від 14.10.97 № 1628	–	–
39	Віковий дуб "Бай-бай"	ботанічна		Пуща-Водицьке лісництво, кв. 112, вид. 16	КП "Святошинське ЛПГ"	Розпорядження Київської міської державної адміністрації від 14.10.97 № 1629	–	–
40	Група дерев ялини звичайної	ботанічна		15 км Житомирського шосе (садова діл. 52 с/т "Зв'язківець" кад. ном. 8000000000:75:670:0299)	Сидоренко Г. І. (згідно публ.кад.карти Левицький Владислав Вікторович)	Розпорядження Київської міської державної адміністрації від 14.10.97 № 1630	–	–
41	Вікові дерева дуба і сосни	ботанічна		Дарницьке ЛПГ, Броварське лісництво, кв. 22, вид. 2, кв. 33, вид. 10, кв. 59, вид. 23, кв. 70, вид. 6	КП "Дарницьке ЛПГ"	Розпорядження Київської міської державної адміністрації від 15.01.99 № 57	–	–
42	Святе цілюще джерело (в складі НПП "Голосіївський")	гідрологічна		ЛПГ "Конча-Заспа", Голосіївське лісництво, кв. 3, вид. 16	НПП "Голосіївський"	Розпорядження Київської міської державної адміністрації від 15.01.99 № 58	–	–
43	Віковий дуб	ботанічна		парк "Нивки" (східна частина) біля залізничної платформи "Рубежівський"	КП УЗН Шевченківського р-ну	Розпорядження Київської міської державної адміністрації від 15.01.99 № 59	–	–
44	Два водних джерела	гідрологічна		ДЗГ "Феофанія" НАН України	ДЗГ "Феофанія" НАН України	Розпорядження Київської міської державної адміністрації від 15.01.99 № 60	–	–

45	Вікове дерево груші	ботанічна		вул. Львівська, 74	КП УЗН Святошинського р-ну	Розпорядження Київської міської державної адміністрації від 15.01.99 № 61	–	–
46	Вікове дерево туї західної	ботанічна		вул. Львівська, 72	КП УЗН Святошинського р-ну	Розпорядження Київської міської державної адміністрації від 15.01.99 № 62	–	–
47	Вікове дерево ясеня	ботанічна		вул. Івана Мазепи, 29 (стара назва - вул. Січневого повстання)	БУ-15 КЕВ Міноборони України	Розпорядження Київської міської державної адміністрації від 15.01.99 № 63	–	–
48	Вікове дерево акації	ботанічна		Проспект Берестейський, 73-а (стара назва - проспект Перемоги)	ДП "Веркон ЖКП"	Розпорядження Київської міської державної адміністрації від 15.01.99 № 64	–	–
49	Група вікових дерев дуба	ботанічна		НДГ Інститут зоології України, урочище "Теремки" (кв. 34, вид. 13, 19)	НДГ Інститут зоології НАН України	Рішення Київської міської ради від 02.12.99 № 147/649	–	–
50	Група вікових дерев береки	ботанічна		вул. Банкова, 2	КП УЗН Печерського р-ну	Рішення Київської міської ради від 02.12.99 № 147/650	–	–
51	Вікове дерево клена-явора	ботанічна		вул. Євгена Коновальця, 2 (стара назва - вул. Щорса)	Головний військовий клінічний Госпіталь МО України	Рішення Київської міської ради від 02.12.99 № 147/649	–	–
52	Верхнє озеро-ставок з Китаївського каскаду ставків (в складі НПП "Голосіївський")	гідрологічна		вул. Китаївська, 15	Київський державний науково-виробничий учбовий комбінат Мін АПК України	Рішення Київської міської ради від 02.12.99 № 147/651	–	–
53	Група дерев бука лісового	ботанічна		просп. Визволителів, парк "Перемога"	КП УЗН Дніпровського р-ну	Рішення Київської міської ради від 02.12.99 № 147/652	–	–
54	Віковий велетенський екземпляр тополі	ботанічна		Гідропарк (Венеціанський острів)	КП УЗН Дніпровського р-ну	Рішення Київської міської ради від 02.12.99 № 147/653	–	–

	чорної							
55	Дуб-довгожитель	ботанічна		вул. Вадима Гетьмана, 2 (стара назва - вул. Індустріальна)	КП УЗН Солом'янського р-ну	Рішення Київської міської ради від 02.12.99 № 147/649	—	—
56	Віковий дуб-красень	ботанічна		вул. Вишгородська, 39	Інститут ендокринології АМН України	Рішення Київської міської ради від 02.12.99 № 147/650	—	—
57	Вікове дерево дуба-красеня	ботанічна		Харківське шосе (ріг вул. Вербицького)	КП УЗН Дарницького р-ну	Рішення Київської міської ради від 30.01.2001р. № 189/1166	—	—
58	Група екзотичних дерев платана, ялини, смереки	ботанічна		вул. Хрещатик, 36	КП УЗН Шевченківського р-ну	Рішення Київської міської ради від 30.01.2001р. № 189/1167	—	—
59	"Величавий дуб"	ботанічна		вул. Червонозаводська, 7 територія (ДП "Комунальник" ВАТ "Веркон")	ВАТ "Веркон"	Рішення Київської міської ради від 30.01.2001р. № 189/1168	—	—
60	Багатовікове дерево дуба звичайного	ботанічна		Подільський район вул. Вишгородська, 69	Інститут ендокринології та обміну речовин ім. В.П. Комісаренка АМН України	Рішення Київської міської ради від 30.01.01р. №189/1166	—	—
61	Дуб Красицького	ботанічна		вул. Кобзарська, 43	КП УЗН Подільського р-ну	Рішення Київської міської ради від 27.11.2009 № 713/2782	—	—
62	Дуб Гуналі	ботанічна		перетин вул. Гамаліївської та пров. Кузьми Скрябіна (стара назва - вул. Бестужева та пров. Бестужева)	КП УЗН Подільського р-ну	Рішення Київської міської ради від 27.11.2009 № 713/2782	—	—
63	Дуб Янати	ботанічна		пров. Золочівський, 4	КП УЗН Подільського р-ну	Рішення Київської міської ради від 27.11.2009 № 713/2782	—	—
64	Дуби 6 – го листопада	ботанічна		вул. Кобзарська, 25	КП УЗН Подільського р-ну	Рішення Київської міської ради від 27.11.2009 № 713/2782	—	—

65	Дуб Котова	ботанічна		пров. Золочівський, 10	КП УЗН Подільського р-ну	Рішення Київської міської ради від 27.11.2009 № 713/2782	–	–
66	Голосіївські метасеквойї (в складі НПП "Голосіївський")	ботанічна		Голосіївський парк ім. М. Рильського (поблизу атракціонів та колеса огляду)	КП УЗН Голосіївського р-ну	Рішення Київської міської ради від 23.12.2010 № 415/5227	–	–
67	Козацька верба	ботанічна		урочище Вербняки по вул. Дмитрова (вул. Ділова)	КП УЗН Деснянського р-ну	Рішення Київської міської ради від 17.07.2008 № 19/19	–	–
68	Гнілецька верба	ботанічна		урочище Городище на березі озера Гнилуша по вул.Деснянській	КП УЗН Деснянського р-ну	Рішення Київської міської ради від 17.07.2008 № 19/19	–	–
69	Велетень заплави	ботанічна		урочище Веребняки на вул. О.Бальзака	КП УЗН Деснянського р-ну	Рішення Київської міської ради від 17.07.2008 № 19/19	–	–
70	Сирецький дуб	ботанічна		вул. Черкаська, 11	КП УЗН Шевченківського р-ну	Рішення Київської міськради від 17.07.2008 № 19/19	–	–
71	Шевченків дуб	ботанічна		Перетин вул. Вишгородської та Білицької	КП УЗН Подільського р-ну	Рішення Київського міськвиконкому від 23.12.2010 № 415/5227	–	–
72	Черешні Бурдзинського	ботанічна		Шевченківський район, просп. Берестейський, 32 (стара назва - Перемоги)	Київський зоологічний парк	Рішення Київської міської ради від 23.04.2009 № 326/1382	–	–
73	Платан Стачинського	ботанічна		Шевченківський район, просп. Берестейський, 32 (стара назва - Перемоги)	Київський зоологічний парк	Рішення Київської міської ради від 23.04.2009 № 326/1382	–	–
74	Ясен Шарлеманя	ботанічна		Шевченківський район, просп. Берестейський, 32 (стара назва - Перемоги)	Київський зоологічний парк	Рішення Київської міської ради від 23.04.2009 № 326/1382	–	–
75	Тополі Бурдзинського	ботанічна		Шевченківський район, просп. Берестейський, 32 (стара назва - Перемоги)	Київський зоологічний парк	Рішення Київської міської ради від 23.04.2009	–	–

						№ 326/1382		
76	Самбурські дуби (в складі НПП "Голосіївський")	ботанічна		НПП "Голосіївський", кв. 13, виділ 2,6,7,8	НПП "Голосіївський"	Рішення Київської міської ради від 26.05.2016 № 357/357	–	–
77	Дуби - Голосіївські велетні (в складі НПП "Голосіївський")	ботанічна		НПП "Голосіївський", кв. 4, виділ 5	НПП "Голосіївський"	Рішення Київської міської ради від 26.05.2016 № 357/357	–	–
78	Дуб Петра Могили (в складі НПП "Голосіївський")	ботанічна		НПП "Голосіївський", кв. 3, виділ 15	НПП "Голосіївський"	Рішення Київської міської ради від 26.05.2016 № 357/357	–	–
79	Дуб Григорія Кожевнікова	ботанічна		РЛП "Лиса Гора"	Національний історико-архітектурний музей "Київська фортеця"	Рішення Київської міської ради від 14.09.2017 № 30/3037	–	–
80	Дуб Яковенка	ботанічна		Вул. Патріарха Мстислава Скрипника, 40	Відокремлений підрозділ "Служба енергетичного забезпечення та звязку КП "Київпастранс"	Рішення Київської міської ради від 22.03.2018 № 375/4439	–	–
81	Три дуби	ботанічна		Перехрестя вул. Байди-Вишневецького та вул. Вітряні гори (стара назва - Перехресття вул. Осиповського та вул. Вітряні гори)	КП УЗН Подільського р-ну	Рішення Київської міської ради від 14.11.2019 № 238/7811	–	–
82	Два дуба черешчаті	ботанічна		пров. Золочівський,4	КП "Керуюча компанія з обслуговування житлового фонду Подільського району м. Києва"	Рішення Київської міської ради від 19.12.2019 № 508/8081	–	–
83	Київська тополя	ботанічна		Подільський район біля р. Дніпро на Київських схилах в 50 м праворуч від пам'ятника Магдебурзькому праву (Володимирський узвіз, 6)	КП УЗН Подільського р-ну	Рішення Київської міської ради від 14.11.2019 № 239/7812	–	–
84	Дерево Цоя	ботанічна		берег озера Тельбін	КП "Плесо"	Рішення Київської міської ради від 06.02.2020 № 12/8182	–	–

85	Віковий ясен у пров. Лабораторному	ботанічна		Пров. Лабораторний, 18	Київська міська клінічна лікарня № 17 (лист від 02.03.2004 N 135)	Рішення Київської міської ради від 28 грудня 2004 року № 1061/2471	—	—
86	Софіївські довгожителі	ботанічна		Шевченківський район територія Національного заповідника "Софія Київська"	Національний історико-культурний заповідник "Софія Київська"	Рішення Київської міської ради від 17.07.2008 №19/19	—	—
87	Фортечні ясени	ботанічна		Печерський район пров. Лабораторний, 18	Київська міська клінічна лікарня №17	Рішення Київської міської ради від 17.07.2008 №19/19	—	—
88	Татарський дуб	ботанічна		Шевченківський район, вул. Нагірна,12	КП УЗН Шевченківського р-ну	Рішення Київської міської ради від 23.04.2009 №326/1382	—	—
89	Дуб Стеценка	ботанічна		Шевченківський район, бульвар Павла Вірського, 63 (стара назва - вул. Саратовська)	КП УЗН Шевченківського р-ну	Рішення Київської міської ради від 23.04.2009 №326/1382	—	—
90	Перунів дуб	ботанічна		Солом`янський район, вул. Генерала Генадія Воробйова,3	КП УЗН Солом'янського р-ну	Рішення Київської міської ради від 23.04.2009 №326/1382	—	—
91	Липа Феодосія Печерського	ботанічна		вул. Івана Мазепи, 25, корп. 25 (стара назва - вул. Січневого повстання)	Свято-Успенська Києво-Печерська Лавра	Рішення Київської міської ради від 27.11.2009 №713/2782	—	—
92	Дуб Грюнвальда	ботанічна		Конча-Заспа, 27 км Столичного шосе	Клінічний санаторій "Жовтень"	Рішення Київської міської ради від 27.11.2009 №713/2782	—	—
93	Чарівні дуби	ботанічна		Конча-Заспа, 27 км Столичного шосе	Клінічний санаторій "Жовтень"	Рішення Київської міської ради від 27.11.2009 №713/2782	—	—
94	Дуби Фролькіса	ботанічна		вул. Вишгородська,67	Інститут геронтології АМН України	Рішення Київської міської ради від 27.11.2009 №713/2782	—	—
95	Каштан Воїнственського	ботанічна		вул. Б. Хмельницького, 13/2	Інститут зоології НАН України	Рішення Київської міської ради від 27.11.2009 №713/2782	—	—

96	Метасеквойя	ботанічна		вул. Лебедєва, 1	Інститут ботаніки НАН України	Рішення Київської міської ради від 27.11.2009 №713/2782	–	–
97	Клени Яворницького	ботанічна		Проспект Берестейський, 73/1 (стара назва - проспект Перемоги)	КП "Ремонтно-експлуатаційна організація – 10"	Рішення Київської міської ради від 27.11.2009 №713/2782	–	–
98	Клен Казакова	ботанічна		Вул. Садово-Ботанічна, 1 (вул. Тімірязєвська)	НБС НАН України	Рішення Київської міської ради від 27.11.2009 №713/2782	–	–
99	Дуби Козловського	ботанічна		Вул. Садово-Ботанічна, 1 (вул. Тімірязєвська)	НБС НАН України	Рішення Київської міської ради від 27.11.2009 №713/2782	–	–
100	Каштани Гришка	ботанічна		Вул. Садово-Ботанічна, 1 (вул. Тімірязєвська)	НБС НАН України	Рішення Київської міської ради від 27.11.2009 №713/2782	–	–
101	Липи Богуна	ботанічна		Вул. Садово-Ботанічна, 1 (вул. Тімірязєвська)	НБС НАН України	Рішення Київської міської ради від 27.11.2009 №713/2782	–	–
102	Платани Ліпського	ботанічна		Вул. Садово-Ботанічна, 1 (вул. Тімірязєвська)	НБС НАН України	Рішення Київської міської ради від 27.11.2009 №713/2782	–	–
103	Бук Бурачинського	ботанічна		Вул. Садово-Ботанічна, 1 (вул. Тімірязєвська)	НБС НАН України	Рішення Київської міської ради від 27.11.2009 №713/2782	–	–
104	Дуб Січових стрільців	ботанічна		вул. Горіхуватський шлях, 9 (стара назва - вул. Генерала Родимцева)	НУБіП	Рішення Київської міської ради від 27.11.2009 №713/2782	–	–
105	Дуби генерала Тарнавського	ботанічна		вул. Горіхуватський шлях, 2-4 (стара назва - вул. Генерала Родимцева)	НУБіП	Рішення Київської міської ради від 27.11.2009 №713/2782	–	–

106	Дуби Петра Могили	ботанічна		вул. Горіхуватський шлях, 19 (стара назва - вул. Генерала Родимцева)	НУБіП	Рішення Київської міської ради від 27.11.2009 №713/2782	—	—
107	Дуб Кирпоноса	ботанічна		вул. Горіхуватський шлях, 1а (стара назва - вул. Генерала Родимцева)	НУБіП	Рішення Київської міської ради від 27.11.2009 № 713/2782	—	—
108	Дуб Якуніна	ботанічна		вул. Горіхуватський шлях, 1а (стара назва - вул. Генерала Родимцева)	НУБіП	Рішення Київської міської ради від 27.11.2009 № 713/2782	—	—
109	Дуби Рильського	ботанічна		вул. Горіхуватський шлях, 9 (стара назва - вул. Генерала Родимцева)	НУБіП	Рішення Київської міської ради від 27.11.2009 № 713/2782	—	—
110	Дуб Вєтрова	ботанічна		вул. Блакитного, 9	НУБіП	Рішення Київської міської ради від 27.11.2009 № 713/2782	—	—
111	Велика липа Сироти	ботанічна		вул. Саперно-Слобідська, 22	НУБіП	Рішення Київської міської ради від 27.11.2009 № 713/2782	—	—
112	Святошин клен	ботанічна		Проспект Берестейський, 117 (стара назва - проспект Перемоги)	КП УЗН Святошинського р-ну	Рішення Київської міської ради від 27.11.2009 № 713/2782	—	—
113	Ясен Феофіла	ботанічна		вул. Китаївська, 15/8	Київський еколого-культурний центр	Рішення Київської міської ради від 27.11.2009 № 713/2782	—	—
114	Гінкго Пост-Волинське	ботанічна		вул. Новопольова, 97	Київський еколого-культурний центр	Рішення Київської міської ради від 27.11.2009 № 713/2782	—	—
115	Борщагівський дуб	ботанічна		вул. Борщагівська, 17/18	Київський еколого-культурний центр	Рішення Київської міської ради від 27.11.2009 № 713/2782	—	—
116	Шовковиці Шевченка та Стуса	ботанічна		вул. Садово-Ботанічна, 1 (стара назва – Тімірязєвська)	НБС НАН України	Рішення Київської міської ради від 23.12.2010	—	—

						№ 415/5227		
117	Тополя метробудівська	ботанічна		вул. Німанська, 3-а	КП "Київський метрополітен"	Рішення Київської міської ради від 23.12.2010 № 415/5227	—	—
118	Груша Іващенко	ботанічна		просп. Науки, 16	Київський еколого-культурний центр	Рішення Київської міської ради від 23.12.2010 № 415/5227	—	—
119	Дуб на синій воді	ботанічна		в межах ландшафтного заказника "Жуків острів" (на пн. Від дамби-по мосту через р. Віту, якою проходить дорога з вул. Лісничої у напрямку комплексу відпочинку "Поплавок")	Київський еколого-культурний центр	Рішення Київської міської ради від 23.12.2010 № 415/5227	—	—
120	Дуб Фролкіна	ботанічна		вул. Антонова, 2/32, корпус 3 Солом'янський р-н.	Київський еколого-культурний центр	Рішення Київської міської ради від 23.12.2010 № 415/5227	—	—
121	Дуб Хорунженко	ботанічна		вул. Тропініна, 5-а, Шевченківський р-н.	гр. Заворотній А. І.	Рішення Київської міської ради від 23.12.2010 № 415/5227	—	—
122	Дуб Шурун	ботанічна		вул. Тираспольська, 2	Київський еколого-культурний центр	Рішення Київської міської ради від 23.12.2010 № 415/5227	—	—
123	Шулявський дуб	ботанічна		вул. Вадима Гетьмана, 10/37 (стара назва - вул. Індустріальна)	Київський еколого-культурний центр	Рішення Київської міської ради від 23.12.2010 № 415/5227	—	—
124	Дуб-хитрун	ботанічна		пров. Делегатський, 3/5	Київський еколого-культурний центр	Рішення Київської міської ради від 23.12.2010 № 415/5227	—	—
125	Шовковиця Шевченка	ботанічна		пров. Шевченка, 8-а у Шевченківському районі м. Києва	Національний музей Тараса Шевченка	Рішення Київської міської ради від 01.12.2011 № 730/6966	—	—

126	Шовковиця Сковороди	ботанічна		вул. Григорія Сковороди, 2 у Подільському районі м. Києва	Національний університет "Києво-Могилянська Академія"	Рішення Київської міської ради від 01.12.2011 № 730/6966	–	–
127	Дерева дерену Святослава Ярославича	ботанічна		територія Святоуспенської Києво-Печерської лаври у Печерському районі м. Києва	Святоуспенська Києво-Печерська лавра	Рішення Київської міської ради від 01.12.2011 № 730/6966	–	–
128	Старий дуб	ботанічна		вул. Вишгородська, 85 а у Подільському районі м. Києва	Госпіталь ГУ МВС України у Київській області	Рішення Київської міської ради від 01.12.2011 № 730/6966	–	–
129	Дуб Відун	ботанічна		територія регіонального ландшафтного парку «Лиса гора»	Історико-архітектурна пам'ятка-музей "Київська фортеця"	Рішення Київської міської ради від 01.12.2011 № 730/6966	–	–
130	Дуб Громашевського	ботанічна		вул. Амосова, 5 у Солом'янському районі м. Києва	Київський інститут епідеміології та інфекційних захворювань ім. Л.В. Громашевського МОЗ України	Рішення Київської міської ради від 01.12.2011 № 730/6966	–	–
131	Дуб на Сетомлі	ботанічна		вул. Авіаконструктора Ігоря Сікорського, 6 у Шевченківському районі м. Києва (територія парку «Нивки») (стара назва - вул. Танкова,)	КП УЗН Шевченківського р-ну	Рішення Київської міської ради від 01.12.2011 № 730/6966	–	–
132	Дуб Корольова	ботанічна		вул. Академіка Янгеля, 14/1 у Солом'янському районі м. Києва	НТУ "КПІ"	Рішення Київської міської ради від 01.12.2011 № 730/6966	–	–
133	Гінкго Сікорського	ботанічна		Проспект Берестейський, 37 (стара назва - проспект Перемоги) у Солом'янському районі м. Києва	НТУ "КПІ"	Рішення Київської міської ради від 01.12.2011 № 730/6966	–	–
134	Дуби Екзюпері	ботанічна		вул. Горіхуватський шлях, 19 (стара назва - вул. Генерала Родимцева) у Голосіївському районі м. Києва	НУБіП	Рішення Київської міської ради від 01.12.2011 № 730/6966	–	–
135	Дуб Вітовта	ботанічна		вул. Героїв Оборони, 13 у Голосіївському районі м. Києва	НУБіП	Рішення Київської міської ради від 01.12.2011 № 730/6966	–	–

136	Царський дуб	ботанічна		Перетин 2-ї лінії та вул. Гамарника (вул. Квітки Цісик) в Оболонського району м. Києва	КП УЗН Оболонського р-ну	Рішення Київської міської ради від 01.12.2011 № 730/6966	–	–
137	Куренівські тополі	ботанічна		вул. Вишгородська, 6	Середня загальноосвітня школа № 8	Рішення Київської міської ради від 21.02.2013 № 15/9072	–	–
138	Сосна Нестерова	ботанічна		парк між будинком на вул. Малишка, 21 та тенісними кортами на вул. Малишка, 6	КП УЗН Дніпровського р-ну	Рішення Київської міської ради від 21.02.2013 № 15/9072	–	–
139	Дуб Мозолевського	ботанічна		у лівому куті між вул. Байди-Вишневецького та Вишгородською (стара назва між вул. Осиповського та Вишгородською)	ВАТ "Агрофірма Троянда"	Рішення Київської міської ради від 21.02.2013 № 15/9072	–	–
140	Каштан Ковніра	ботанічна		поблизу стіни Свято-Успенської Києво-Печерської Лаври	Свято-Успенська Києво-Печерська Лавра	Рішення Київської міської ради від 21.02.2013 № 15/9072	–	–
141	Дуби Слави	ботанічна		по вул. Полковника Потєхіна	ННП "Голосіївський"	Рішення Київської міської ради від 21.02.2013 № 15/9072	–	–
142	Дуби Рильського	ботанічна		вздовж стежки від джерела та купелі в Голосіївській пустині до вул. Блакитного в 700 - 1000 м від цієї вулиці та навпроти буд. № 10 на вул. Блакитного	ННП "Голосіївський"	Рішення Київської міської ради від 23.10.2013 № 241/9729	–	–
143	Катальпа Красуня	ботанічна		Місто Київ, Солом'янський район, в межах прилеглої території до буд. 2 на вул. Вадима Гетьмана	КП УЗН Солом'янського р-ну	Рішення Київської міської ради 27.05.2021 № 1253/1294	–	–
144	Дуб Красень	ботанічна		Місто Київ, Голосіївський район, перехрестя вул. Олега Рябова та вул. Костянтина Хохлова	КП УЗН Голосіївського р-ну	Рішення Київської міської ради 27.05.2021 № 1254/1295	–	–
145	Квітковий рай	ботанічна		Місто Київ, на території Дніпровського лісництва Комунального підприємства "Дарницьке лісопаркове господарство", квартал 27	КП "Дарницьке ЛПГ"	Рішення Київської міської ради від 23.09.2021 № 2396/2437	–	–

146	Вікові дерева сосни	ботанічна		Місто Київ, на території Дніпровського лісництва Комунальне підприємство "Дарницьке лісопаркове господарство", квартал 40 (по факту 52, вид. 10)	КП "Дарницьке ЛПГ"	Рішення Київської міської ради від 23.09.2021 № 2397/2438	–	–
147	Багатовіковий дуб Павлівського скверу	ботанічна		Місто Київ, Шевченківський район, Павлівський сквер	КП УЗН Шевченківського р-ну	Рішення Київської міської ради від 02.12.2021 № 3689/3730	–	–
148	Багатовіковий дуб Малишева	ботанічна		Місто Київ, Шевченківський район, Павлівський сквер	КП УЗН Шевченківського р-ну	Рішення Київської міської ради від 02.12.2021 № 3689/3730	–	–
149	Багатовікова липа Венгренівського	ботанічна		Місто Київ, Шевченківський район, Павлівський сквер	КП УЗН Шевченківського р-ну	Рішення Київської міської ради від 02.12.2021 № 3689/3730	–	–
150	Кипарисовик Сухіна	ботанічна		м. Київ, вул. Тираспільська, 43/1	Київський еколого-культурний центр	Рішення Київської міської ради 22.05.2013 № 315/9372	–	–
151	Ясени Тотлебена	ботанічна		м. Київ, вул. Князів Острозьких, 2 (поблизу музею ДП завод "Арсенал") (стара назва - Московська)	Київський еколого-культурний центр	Рішення Київської міської ради 22.05.2013 № 315/9372	–	–
152	Дуб ополченський	ботанічна		м. Київ, територія регіонального ландшафтного парку "Лиса гора"	Національний історико-архітектурний музей "Київська фортеця"	Рішення Київської міської ради 22.05.2013 № 315/9372	–	–
153	Дуб Тотлебена	ботанічна		м. Київ, територія регіонального ландшафтного парку "Лиса гора"	Національний історико-архітектурний музей "Київська фортеця"	Рішення Київської міської ради 22.05.2013 № 315/9372	–	–
154	Каштан Іващенко	ботанічна		м. Київ, вул. Рибальська, 10	Комунальне підприємство по утриманню та експлуатації житлового фонду "Липкижитлосервіс"	Рішення Київської міської ради 22.05.2013 № 315/9372	–	–

155	«Квіткова» (в складі НПП «Голосіївський»)	ботанічна	11,40	Дачне лісництво КП "Лісопаркове господарство "Конча-Заспа", квартал 29, вид. 6 - 10, 12, 13, 17	КП "Лісопаркове господарство "Конча-Заспа"	Рішення Київської міської ради 24.11.2022 № 5668/5709	–	–
156	Тис ягідний	ботанічна	0,001	Шевченківський район, на території Державної установи "Інститут педіатрії, акушерства і гінекології Національної академії медичних наук України" на вул. Платона Майбороди, 8	Державна установа "Інститут педіатрії, акушерства і гінекології Національної академії медичних наук України"	Рішення Київської міської ради 24.11.2022 № 5667/5708	–	–
157	Зозулин яр	ботанічна	0,50	квартал 26 виділ 4 Святошинського лісництва КП "Святошинське ЛПГ"	КП "Святошинське ЛПГ"	Рішення Київської міської ради від 05.10.2023 № 7131/7172	–	–
158	Гронянка	ботанічна	0,50	квартал 31 виділ 7 Святошинського лісництва КП "Святошинське ЛПГ"	КП "Святошинське ЛПГ"	Рішення Київської міської ради від 05.10.2023 № 7130/7171	–	–
159	Сонячна	ботанічна	0,10	квартал 36 виділ 1 Білодібровного лісництва КП "Дарницьке ЛПГ"	КП "Дарницьке ЛПГ"	Рішення Київської міської ради від 05.10.2023 № 7128/7169	–	–
160	Броварська пуща	ботанічна	0,80	квартал 40 Броварське лісництва КП "Дарницьке ЛПГ"	КП "Дарницьке ЛПГ"	Рішення Київської міської ради від 05.10.2023 № 7129/7170	–	–

161	Два брати	ботанічна	0,001	вулиця Чорнобильська 14 Святошинський район	Житлово-будівельний кооператив "Академічний-17"	Рішення Київської міської ради від 09.11.2023 № 7300/7341	–	–
162	Гай хижих птахів	зоологічна	105,10	квартал 210-213 Боярського лісництва ВП НУБіП України "Боярська лісова дослідна станція", частково земельна ділянка 8000000000:79:128:0001	ВП НУБіП України "Боярська лісова дослідна станція"	Рішення Київської міської ради від 25.05.2023 № 6462/6503	–	–
163	Заплава орхідей	ботанічна	24,90	квартал 210-212 Боярського лісництва ВП НУБіП України "Боярська лісова дослідна станція", частково земельна ділянка 8000000000:79:128:0002	ВП НУБіП України "Боярська лісова дослідна станція"	Рішення Київської міської ради від 25.05.2023 № 6463/6504	–	–
164	Весняна	ботанічна	1,5262	виділ 34-38 квартал 20 Микільського лісництва КП "Дарницьке ЛПГ"	КП "Дарницьке ЛПГ"	Рішення Київської міської ради від 06.11.2025 № 231/10698		
Разом			**303,3190**	в т.ч. 12,1 га в складі НПП "Голосіївський", 11,6 га в складі РЛП "Смородинський"				
Парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва								
1	Вічної Слави		19,40	вул. Грушевського	КП УЗН Печерського р-ну	Рішення виконкому міськради від 20.03.72 № 363, (Рішення Київської міської ради народних депутатів 17.02.1994 № 14)	–	–

2	Аскольдова могила		23,50	Паркова дорога	КП УЗН Печерського р-ну	Рішення виконкому міськради від 20.03.72 № 363, (Рішення Київської міської ради народних депутатів 17.02.1994 № 14)	–	–
3	Березовий гай		7,80	вул. Вишгородська	КП УЗН Подільського р-ну	Рішення виконкому міськради від 20.03.72 № 363, (Рішення Київської міської ради народних депутатів 17.02.1994 № 14)	–	–
4	Кирилівський гай		34,50	вул. Герцена, Врубелівський узвіз	КП УЗН Шевченківського р-ну	Рішення виконкому міськради від 20.03.72 № 363, (Рішення Київської міської ради народних депутатів 17.02.1994 № 14)	–	–
5	Парк "Кинь-Грусть"		7,30	вул. Кобзарська	КП УЗН Подільського р-ну	Рішення виконкому міськради від 20.03.72 № 363, (Рішення Київської міської ради народних депутатів 17.02.1994 № 14)	–	–
6	Парк Політехнічного інституту		13,50	просп. Берестейський (стара назва - просп. Перемоги)	КПІ	Рішення виконкому міськради від 20.03.72 № 363, (Рішення Київської міської ради народних депутатів 17.02.1994 № 14)	–	–
7	Хрещатий		18,80	вул. Грушевського	Центральний парк культури і відпочинку м. Києва	Рішення виконкому міськради від 20.03.72 № 363, (Рішення Київської міської ради народних депутатів 17.02.1994 № 14)	–	–

8	Нивки (західна частина)		16,50	просп. Берестейський (стара назва - просп. Перемоги)	КП УЗН Шевченківського р-ну	Рішення виконкому міськради від 20.03.72 № 363, (Рішення Київської міської ради народних депутатів 17.02.1994 № 14)	–	–
9	Парк ім. Пушкіна		22,00	просп. Берестейський (стара назва - просп. Перемоги)	КП УЗН Шевченківського р-ну	Рішення виконкому міськради від 20.03.72 № 363, (Рішення Київської міської ради народних депутатів 17.02.1994 № 14)	–	–
10	Міський сад		10,50	вул. Грушевського	Центральний парк культури і відпочинку м. Києва	Рішення виконкому міськради від 20.03.72 № 363, (Рішення Київської міської ради народних депутатів 17.02.1994 № 14)	–	–
11	Парк ім. Т. Г. Шевченка		5,50	вул. Володимирська	КП УЗН Шевченківського р-ну	Рішення виконкому міськради від 20.03.72 № 363, (Рішення Київської міської ради народних депутатів 17.02.1994 № 14)	–	–
12	"Юність"		6,44	перетин вул. Картвелішвілі та просп. Леся Курбаса	КП УЗН Святошинського р-ну	Рішення Київської міської ради від 15.12.2011 № 851/7087	–	–

13	Парк вздовж вулиці Попудренка та вздовж Броварською проспекту від станції метро «Дарниця» до станції метро «Чернігівська»		13,67	вздовж вул. Попудренка та вздовж Броварською проспекту від станції метро «Дарниця» до станції метро «Чернігівська» у Дніпровському районі 8000000000:66:100:005; 8000000000:66:100:006; 8000000000:66:100:013; 8000000000:66:100:014; 8000000000:66:100:015; 8000000000:66:100:018; 8000000000:66:100:019; 8000000000:66:100:020; 8000000000:66:100:022; 8000000000:66:100:025; 8000000000:66:100:026; 8000000000:66:100:028; 8000000000:66:101:005; 8000000000:66:101:007; 8000000000:66:101:010; 8000000000:66:101:014; 8000000000:66:101:015; 8000000000:66:101:016; 8000000000:66:106:015; 8000000000:66:106:019; 8000000000:66:106:070; 8000000000:66:106:071; 8000000000:66:106:072; 8000000000:66:106:075; 8000000000:66:106:076.	КП УЗН Дніпровського р-ну	Рішення Київської міської ради від 22.12.2016 № 777/1781	–	–
14	"Парк Кіото"		9,17	Броварський проспект Обліковий код: 62:035:039	КП УЗН Деснянського р-ну	Рішення Київської міської ради від 22.03.2018 № 376/4440	–	–
Разом			**208,58**					
	Всього ПЗФ місцевого значення		**11872,41**	в т.ч. 744,3 га в складі НПП "Голосіївський", 1013,711422 га в складі МЗ (607,111422 га в складі РЛП "Дніпровські острови", 383 га в складі ЛЗ Острів Жуків, 12 га в складі РЛП Партизанської слави, 11,6 га в складі РЛП Смородинський)				

	Разом місцевого значення фактично:		**10858,70**					
	Всього територій та об’єктів ПЗФ		**26198,95**					
	ВСЬОГО ФАКТИЧНО:		**21775,84**					

2.9. Характеристика стану здоров'я населення

Аналізуючи показники захворюваності по м. Києву за останні більш ніж 20 років, слід зазначити, що найчисельнішою групою хвороб залишаються хвороби органів дихання, в основному за рахунок гострих респіраторних захворювань. Спостерігається тенденція до зростання у населення хвороб системи кровообігу, сечостатевої системи, хвороб крові, кровотворних органів, хвороб ендокринної системи, розладу харчування, порушення обміну речовин, новоутворень. Упродовж 2001 – 2024 року зростає рівень захворюваності на туберкульоз. У загальній захворюваності населення м.Києва (за даними МОЗ України, згідно кількості уперше зареєстрованих випадків захворювань на 100 000 осіб відповідного віку) протягом 2017 року відмічається переважання зареєстрованих випадків захворювань у дітей віком від 0 до 14 років (41,7%) та дітей віком 15 – 17 років (40%). У структурі захворюваності дитячого населення переважають хвороби органів дихання, які характеризуються негативною динамікою.

Смертність населення є вагомою складовою у формуванні загальної чисельності та структури населення міста. Коливання рівня смертності населення значною мірою залежить від стану здоров'я, який у свою чергу залежить від багатьох факторів: кліматичних умов, стану навколишнього середовища та медицини, забезпечення продуктами харчування та їх цінності, соціально-економічних умов тощо.

Структура причин смерті населення в столиці в цілому залишається незмінною: більша половина летальних випадків спричинена хворобами системи кровообігу, за ними йдуть новоутворення та зовнішні причини смерті, далі – хвороби органів травлення та хвороби органів дихання. Відмічається зростання захворюваності та смертності, зумовленої вірусом імунодефіциту людини.

Найбільш суттєве скорочення відбулося у 2022 році, що може бути пов'язано зі зміною доступності медичної допомоги та особливостями обліку захворювань в умовах воєнного стану. У 2023-2024 роках спостерігалося певне відновлення показника, однак у 2025 році тенденція до зниження продовжилася.

Хвороби системи кровообігу залишаються найбільш поширеним класом захворювань. Водночас їх поширеність зменшилася з 5 502,4 до 4 226,2 випадку на 10 тис. населення (-23,2%).

Незважаючи на позитивну динаміку, серцево-судинна патологія продовжує формувати основне навантаження на систему охорони здоров'я.

Також відбулося суттєве скорочення захворюваності на хвороби органів дихання з 2 951,7 до 2 226,5 випадку на 10 тис. населення (-24,6%).

Аналогічна тенденція характерна для хвороб органів травлення (-25,8%), сечостатевої системи (-25,6%) та хвороб ока (-32,4%).

Показники хвороб ендокринної системи залишаються на високому рівні та у 2025 році становлять 936,3 випадку на 10 тис. населення, що лише незначно нижче рівня 2020 року (-2,1%). Що свідчить про значне поширення хронічних ендокринних патологій, насамперед цукрового діабету.

Також, нажаль поширюються хвороби кістково-м'язової системи. Після зниження у 2022 році показник зріс до 1 053,2 випадку на 10 тис. населення у

2025 році. Порівняно з 2024 роком зростання становило 2,6%, що може бути пов'язано зі старінням населення та наслідками малорухливого способу життя.

Найбільший відсоток зареєстрованих випадків захворювань у м. Києві у 2025 році належав хворобам системи кровообігу та органів дихання 29% та 15% відповідно.

Зберігалася тенденція до зростання контингенту онкологічних хворих, з 714,4 у 2020 році до 800,1 у 2025 році (+12,0%). Це є найвиразнішою негативною тенденцією серед основних класів захворювань та може свідчити насамперед як про позитивні зміни - подовження терміну життя хворих на рак так і про покращення діагностики онкологічних захворювань. Найпоширенішими серед злоякісних новоутворень у 2025 році були (на 100 тис. населення): рак грудей - 71,1; шкіри - 48,4; легень - 19,2; лімфатичної та кровотворної тканини - 16,1.

Спрямованість на раннє виявлення хвороб сприяла тому, що велика кількість нових випадків злоякісних новоутворень виявляється під час профілактичних оглядів населення.

Зараз в столиці функціонують 64 комунальних підприємства, організації та установи (36 амбулаторних закладів районного підпорядкування та 28 - міського, з яких 23 заклади надають стаціонарну медичну допомогу, 1 - екстрену, 1 - стоматологічну).

Медична допомога цивільним, військовим та внутрішньо переміщеним особам надавалася на всіх рівнях надання медичної допомоги (зокрема високоспеціалізованої) безвідмовно за всіма профілями за потребою згідно з Програмою державних гарантій медичного обслуговування населення за пакетами медичних послуг.

Ліжковий фонд по стаціонарних закладах охорони здоров'я комунальної власності територіальної громади міста Києва у 2025 році становив понад 12,1 тис. ліжок різних профілів (у 2024 році - 12,7 тис., у 2023 році - 13,2 тис.). Упродовж останніх років здійснено роботу з оптимізації ліжкового фонду.

У довоєнні роки спостерігалася негативна тенденція щодо смертності за основними типами захворювань. Показник смертності населення у 2021 році становив 15,3 осіб на 1 тис. наявного населення, що на 25,3% більше порівняно з 2020 роком. Рівень дитячої смертності збільшився з 4,7 % у 2020 році до 5,7 % на 1 тис. новонароджених у 2021 році.

Структура причин смертності населення м. Києва у зв'язку з пандемією СОУГО- 2019 зазнала суттєвих змін (табл. 13). На першому місці, як і в попередні роки, знаходилися хвороби системи кровообігу, які у 2021 році обумовили 53,9 % усіх випадків смерті в місті (61,5 % у 2020 році).

Серед смертності від хвороб кровообігу 80 % випадків у 2021 році припадало на смертність від ішемічної хвороби серця (зокрема інфаркти). На друге місце у 2021 році вийшла смертність від хвороб, зумовлених вірусом СОУГО-19, яка становила 16,8 % від загальної смертності по місту (проти 6,4 % у 2020 році). Третя позиція в структурі смертності належала смертності від новоутворень - 11,9 % у 2021 році.

2.9. Прогнозні зміни стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, якщо документ державного планування не буде затверджено

Зміни стану клімату, якщо ДДП не буде затверджено, загалом не очікуються. Враховуючи наслідки воєнного стану та тенденцію до зростання кількості автотранспортних засобів, цілком логічно припустити ризик збільшення теплового забруднення атмосфери. Як відомо, вплив теплових викидів транспорту великих міст викликає локальне підвищення температури повітря. Ці області атмосферного повітря з підвищеною температурою (так звані «острови тепла») над транспортними магістралями та транспортними розв'язками характеризуються нестійкістю унаслідок дії вітрів та інших атмосферних факторів, тобто суттєвий вплив відсутній, отже, зміни клімату не прогнозуються.

Прогнозні зміни стану атмосферного повітря, якщо ДДП не буде затверджено загалом не прогнозуються. Можливе збільшення існуючого рівня забруднення атмосферного повітря через загальноміську тенденцію до збільшення кількості автотранспортних засобів тощо.

У частині змін стану водного середовища, якщо ДДП не буде затверджено, можна спрогнозувати погіршення стану водних об'єктів, враховуючи такі чинники:

-замуленість, захаращеність, ознаки заростання водних об'єктів;

- невпорядкованість територій ПЗС;
- випуски стоків дощової каналізації без очищення;
- наявність несанкціонованих місць зберігання відходів тощо.

З дощовими й талими водами до водних об'єктів можуть потрапляти різні сполуки, які призводять до забруднення води, переважно завислі та колоїдні частки. Особливу загрозу можуть створити токсичні компоненти стоку – переважно нафта та нафтопродукти, що змиваються з проїжджих частин вулиць та доріг.

Можна спрогнозувати збільшення негативного впливу на ґрунти, так як існує ризик подальшого забруднення земель, враховуючи загальноміську проблему поводження з відходами та тенденцію до зростання обсягів утворення ТПВ у зв'язку зі збільшенням кількості населення.

Відсутність заходів з розчищення водних об'єктів сприятимуть подальшому замуленню та заростанню вологолюбивою рослинністю. Надлишкове заростання повітряно-водною рослинністю може призвести до зниження біорізноманіття.

3. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу

Метою Комплексної програми є Формування екологічно збалансованого та комфортного міського середовища шляхом впровадження інноваційних підходів до охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та підвищення рівня екологічної безпеки, здійснення контролю за утриманням домашніх тварин та регулювання чисельності безпритульних тварин у місті Києві гуманними методами, створення безпечного публічного простору у місті Києві шляхом формування свідомого та відповідального ставлення мешканців столиці.

Характеристика ймовірних впливів для довкілля внаслідок реалізації змін до Програми приводяться в таблиці 29.

Ймовірні впливи для довкілля внаслідок реалізації змін до Програми

Таблиця 47

Ймовірні наслідки	Негативний вплив			Пом'якшення існуючої ситуації
	Так	Ймовірно	ні	
Повітря				
1. Збільшення викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел			●	+
2. Погіршення якості атмосферного Повітря			●	+
3. Зміни повітряних потоків, вологості, температури або ж будь-які локальні чи регіональні зміни клімату			●	
Водні ресурси				
4. Збільшення обсягів скидів у поверхневі Води			●	+
5. Збільшення навантаження на каналізаційні системи та погіршення якості очистки стічних вод			●	+
6. Порушення гідрологічного та гідрохімічного режиму малих річок Регіону			●	+
7. Зміни обсягів підземних вод (шляхом відбору чи скидів або ж шляхом порушення водоносних горизонтів)			●	
8. Забруднення підземних водоносних Горизонтів			●	
Відходи				
9. Збільшення кількості утворюваних ТПВ			●	+
10. Збільшення кількості утворюваних чи накопичених промислових відходів IV класу небезпеки			●	+

Ймовірні наслідки	Негативний вплив			Пом'якшення існуючої ситуації
	Так	Ймовірно	ні	
11. Збільшення кількості відходів I-III класу небезпеки			●	+
12. Спорудження еколого-небезпечних об'єктів поводження з відходами			●	
Земельні ресурси				
13. Порушення, переміщення, ущільнення ґрунтового шару			●	+
14. Будь-яке посилення вітрової або водної ерозії ґрунтів			●	
15. Суттєві зміни в структурі земельного фонду, чинній або планованій практиці використання земель			●	
16. Виникнення конфліктів між ухваленими цілями стратегії та цілями місцевих громад			●	
Біорізноманіття та рекреаційні зони				
17. Негативний вплив на об'єкти природно-заповідного фонду (зменшення площ, небезпечна діяльність на їх території тощо)			●	+
18. Зміни у кількості видів рослин або тварин, їхній чисельності або територіальному представництві			●	+
19. Порушення або деградацію середовищ існування диких видів тварин			●	
Рекреаційні зони та культурна спадщина				
20. Будь-який вплив на кількість і якість наявних рекреаційних можливостей			●	+
21. Будь-який вплив на наявні об'єкти історико-культурної спадщини			●	
22. Інші негативні впливи на естетичні			●	
Населення та інфраструктура				
23. Появу будь-яких реальних або потенційних загроз для здоров'я людей			●	+
Екологічне управління та моніторинг				
24. Погіршення екологічного моніторингу			●	+
Інше				
25. Підвищення рівня використання будь-якого виду природних ресурсів			●	+
26. Суттєве порушення якості природного середовища			●	+

4. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом

Однією з найважливіших екологічних проблем м. Києва є забруднення атмосферного повітря. Серед основних джерел забруднення атмосфери – пересувні джерела, з яких на першому місці знаходиться автотранспорт, а також підприємства енергетики, підприємства будіндустрії, машинобудівної, хімікофармацевтичної, харчової промисловості.

Проблемним питанням є забруднення водних об'єктів забрудненими зливовими та стічними водами, а також забруднення підземних водоносних горизонтів нафтопродуктами.

Існуючий стан малих водойм міста викликає занепокоєння, тому що багато з них є засміченими, прибережні захисні смуги водойм захаращені несанкціонованими звалищами побутових та будівельних відходів. Більшість малих річок Києва є забрудненими. Вода малих річок міста досить забруднена нафтопродуктами, біогенними та органічними речовинами.

Переважна частина річок і струмків закуто у колектори й бетонні жолоби. Певною мірою це пов'язано з поширенням у долинах малих річок, передусім у правобережній частині Києва, приватної забудови, гаражів, станцій технічного обслуговування автомобілів. Досить часто на схилах долин і берегів малих річок влаштовують смітники та звалища. У малих річках міста значно вища ніж у Дніпрі, мінералізація води, в т.ч. як наслідок використання солі для боротьби зі снігом.

На якісні характеристики води у Дніпрі негативно впливають дощові та талі води, що скидаються у ріку по багатьох водовипусках. Досі у Києві очищується лише невелика частина цих стоків.

Сучасна масова забудова заплавної частини Дніпра супроводжується підвищенням рівня території шляхом гідронамивів, призводить до зменшення пропускної спроможності русла та заплави р. Дніпро, створюється реальна загроза підпору води та затоплення приміської зони міста Києва під час пропуску повеней.

Для міста актуальною лишається проблема впорядкування відведення поверхневого стоку у міську дощову мережу та його скиду у відкриті водойми з дотриманням вимог Водного кодексу України.

Серйозною проблемою залишається забруднення внутрішніх водойм міста нафтопродуктами, пов'язане із інтенсивним забрудненням ними дощових стоків, що спричинено зростаючою кількістю автотранспортних засобів, розміщених на територіях автостоянок, гаражів, АЗС без локальних очисних споруд, пунктів розвантаження паливно-мастильних матеріалів на території Київського річкового порту.

Лишається гострим питання щодо винесення в натуру ПЗС, посилення контролю за створенням водоохоронних зон і ПЗС, а також за дотриманням режиму використання їхніх територій.

Питання очищення міста від відходів залишається досить актуальним.

Існуюча система поводження з відходами не дозволяє в повному обсязі виділити із загальної маси відходів фракції ресурсноцінних матеріалів (паперу, картону, скла, металу, пластмас тощо). Утворення значних обсягів відходів в місті, захаращення території міста відходами зумовлено наступними основними факторами:

- неефективні технології переробки первинної сировини і матеріалів;
- недоліки в розробці нових та використанні наявних (вже розроблених і відомих у світовій практиці) технологій утилізації відходів на місцях їх безпосереднього утворення;
- недоліки системи поводження з відходами, що не були утилізовані в місцях їх утворення, а також недоліки системи очищення міста від відходів.

Залишається актуальною проблема утилізації ТПВ. Щорічно у м. Києві утворюється близько 1,5 млн. тон ТПВ. Вивезення ТПВ та нетоксичних промислових відходів здійснюється на полігон № 5 ПАТ "Київспецтранс" (с. Підгірці Обухівського району Київської області) або передається для термічної переробки сміттєспалювальний завод «Енергія» КП «Київтеплоенерго» (м. Київ, вул. Колекторна, 44).

Існуюча система видалення побутових відходів не забезпечує регулярного вивозу і знешкодження побутових відходів, що призводить до стихійних звалищ. Потужності полігону № 5 ПАТ "Київспецтранс" на даний час майже вичерпані, крім того, відповідно до директиви ЄС, з 2011 року відкрите захоронення відходів забороняється.

Також значною проблемою є не вирішення на даний час проблеми утилізації залишків хімічних речовин на ВАТ «Радикал», що створило складну екологічну ситуацію та загрозу здоров'ю мешканцям міста Києва.

Київ постійно розвивається, збільшується кількість мешканців, збільшується кількість забудов, це в свою чергу потребує облаштування додаткових парків, скверів, зон відпочинку та рекреації. Для вирішення цієї проблеми щорічно збільшується площа міських зелених зон за рахунок прийняття Київської міською радою рішень про надання статусів зелених зон землям, не наданим в користування та повернутим з оренди у забудовників. КО «Київзеленбуд» постійно збільшує обсяги робіт з озеленення міста, здійснюється капітальний ремонт та реконструкцію об'єктів зеленого господарства.

Природні зміни клімату провокують погіршення стану ґрунту та погіршення погодних умов, що в свою чергу зумовлює всихання зелених насаджень від дефіциту вологи в грунтах та інтенсивної транспірації. Для забезпечення нормального стану зелених насаджень вони потребують вчасного проведення ряду агротехнічних заходів, важливою складовою яких є полив зелених насаджень.

Оптимальна зволоженість грунту дає можливість рослинам засвоювати мінеральні солі у вигляді слабких водних розчинів, а також забезпечує охолодження рослин (транспірацію) та підтримує процес фотосинтезу. Тобто, при відсутності нормального зволоження грунту фізіологічні процеси рослин значно сповільнюються і як наслідок, рослина пригнічується, повільно

розвивається, в'яне, уражується шкідниками та поступово засихає.

Стаціонарними системами зрошення обладнано 126 об'єктів благоустрою міського зеленого господарства, полив інших зелених насаджень здійснюється за допомогою поливо-миючих машин і механізмів. Разом з тим, забезпечити належний полив об'єктів благоустрою зеленого господарства, наявними в районних комунальних підприємствах по утриманню зелених насаджень поливо-миючими машинами і механізмами, неможливо.

Єдиним ефективним методом вирішення питання зрошення великих площ зелених насаджень є влаштування сучасних стаціонарних поливо-зрошувальних систем, завдяки яким можливо одночасно зрошувати сотні гектарів зелених насаджень без залучення засобів механізації та значних людських ресурсів.

Важливою проблемою є збереження та належне утримання територій та об'єктів природно-заповідного фонду міста. Площа об'єктів природно-заповідного фонду у 2024 році становила більше 21,8 тис. га або 26% від загальної площі міста Києва.

Основним заходом забезпечення збереження територій та об'єктів природно-заповідного фонду є проведення технічної інвентаризації та розроблення проектів землеустрою та видача відповідного документу, що посвідчує право власності чи користування земельною ділянкою зі встановленням в натурі (на місцевості) їх меж.

Загально відомо, що розв'язання екологічних проблем суспільного розвитку значною мірою лежить не лише в галузі господарсько-економічної діяльності, але і в сфері морального удосконалення людини, її культури взаємовідносин з природою та іншими людьми. Підвищення рівня суспільної екологічної свідомості законодавчо визначено як найважливіше стратегічне завдання (стратегічна ціль номер один) у Законі України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року». Підвищення екологічної культури суспільства – дієвий механізм вирішення екологічних проблем, адже складає основу гармонійного спілкування людини із природою.

Для вирішення проблеми збереження природних ресурсів на базі комунального підприємства «Київський міський Будинок природи» постійно проводяться наукові конференції, семінари, лекції та виставки екологічного спрямування.

Важливою проблемою також є відсутність в місті Києві друкованого інформаційного видання, в якому була б зібрана статистична та довідкова інформація про екологічний стан міста. Вирішенням зазначеної проблеми може стати затвердження та видання щорічного екологічного паспорта міста Києва.

Забруднення довкілля, зокрема атмосферного повітря становить серйозний ризик небезпеки для здоров'я людини. Тому зараз гостро постає проблема екологічного захисту. Для покращення ситуації необхідно терміново вжити заходи, які, з одного боку, були б спрямовані на зменшення викидів забруднюючих речовин підприємствами та автотранспортом, та на збільшення кількості багаторічних зелених насаджень, що сприяють очищенню

атмосферного повітря, збагачують довкілля киснем і поглинають двоокис вуглецю.

Для забезпечення постійного інформування населення про якість повітря в режимі реального часу Департаментом захисту довкілля та адаптації до зміни клімату виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) здійснюється розбудова сучасної системи моніторингу, яка базується на основних принципах Європейських директив.

В місті Києві починаючи з 2020 року побудовано 7 пунктів спостереження

№з/п	Адреса	Район	Перелік забруднювальних речовин в повітрі, за якими здійснюється спостереження
1	2	3	4
1	м.Київ, вулиця Турівська, 28	Подільський	Діоксид сірки (SO_2), оксиди азоту (NO; NO_2; NO_x), монооксид вуглецю (CO), озон (O_3), тверді частки ($ТЧ_{2,5}$; $ТЧ_{10}$)
2	м.Київ, вулиця Архітектора Вербицького, 26	Дарницький	SO_2, NO; NO_2; NO_x; CO, $ТЧ_{2,5}$; $ТЧ_{10}$; O_3, аміак (NH_3), сірководень (H_2S), меркаптани
3	м.Київ, Харківське шосе, 7/1	Дніпровський	SO_2, NO; NO_2; NO_x; CO, $ТЧ_{2,5}$; $ТЧ_{10}$
4	м.Київ, проспект Європейського Союза (Правди), 64Г	Подільський	SO_2, NO; NO_2; NO_x; CO, $ТЧ_{2,5}$; $ТЧ_{10}$; O_3
5	м.Київ, вулиця Щусєва, 20	Шевченківський	SO_2, NO; NO_2; NO_x; CO, $ТЧ_{2,5}$; $ТЧ_{10}$; O_3
6	м.Київ, проспект Берестейський (Перемоги), 97	Святошинський	SO_2, NO; NO_2; NO_x; CO, $ТЧ_{2,5}$; $ТЧ_{10}$; O_3, бензол (C_6H_6),
7	м.Київ, вулиця Китаївська, 22	Голосіївський	SO_2, NO; NO_2; NO_x; CO, $ТЧ_{2,5}$; $ТЧ_{10}$; O_3, C_6H_6,

за станом атмосферного повітря у 6 районах міста Києва.

Пункти спостереження за станом атмосферного повітря встановлені в 6 районах міста Києва за адресами:

Адреси пунктів спостереження за станом атмосферного повітря на території міста Києва

На разі така кількість постів є недостатнього і потребує розширення.

5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються змін до Програми

З метою охорони і оздоровлення навколишнього природного середовища та забезпечення збалансованого екологічного розвитку території міста у Програмі запропоновано ряд заходів, які повинні реалізовуватися відповідно до Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» і кореспондуватися із стратегічними цілями з охорони довкілля та охорони здоров'я населення, визначеними Законом України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» від 28 лютого 2019 року, Національним планом управління відходами до 2030 року, затвердженим розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20 лютого 2019 року №117-р, Паризькій угоді, ратифікованій Законом України від 14 липня 2016 року №1469, Конвенції про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі.

Відповідно до нормативно-правової бази України проєкт Програми відповідає ряду зобов'язань:

- пріоритетність вимог екологічної безпеки, обов'язковість додержання екологічних стандартів, нормативів та лімітів використання природних ресурсів;
- виконання заходів, що гарантують екологічну безпеку середовища для життя і здоров'я людей, а також запобіжний характер заходів щодо охорони довкілля;
- проєктне спрямування на збереження просторової та видової різноманітності і цілісності природних об'єктів і комплексів;
- використання отриманих висновків моніторингу та комплексу охоронних заходів для виконання можливостей факторів позитивного впливу на охорону довкілля;
- формування динамічного урівноваженого стану довкілля, що забезпечуватиме екологічне, санітарно-безпечне середовище для життєдіяльності населення.

Реалізація заходів Програми враховує забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків у доступі до озеленених, ландшафтних та рекреаційних територій міста, передбачених Конституцією України, нормативно-правовими актами України, а також чинними міжнародно-правовими актами (стандартами) щодо забезпечення гендерної рівності та прав людини, що підписані та ратифіковані Україною, міжнародними договорами.

Завдання та заходи програми відповідатимуть Конституції України, законам України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», «Про засади запобігання та протидії дискримінації» у частині забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків у доступі до природно-ландшафтного комплексу столиці, рекреаційних територій, об'єктів і територій природно-заповідного фонду, пляжів міста.

Враховуючи результати аналізу можна зробити висновок, що проєкт

Програми, відповідає цілям екологічної політики, встановленим на національному рівні, враховує їх та пропонує комплекс заходів, які спрямовані на їх виконання.

Стосовно дотримання міжнародних зобов'язань у інших напрямах співробітництва, наприклад, таких як зміна клімату, охорона озонового шару та ін., слід зазначити, що вони не мають прямого відношення до головних цілей та завдань проєкту змін до Програми

6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності - 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків

Ймовірні наслідки реалізації Програми:

а) для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

У процесі здійснення стратегічної екологічної оцінки мають бути оцінені ймовірні наслідки реалізації Програми. Зокрема, мають бути оцінені наслідки для таких складових довкілля:

- атмосферне повітря (орієнтовно прогнозуються тимчасові впливи під час виконання будівельних робіт тощо);
- водні ресурси (орієнтовно прогнозуються тимчасові впливи під час виконання будівельних робіт та позитивні наслідки за рахунок заходів із паспортизації, впорядкування, покращення стану водних об'єктів);
- земельні ресурси (орієнтовно прогнозуються позитивні наслідки за рахунок заходів щодо поводження з відходами, заходів з інженерної підготовки та захисту території тощо);
- рослинний та тваринний світ, біорізноманіття (орієнтовно наслідки позитивні за рахунок заходів з озеленення міста, утримання зелених насаджень загального користування, відновлення лісів тощо);
- наслідки для здоров'я населення (орієнтовно прогнозуються позитивні наслідки, так як Програма спрямована на забезпечення екологічної безпеки в столиці, підвищення рівня благоустрою та комфорту життя мешканців столиці тощо);

б) для територій з природоохоронним статусом (негативні наслідки не очікуються; навпаки, прогнозуються позитивні наслідки за рахунок розроблення проєктів створення територій і об'єктів природно-заповідного фонду та організації їх територій, спеціальних заходів, спрямованих на запобігання знищенню чи пошкодженню природних комплексів територій та об'єктів природного заповідного фонду тощо).

Значення зелених насаджень для довкілля велике. Зелені насадження наповнюють атмосферу киснем, споживання якого постійно зростає, особливо у місцях концентрації промисловості і транспорту. Затримуючи потоки повітря і знижуючи тим самим силу вітру, зелені насадження очищують повітря від домішок, що містяться у ньому. Також відомі фітонцидні властивості зелених насаджень. значно знижують вплив пилу та шкідливих газів на людину. Фітонцидність проявляється у тому, що рослини виділяють леткі речовини, здатні вбивати або зменшувати розвиток хвороботворних бактерій, сприяючи оздоровленню довкілля. Фітонциди дерев і кущів діють на деяких комах. Значну роль відіграють і шумозахисні властивості рослин.

Кумулятивні наслідки – розвиток негативних процесів через накопичення в організмах людей, тварин, рослин отрути різних речовин внаслідок тривалого їх надходження. Ймовірність того, що реалізація Програми призведе до таких можливих наслідків, мінімальна. Навпаки, завдяки розчищенню водних об'єктів

прогнозується зменшення ризику накопичення забруднюючих речовин у донних відкладах.

Синергічні наслідки – сумарний ефект, який полягає у тому, що при взаємодії двох або більше факторів їхня дія суттєво переважає ефект кожного окремого компонента у вигляді простої їхньої суми. Ймовірність прояву відсутня.

Строки виконання програми з 01 січня 2026 по 31 грудня 2028 року. Кумулятивні, синергічні, коротко-, середньо- та довгострокові негативні наслідки внаслідок реалізації Програми загалом не прогнозуються.

7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання Програми з внесеними змінами

Програма як Програми місцевого рівня передбачає такі заходи, спрямовані на запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків для здоров'я населення, забезпечення екологічної безпеки та раціонального використання природних ресурсів, зокрема:

- заходи щодо охорони та раціонального використання природного середовища, за рахунок:
- комплекс протизсувних заходів спрямованих на запобігання розвитку небезпечних геологічних процесів, усунення або зниження до допустимого рівня їх негативного впливу на території парків міста Києва;
- розроблення документації із землеустрою для територій та об'єктів природно-заповідного фонду;
- паспортизації малих річок і водойм;
- відновлення і підтримання сприятливого гідрологічного режиму та санітарного стану річок, а також заходи для боротьби з шкідливою дією вод;
- створення водоохоронних зон, спрямованих на запобігання забрудненню, засміченню та виснаженню водних ресурсів м. Києва;
- заходи з озеленення міста та влаштування поливо-зрошувальних систем;
- придбання мобільних пожежно-патрульних комплексів, іншої техніки та засобів для запобігання виникненню і ліквідації лісових пожеж;
- будівництво виробничого майданчика для зберігання та переробки відходів розчищення зелених насаджень на базі Міської станції захисту зелених насаджень на вул. Берковецькій, 6 у м. Києві,
- створення міської системи програмно-апаратних засобів збору та обробки даних про стан довкілля міста Києва: придбання та встановлення стаціонарних постів (пунктів спостережень) автоматизованої системи моніторингу атмосферного повітря;
- придбання посадкового матеріалу.

Передбачено збільшення кількості зелених зон, розширення територій парків та скверів, збільшення кількості висаджених зелених насаджень, розширення зон відпочинку на водних об'єктах, доступності та безбар'єрності рекреаційної інфраструктури та отримання рівних соціальних послуг усім категоріям жінок, чоловіків та дітей різного віку без обмеження чи привілеїв за ознакою статі під час реалізації під час реалізації заходів програми.

Система моніторингу за станом довкілля забезпечить:

- проведення санітарно-бактеріологічних досліджень якості води у водоймах м. Києва експрес-методом Colilert 18 та автоматичним тестінгом води на ТЕСТА В-16;
- проведення токсикологічного моніторингу методом біотестування поверхневих вод водних об'єктів (культура інфузорії Paramecium caudatum); інформування населення про стан фізико-хімічних параметрів довкілля;
- розробку рекомендацій для населення та влади на базі науково оброблених

даних моніторингу довкілля;

- відбір проб за місцезнаходженням відходів, власник яких не встановлений, визначення складу та властивостей відходів, інструментально-лабораторні дослідження показників складу та властивостей води, ґрунтів і викидів забруднюючих речовин в атмосферному повітрі

- застосування механізмів програмно-цільового підходу у сфері забезпечення прав киян та мешканців міста Києва на якісне, комфортне і безпечне довкілля дає можливість більш раціональної організації вирішення комплексу існуючих взаємопов'язаних проблем, пріоритезації необхідних програмних заходів.

8. Обгрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки)

При дослідженні існуючого стану довкілля та стану здоров'я населення використані дані натурних досліджень, моніторингу стану довкілля, статистична інформація тощо.

При здійсненні СЕО проведено низку оцінок: аналіз контексту планування, аналіз раціональності використання території, аналіз поточного стану довкілля і тенденцій його змін, аналіз стану здоров'я населення та аналіз наслідків при реалізації детального плану території, оцінка альтернативних сценаріїв, оцінка рекомендацій щодо пом'якшення впливу на довкілля, у т. ч. для здоров'я населення, заходів із запобігання несприятливому впливу тощо.

У контексті СЕО Програми з метою розгляду екологічних наслідків проєктних рішень прийнято розгляд «нульової» альтернативи (відхилення Програми від затвердження).

Програма спрямована на забезпечення екологічної безпеки в столиці, зниження негативного впливу на довкілля та підвищення рівня благоустрою та комфорту життя мешканців столиці через фінансування заходів за рахунок коштів бюджету міста Києва, в тому числі за рахунок коштів Київського міського фонду охорони навколишнього природного середовища.

Для наочності обгрунтування необхідності затвердження передбачених в Програмі змін (рішень) в таблиці 48 представлені основні характеристики ймовірного впливу на стан довкілля, в т.ч. на здоров'я населення за альтернативними варіантами.

Характеристика ймовірного впливу в результаті запропонованих змін до Програми

Таблиця 48.

Компонент довкілля	Ймовірний вплив		Коментарі
	«нульова» альтернатива	Реалізація ДДП	
Клімат	0	+1	+1 за рахунок заходів з озеленення міста, утримання зелених насаджень
Повітряне середовище	0	+1	+1 – впровадження системи моніторингу дозволить своєчасно виявляти та попереджувати зростання рівня забруднення
Водне середовище	1	+1	+1 – за рахунок заходів із паспортизації, впорядкування, покращення стану водних об'єктів,
Геологічне середовище, земельні земельні ресурси	1	+1	+1 – за рахунок заходів з інженерної підготовки та захисту території,

			щодо поводження з відходами, заходів із землевпорядкування тощо
Рослинний світ	0	+1	+1 – за рахунок заходів утримання зелених насаджень загального користування, відновлення лісів
Тваринний світ	0	0	суттєвого впливу не очікується
Навколишнє соціальне середовище, у т.ч. здоров'я населення	0	+1	+1 – забезпечення екологічної безпеки в столиці, підвищення рівня благоустрою та комфорту життя мешканців столиці тощо
Території з природоохоронним статусом	0	+1	+1 – за рахунок розроблення документації із землеустрою для територій та об'єктів природно-заповідного фонду
Транскордонні наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення	0	0	відсутні

Примітка: шкала оцінки в балах: 2 – значний негативний вплив, 1 – помірний негативний вплив на довкілля, 0 – вплив не очікується, +1 – помірний позитивний вплив, +2 – значний позитивний вплив, ? – високий ступінь невизначеності.

Проведення SWOT-аналізу (сильні (S) та слабкі (W) сторони проєкту, можливості (O), що відкриваються при його реалізації, та небезпеки (T), пов'язані з його здійсненням) з урахуванням соціально-економічних та екологічних аспектів дозволить провести комплексний аналіз потенційно можливих позитивних і негативних особливостей проєкту ДДП. Узагальнені результати виконаного SWOT-аналізу представлені у таблиці 31.

SWOT-аналіз проєкту Програми

Таблиця 49.

Сильні сторони	**Слабкі сторони**
• вигідне економіко-географічне положення; • високий потенціал економічного розвитку населеного пункту; • сприяння міської влади реалізації соціальних та екологічних ініціатив; • наявність кадрового потенціалу; • зростання вимог населення до якості навколишнього середовища; • активність, креативність населення тощо.	• недостатні обсяги фінансування на впровадження передових технологій та новітніх технічних засобів • недостатній рівень політичної стабільності в країні; • нестабільність діяльності інституцій, пов'язаних з екологічним і санітарно-епідеміологічним контролем; • застарілість законодавчої та нормативної бази в багатьох секторах країни і міста; • недосконалість системи моніторингу довкілля тощо.
Можливості	**Небезпеки**

• оздоровлення міського середовища; • раціональне природокористування; • вирішення питань землекористування; • покращення якості життя мешканців столиці; • підвищення екологічної свідомості населення; • збереження та належне утримання територій та об'єктів природно-заповідного фонду міста; • покращення екологічного стану водойм міста Києва; • розвиток туристичної та рекреаційної сфери; • забезпечення інтересів різних категорій гостей та мешканців міста; • реалізації заходів, спрямованих на забезпечення безбар'єрності тощо	• відсутність чіткого механізму моніторингу довкілля; • відсутність чітких механізмів фінансування витрат, спрямованих на поліпшення стану навколишнього середовища; • негативна тенденція щодо зменшення цінності довкілля у порівнянні із економічними цінностями українців; • низький кредит довіри населення до природоохоронної діяльності; • низький кредит довіри населення до природоохоронної діяльності; • низький рівень інформованості та екологічної культури; • ймовірність громадської активності, зокрема протестних акцій тощо.

Основні проблеми здійснення СЕО: відсутність або обмежений доступ до розрізнених даних на рівні міста з основних проблемних питань (охорона довкілля, охорона здоров'я тощо) через розділені між собою загальнонаціональних, загальноміських та районних систем збору статистичних даних та даних органів охорони довкілля, охорони здоров'я, інституційні та організаційні труднощі тощо.

Слід зазначити, відповідно до Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування, затверджених наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.08.2018 № 296, у рамках СЕО не доцільно заглиблюватися в детальну оцінку впливів, яку необхідно виконувати на рівні конкретного об'єкту чи виду планованої діяльності.

9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

Значущі наслідки для довкілля, в тому числі для здоров'я населення, повинні відслідковуватися під час реалізації Програми, зокрема, з метою виявлення непередбачених несприятливих наслідків і вжиття заходів щодо їх усунення.

Моніторинг може бути використаний для:

- порівняння очікуваних і фактичних наслідків, що дає можливість отримати інформацію про реалізацію Програми;
- перевірки дотримання екологічних вимог, встановлених відповідними органами виконавчої влади;
- перевірки того, що Програма виконується відповідно до ухваленого документа, включаючи передбачені заходи із запобігання, скорочення або пом'якшення несприятливих наслідків.

Результати моніторингу мають бути доступними для органів влади та громадськості. Згідно статті 17 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» замовник здійснює моніторинг наслідків виконання документу державного планування для довкілля.

Результати моніторингу замовник оприлюднює на власному офіційному веб-сайті один раз на рік протягом строку дії ДДП та через рік після закінчення такого строку (п. 10 Постанови Кабінету Міністрів України від 16.12.2020 № 1272) та у разі виявлення непередбачених звітом про СЕО негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, вживає заходів щодо їх усунення. Індикатори Програми приводяться в таблиці 50.

Таблиця 49

Індикатори Програми Комплексної міської цільової програми екологічного благополуччя мів Індикатори Програми а на 2026-2028 роки (із змінами)

Таблиця 32.

№	Назва індикатора	Одиниця виміру	Значення індикатора за роками		
			2026 рік	2027 рік	2028 рік
1	2	3	5	5	6
1	Забезпеченість зеленими зонами загального користування	$м^2$ /мешканця / мешканку	24	25	25
2	Рівень охоплення території міста Києва системою моніторингу стану навколишнього природного середовища	%	68	71	74
3	Частка зелених насаджень в межах міста	%	49,6	49,6	49,6

4	Кількість реалізованих природоорієнтованих ініціатив /проєктів в урбанізованих умовах міста	одиниць	250	255	260
5	Рівень екологічної свідомості населення міста за результатами соціальних досліджень,%	%	45	50	55
6	Частка територій та об'єктів природно-заповідного фонду від площі міста	%	26	26	26,1
7	Площа територій та об'єктів природно-заповідного фонду, щодо яких передбачається розроблення документації із землеустрою з організації та встановлення меж територій та об'єктів природно-заповідного фонду м. Києва	Га	150	200	210
8	Частка водних об'єктів міста Києва, на яких здійснюється моніторинг екологічного стану якості води відповідно до вимог Водної Рамкової Директиви ЄС 2000/60/ЕС, %	%	85	90	95,2

Координацію та контроль за ходом виконанням Програми здійснює заступн ефективність використання коштів може розглядатися на сесіях Київської міської ради та на засіданнях відповідних постійних

10. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

Транскордонні наслідки відсутні.

11. Резюме нетехнічного характеру інформації, розраховане на широку аудиторію

Метою Програми є формування екологічно збалансованого та комфортного міського середовища шляхом впровадження інноваційних підходів до охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та підвищення рівня екологічної безпеки, здійснення контролю за утриманням домашніх тварин та регулювання чисельності безпритульних тварин у місті Києві гуманними методами, створення безпечного публічного простору у місті Києві шляхом формування свідомого та відповідального ставлення мешканців столиці. Строки виконання з 01 січня 2026 по 31 грудня 2028 року.

Програма (із змінами) передбачає такі заходи:

- заходи щодо охорони та раціонального використання природного середовища, за рахунок:

- розроблення документації із землеустрою для територій та об'єктів природно-заповідного фонду;

- паспортизації малих річок і водойм;

- створення водоохоронних зон, спрямованих на запобігання забрудненню, засміченню та виснаженню водних ресурсів м. Києва;

- відновлення і підтримання сприятливого гідрологічного режиму та санітарного стану річок, а також заходи для боротьби з шкідливою дією вод;

- заходи з озеленення міста;

- проведення наукових досліджень в межах екосистем природно-заповідного фонду м. Києва, пошкоджених внаслідок російської збройної агресії, та розробка заходів з їх відновлення (ренатуралізації);

- проведення наукових досліджень щодо біологічного різноманіття в межах екосистеми міста Києва та водних об'єктах; виявлення в межах м. Києва цінних для заповідання територій та об'єктів;

- розробка регіональних екологічних програм, у тому числі розроблення схеми та програми розвитку екологічної мережі міста Києва;

- розробка наукових рекомендацій щодо заходів з охорони та поліпшення середовища існування тваринного світу на території м. Києва;

- придбання мобільних пожежно-патрульних комплексів, іншої техніки та засобів для запобігання виникненню і ліквідації лісових пожеж;

- будівництво виробничого майданчика для зберігання та переробки відходів розчищення зелених насаджень на базі Міської станції захисту зелених насаджень на вул. Берковецькій, 6 у м. Києві;

- придбання та впровадження установок, обладнання та машин для збору, транспортування, перероблення, знешкодження та складування відходів розчищення зелених насаджень;

- створення міської системи програмно-апаратних засобів збору та обробки даних про стан довкілля міста Києва: придбання та встановлення стаціонарних постів (пунктів спостережень) автоматизованої системи моніторингу атмосферного повітря;

- проведення спеціальних заходів, спрямованих на запобігання знищенню чи пошкодженню природних комплексів територій та об'єктів природно-заповідного фонду;

- проведення наукового дослідження грунтового покриву території міста Києва з визначенням еколого-токсикологічних показників та картографуванням;

- проведення наукових досліджень та надання науково-методичних рекомендацій щодо стану довкілля міста Києва та адаптації до зміни клімату;

- відбір проб за місцезнаходженням відходів, власник яких не встановлений, визначення складу та властивостей відходів, інструментально-лабораторні дослідження показників складу та властивостей води, ґрунтів і викидів забруднюючих речовин в атмосферному повітрі;

- розчистка та благоустрій озера Синє у Подільському районі, у тому числі проєктні роботи;

- будівництво системи поливу в парку Позняки в Дарницькому районі міста Києва;

- роботи, пов'язані з поліпшеням технічного стану та благоустрою водойм;

- придбання системи джерел безперебійного живлення для постів моніторингу атмосферного повітря в м. Києві;

- забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення, зберігання, оброблення, утилізації, видалення, знешкодження і захоронення відходів;

- реконструкція парку відпочинку в урочищі "Наталка" в Оболонському районі;

- реконструкція системи очистки господарсько-побутових стічних вод від вбиралень та душових на території острова Долобецький у Дніпровському районі м. Києва;

- будівництво інженерних мереж до громадських вбиралень зони відпочинку "Центральна" з урахуванням подальшого розвитку острова Труханів у Дніпровському районі м. Києва;

- реконструкція очисних споруд "Харківські" по вул. Ревуцького, 40 в Дарницькому районі м. Києва.

Ймовірні наслідки реалізації Програми:

а) для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

У процесі здійснення стратегічної екологічної оцінки мають бути оцінені ймовірні наслідки реалізації Програми. Зокрема, мають бути оцінені наслідки для таких складових довкілля:

- атмосферне повітря (орієнтовно прогнозуються тимчасові впливи під час виконання будівельних робіт тощо);

- водні ресурси (орієнтовно прогнозуються тимчасові впливи під час виконання будівельних робіт та позитивні наслідки за рахунок заходів із паспортизації, впорядкування, покращення стану водних об'єктів);

- земельні ресурси (орієнтовно прогнозуються позитивні наслідки за рахунок заходів щодо поводження з відходами, заходів з інженерної підготовки та захисту території тощо);

- рослинний та тваринний світ, біорізноманіття (орієнтовно наслідки позитивні за рахунок заходів з озеленення міста, утримання зелених насаджень загального користування, відновлення лісів тощо);

- наслідки для здоров'я населення (орієнтовно прогнозуються позитивні наслідки, так як Програма спрямована на забезпечення екологічної безпеки в столиці, підвищення рівня благоустрою та комфорту життя мешканців столиці тощо);

б) для територій з природоохоронним статусом (негативні наслідки не очікуються; навпаки, прогнозуються позитивні наслідки за рахунок розроблення проєктів створення територій і об'єктів природно-заповідного фонду та організації їх територій, спеціальних заходів, спрямованих на запобігання знищенню чи пошкодженню природних комплексів територій та об'єктів природного заповідного фонду тощо).

в) транскордонні наслідки – не прогнозуються.

Програма (із змінами) спрямована на формування екологічно збалансованого та комфортного міського середовища шляхом впровадження інноваційних підходів до охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та підвищення рівня екологічної безпеки, здійснення контролю за утриманням домашніх тварин та регулювання чисельності безпритульних тварин у місті Києві гуманними методами, створення безпечного публічного простору у місті Києві шляхом формування свідомого та відповідального ставлення мешканців столиці через фінансування заходів за рахунок коштів бюджету міста Києва, в тому числі за рахунок коштів Київського міського фонду охорони навколишнього природного середовища.

12. Використана література

1. Атлас міграцій птахів України (складений за даними кільцювання). – К.: Інститут зоології ім. І.І.Шмальгаузена НАН України, Український центр кільцювання птахів, 2016. – 63 с.
2. Багацька Т.С. Вищі судинні рослини рекреаційних зон м. Києва / Т.С. Багацька // Інтродукція рослин. – 2014, № 3. – С. 31 – 37.
3. Борисова О.В. Водна стратегія міста Києва 2018 – 2025 рр. / О.В.Борисова, В.І.Вишневський, Г.М.Цвєткова та ін. – К.: 2018. – 124 с.
4. Боймен Р. Мій рік у Києві. Міські спостереження за птахами у Східній Європі/ Р. Боймен // Птах. – 2009. – № 3.
5. Василенко І.А. Урбоекологія / І.А. Василенко, О.А. Півоваров, І.М. Трус, А.В. Іванченко – Дніпро: Акцент ПП, 2017. – 309 с.
6. Вплив транспорту на екологію міста. Аналіз та стратегії для України. – Х.: Міські реформи, 2016. – 24 с.
7. Врублевська О.О. Навчальний посібник з дисципліни «Клімат України та прикладні аспекти його використання»/ О.О. Врублевська, Г.П. Катеруша. – Одеса: ОДЕКУ, 2012. – 180 с.
8. ДСТУ-Н Б В.1.1-27:2010 «Будівельна кліматологія». – К.: Мінрегіонбуд України, 2011. – 123 с.
9. Екологічний паспорт. Місто Київ. – К.: 2024. – 161 с.
10. Екологічний паспорт. Місто Київ. – К.: 2025. – 176 с.
11. Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища міста Києва у 2025 році. – К.: 2025. – 166 с.
12. Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища міста Києва у 2024 році. – К.: 2024. – 139 с.
13. Заклади охорони здоров'я та захворюваність населення України у 2017 році: статистичний збірник. – К.: Державна служба статистики України, 2018. – 109 с.
14. Закон України «Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення», Відомості Верховної Ради (ВВР), 1994, № 27, ст.218.
15. Закон України «Про охорону атмосферного повітря», ВВР, 2001, № 48, ст.252.
16. Закон України «Про охорону земель», ВВР, 2003, № 39, ст.349.
17. Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку», Відомості Верховної Ради (ВВР), 2018, № 16, ст.138.
18. Захворюваність та смертність населення м. Києва за 2011 – 2015 роки: статистичний збірник. – К.: Головне управління статистики у м. Києві, 2016. – 8 с.
19. Захворюваність та смертність населення міста Києва у 2012 – 2016 роках: статистичний збірник. – К.: Головне управління статистики у м. Києві, 2016. – 9 с.

20. Мацюра О. В. Розвиток концепції цілісних ареалів птахів: аналіз міграційних шляхів / О. В. Мацюра, П. І. Горлов, М. В. Мацюра // Біологічний вісник. – 2012. – № 1. – с. 102 – 116.

21. Писанец Е. М. Амфибии Украины (справочник-определитель земноводных Украины и сопредельных территорий) / Е.М. Писанец – Киев: Зоологический музей ННПМ НАН Украины, 2007. — 312 с.

22. Порядок здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення/ Постанова Кабінету Міністрів України від 16.12.2020 № 1272.

23. Про затвердження методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування / Наказ Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.08.2018 №296.

24. Протокол про стратегічну екологічну оцінку до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті /ратифіковано Законом України № 562-VIII від 01.07.2015.

25. Семерной В.П. Санитарная гидробиология: Учеб. пособие по гидробиологии. 2- е изд., перераб. и доп. /В.П. Семерной. – Яросл. гос. ун-т. Ярославль, 2002. – 147 с.

26. Слюсарев А.О. Біологія: Навч.пос. / А.О. Слюсарев, О.В. Самсонов, В.М.Мухін та ін. – К.: Вища школа, 2005. – 622 с.

27. Стан підземних вод України, щорічник – Київ: Державна служба геології та надр України, Державне науково-виробниче підприємство «Державний інформаційний геологічний фонд України», 2019. – 131 с.

28. Стратегія розвитку міста Києва до 2027 року (нова редакція) – К.:),. – 76 с.